

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/064/2013.

Iktatószám: Vj/064-46/2013.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. Gy. G. ügyvéd által képviselt **Biopharma Első Magyar Biotechnológiai Kft.** (6413 Kunfehértó, IV körzet 6.) és a Szabó Ákos ügyvezető által képviselt **Bizalom Expressz Kereskedelmi és Csomagküldő Kft.** (1145 Budapest, Amerikai út 10.) eljárás alá vont vállalkozások ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése, illetőleg jogsértő kereskedelmi gyakorlat miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – nyilvános tárgyalást követően – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy

- a Biopharma Első Magyar Biotechnológiai Kft. 2011. január 1. és 2013. szeptember 15. között jogsértést valósított meg azáltal, hogy a www.avemar.hu, a www.avemarshop.eu és a www.daganatok.hu internetes oldalakon, a nyomtatott sajtóban megjelent reklámjaiban, plakátjain, az Avemar Hírlevelekben és szórólapján az Avemar termékekről betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságokat állított,
- a Bizalom Expressz Kereskedelmi és Csomagküldő Kft. 2011 januárja és 2013. szeptember 15. között jogsértést valósított meg azáltal, hogy a www.avemarshop.eu internetes oldalon az Avemar termékekről betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságokat állított.

Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapítása mellett megtiltja a magatartás folytatását és

- a Biopharma Első Magyar Biotechnológiai Kft.-t 2.000.000 Ft (kettőmillió forint),
- a Bizalom Expressz Kereskedelmi és Csomagküldő Kft.-t 1.100.000 Ft (egymillió-egyszázezer forint)

bírság megfizetésére kötelezi, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti a 2011. január 1. és 2013. szeptember 15. között alkalmazott rádióreklám tekintetében.

A végzéssel szemben a közléstől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

A vizsgálat tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2013. augusztus 9-én annak vizsgálatára indított eljárást a Biopharma Első Magyar Biotechnológiai Kft. (a továbbiakban: Biopharma Kft. vagy eljárás alá vont) és a Bizalom Expressz Kereskedelmi és Csomagküldő Kft. (a továbbiakban: Bizalom Kft. vagy eljárás alá vont) ellen, hogy az eljárás alá vontak 2012. augusztus 16-tól kezdődő időszakban megsértették-e
 - a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat az Fttv. mellékletének 17. pontjában, az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában, illetőleg az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával,
 - az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában, illetőleg ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdésében előírt tilalmat, figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre,

2.

amikor az Avemar elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerek (a granulátumot és a tablettát) számos olyan egészségre ható tulajdonságra, illetőleg gyógyhatásra utaló állítással népszerűsítették (többek között az www.avemashop.eu és a www.avemar.hu internetes oldalakon), amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak.

Az eljárás a Vj/064-013/2013. számú végzéssel kiterjesztésre került az eljárás alá vontaknak az Avemar elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerekkel kapcsolatban 2011. január 1. és 2012. augusztus 16. között folytatott kereskedelmi gyakorlatára is, miután a GVH észlelte, hogy az eljárás alá vontak a versenyfelügyeleti eljárás megindítását megelőző – 2011. január 1. napjától 2012. augusztus 16. napjáig tartó – időszakban is számos olyan egészségre ható tulajdonságra, illetőleg gyógyhatásra utaló állítással népszerűsítették az Avemar elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszereket (a granulátumot és a tablettát) – többek között az www.avemashop.eu és a www.avemar.hu internetes oldalakon –, amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek, illetve a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó előírásoknak.

2. Tekintettel a vizsgálat során feltárt bizonyítékokra és az ügyindító, valamint kiterjesztő végzés tartalmára, a versenyfelügyeleti eljárás a 2011. január 1-től 2013. szeptember 15-ig tartó időszakra terjed ki.

II.

Az eljárás alá vontak

3. A Biopharma Kft. gyártja az Avemar termékeket, továbbá saját értékesítésre, illetőleg bérgyártásban más készítményeket is (Candell tableta, Antipoll Forte, Cholasyl csepp). A Biopharma Kft. 2012. évi nettó árbevétele 637.164.000 Ft, 2013. évi pedig 783.334.060 Ft volt.¹
4. A Bizalom Kft. 2008-tól foglalkozik termékek (pl. az Avemar termékeknek az Avemar Házhoz Megy Program keretében történő) csomagküldő kereskedelem útján történő értékesítésével. A Bizalom Kft. 2012. évi nettó árbevétele 106.219.000 Ft, 2013. évi nettó árbevétele 121.551.000 Ft² volt.

III.

Az érintett termékek

5. Az Avemar elnevezésű, granulátum és tableta kivitelben értékesített termék különleges táplálkozási célú élelmiszernek minősül, azon belül speciális gyógyászati célra szánt tápszer kategóriába sorolható.

¹ Vj/064-031/2013. számú iratban

² <http://e-beszamolo.kim.gov.hu/kereses-BalanceForm.aspx?b=11N68Q5QXscGP9XFt956dA%3d%3d&so=2&c=eW%2bD%2f%2f4wIVmpsSKoTPkUFw%3d%3d>

6. A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet értelmében a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről olyan élelmiszerek, amelyek különleges összetételük vagy az előállításuk során alkalmazott különleges eljárás következtében megfelelnek a meghatározott táplálkozási céloknak, egyértelműen megkülönböztethetők az általános közfogyasztásra készült élelmiszerektől és az erre való alkalmasságuk egyértelműen kifejezésre jut jelölésük, forgalomba hozataluk során. A különleges táplálkozási célú élelmiszernek ki kell elégítenie az olyan fogyasztók speciális táplálkozási igényeit, akik emésztési vagy anyagcserezavarban szenvednek, illetőleg akiknek sajátos élettani állapotuk miatt bizonyos anyagok ellenőrzött mértékben történő fogyasztása előnyös, valamint az egészséges csecsemők és kisgyermekek speciális táplálkozási igényeit.
7. A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése szerint a különleges élelmiszernek meg kell felelnie az általános közfogyasztásra készült élelmiszerekre vonatkozó előírásoknak is, kivéve, ha attól a különleges táplálkozási cél elérése érdekében térnek el. A 6. § (1) bekezdése értelmében az élelmiszerek jelölésére, megjelenítésére és reklámozására vonatkozó általános előírásokat is alkalmazni kell a különleges élelmiszerek esetében, a rendeletben meghatározott kiegészítésekkel.
8. A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet 5. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében a különleges élelmiszer jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni, attól csak különösen indokolt esetben, a rendelet 13. §-a szerint lehet eltérni. A 13. § (1) bekezdése rögzíti, hogy általános közfogyasztásra készült élelmiszer különleges élelmiszerré minősítése, a termékspecifikus előírástól eltérő összetételű különleges élelmiszer forgalomba hozatala, illetve különleges élelmiszernek emberi betegséget megelőző, kezelő vagy gyógyító tulajdonságot tulajdonító jelölés, megjelenítés reklámozás engedélyezése iránti a kérelmet az Országos Élelmezés-Élelmiszerügyi Intézet (a továbbiakban: OÉTI) kell benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell az elbíráláshoz szükséges, a kérelmet alátámasztó megfelelő dokumentumokat, valamint tudományos és szakmai indoklást. A (2) bekezdés kimondja, hogy az (1) bekezdés szerinti kérelmet az OÉTI továbbítja az Európai Unió Bizottságához (a továbbiakban: Bizottság). A Bizottság, illetve az Európai Unió Tanácsának döntéséig a kérelem szerinti termékek az 5. § (2) bekezdés szerinti kivétellel, különleges élelmiszerként nem gyárthatók, illetve forgalmazhatók.
9. A különleges táplálkozási célú élelmiszerek külön is szabályozott csoportjai közé tartoznak a speciális gyógyászati célra szánt tápszerek.
10. A speciális gyógyászati célra szánt tápszerekről szóló 24/2003. (V. 9.) ESzCsM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint speciális tápszer a különleges táplálkozási igényt kielégítő olyan élelmiszer, amely különleges eljárással, beteg emberek diétás ellátására készül és orvosi felügyelet mellett használandó. Olyan betegek kizárólagos vagy részleges táplálására szolgál, akiknél a természetes eredetű tápanyagok vagy azok metabolitjainak felvétele, emésztése, felszívódása, feldolgozása vagy kiválasztása korlátozott, csökkent vagy zavart, valamint más, orvosilag meghatározott tápanyagszükséglet áll fenn és az nem biztosítható a hagyományos étrend megváltoztatásával, más különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerral vagy e kettő kombinációjával.

11. A 24/2003. (V. 9.) ESzCsM rendelet 2. §-ának (1) bekezdése értelmében a speciális tápszerek fajtái az alábbiak:

a) állandó tápanyagtartalmú, a tápanyagtartalom szempontjából teljes értékű élelmiszerek, amelyek a gyártó utasítása szerint használva azok számára, akiknek szánják, egyedüli tápanyagforrást is képezhetnek;

b) tápanyagtartalom szempontjából teljes értékű élelmiszerek, meghatározott betegséghez, rendellenességhez vagy egészségügyi állapothoz igazított tápanyag-összetétellel, amelyek a gyártó utasítása szerint használva a rászoruló személyek egyedüli tápanyagforrását képezhetik;

c) állandó tápanyagtartalmú, a betegséghez, rendellenességhez vagy egészségi állapothoz igazított tápanyag-összetételű, tápanyagtartalom szempontjából nem teljes értékű élelmiszerek, amelyek nem szolgálhatnak a táplálásra szoruló személy kizárólagos tápanyagforrásául.

12. A 24/2003. (V. 9.) ESzCsM rendelet 3. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a speciális tápszerek előállításakor az orvosi és táplálkozási alapelveket be kell tartani. A termék - gyártó által meghatározott használati utasítás szerinti - használatának biztonságosnak és hatékornak kell lennie, ki kell elégítenie azon személyek tápanyagigényét, akiknek szánták. Az alkalmasságot és hatékonyságot tudományos adatokkal kell alátámasztani.

13. A 24/2003. (V. 9.) ESzCsM rendelet 4. §-ának (3) bekezdése alapján a termék címkéjén „Fontos figyelmeztetés” cím alatt magyar nyelven kell feltüntetni

a) a tájékoztatást arról, hogy a készítmény csak orvosi ellenőrzés mellett alkalmazható;

b) a tájékoztatást arról, hogy a készítmény használható-e egyedüli tápanyagforrásként;

c) szükség esetén azt, hogy a készítmény csak meghatározott életkorú betegek táplálására alkalmas;

d) szükség esetén azt, hogy a készítmény fogyasztása veszélyeztetheti az olyan személy egészségét, aki nem szenved abban a betegségben, rendellenességben vagy nincs olyan egészségi állapotban, amelyre a terméket szánták.

A (4) bekezdés szerint a termék címkéjén a (3) bekezdésben felsoroltakon kívül szerepeltetni kell:

a) a betegségnek, rendellenességnek, illetve egészségi problémának a nevét, amelyre a készítményt szánták;

b) szükség esetén a megfelelő figyelmeztetéseket és ellenjavallatokat;

c) azokat a jellemzőket és sajátosságokat, amelyek a készítményt különösen hasznossá teszik, a megnövelt, lecsökkentett, kivont vagy módosított tápanyaggal és a készítmény alapvető használatával kapcsolatos tudnivalókat;

d) szükség esetén figyelmeztetést, hogy a termék nem alkalmazható parenterálisan.

14. A 24/2003. (V. 9.) ESzCsM rendelet 10. §-ának (3) értelmében a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek, valamint azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás

tárgykörében, az azt kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban a Bizottság speciális gyógyászati célokra szánt diétás élelmiszerekről szóló 1999/21/EK irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

15. A speciális gyógyászati célokra szánt diétás élelmiszerekről szóló 1999/21/EK irányelv preambuluma (1) bekezdése szerint a speciális gyógyászati célokra szánt diétás élelmiszereket azért készítik, hogy kielégítsék az olyan személyek különleges táplálkozási igényeit, akik valamilyen speciális betegségben, rendellenességben szenvednek vagy orvosi kezelésre szoruló állapotban vannak, vagy mindezek miatt alultápláltak; mivel ezeket kizárólag orvosi felügyelet mellett lehet alkalmazni, amely felügyeletet hozzáértő egészségügyi szakember segítségével lehet ellátni.
16. Az OÉTI az alábbi számokon notifikálta az eljárással érintett termékeket:
 - 1100/2009. (Avenar granulátum)
 - 1125/2010. (Avenar filmtabletta)
17. A notifikációs igazolás szerint az Avenar granulátum Avenar pulvis-t (50,0%-ban, amelyből fermentált búzacsíra kivonat szárazanyag 63,2%, maltodextrin, csomósodást gátló anyag), fruktózt, természetes narancs aromát, nátrium kloridot tartalmaz.
18. A notifikációs igazolás szerint az Avenar filmtabletta Avenar pulvis koncentrátumot (75%-ban standardizált fermentált búzacsíra kivonat szárazanyagtartalommal), maltodextrint, tömegnövelő szereket, csomósodás gátlókat, emulgeálószeret, színező anyagot tartalmaz. Ellenjavallt a készítmény alkalmazása lisztérzékenység, illetve a készítmény bármely összetevőjére való túlérzékenység esetén.
19. A két termék notifikációs igazolása szerint:

„Az Avenar szedése ajánlott rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenvedők klinikai onkológiai kezelésének (műtét, radioterápia, kemoterápia, immunterápia stb.) kiegészítésére. Az Avenart az onkológiai kezelések előtt, alatt és azok befejeződése után folyamatosan, megszakítás nélkül ajánlott alkalmazni. Az Avenar a daganatos betegség bármely stádiumában szedhető. Műtétet követően szedését akkor lehet megkezdeni, amikor a beteg szájon át történő táplálása (étkezés) legalább 4 nap óta zavartalanul megvalósult...

Terhesség és szoptatás során a készítmény nem szedhető. Szervi vagy szöveti transzplantációs beavatkozásban (szervátültetés) részesülő betegek részére az Avenar alkalmazása szintén kizárt. Nem szedhető a készítmény a gasztrointesztinális traktus vérző eróziói, illetve ulcusai (vérző gyomor és a nyombélfekély), enteritis/kolitisz (súlyos bélgyulladások) malabszorpció szindróma (súlyos felszívódási zavar) esetén.”

20. A notifikációs igazolások szerint továbbá

„Az Avenar alkalmazása nem helyettesíti az onkológiai kezeléseket és gyógyszereket! A készítmény csak 14 évesnél idősebb kortól adható! A készítmény csak orvosi javaslatra és orvosi felügyelet mellett alkalmazható! Cukorbeteg alkalmazzák az szénhidrát tartalom figyelembe vételével. A készítmény nem használható egyedüli tápanyagforrásként. A tápcsatornába jutott kontrasztanyag vizsgálatok esetén a kezelőorvos utasítása az irányadó.”

21. Az OÉTI által az Avemar termékek bejelentéséről kiadott 2011. december 20-i, illetőleg 2013. július 17-i igazolása szerint az Avemar granulátum, illetve az Avemar filmtabletta doboza³ egyébek között a következőket tartalmazza:

„daganatos betegek részére

speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer”

„Javallat: az Avemar szedése ajánlott rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenvedők klinikai onkológiai kezelésének (műtét, radioterápia, immunterápia stb.) kiegészítésére.”

22. Az Avemar termékek esetében nem került sor különleges élelmiszernek emberi betegséget megelőző, kezelő vagy gyógyító tulajdonságot tulajdonító jelölés, megjelenítés reklámozás engedélyezése iránti kérelemnek a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. ESzCsM rendelet szerinti benyújtására az OÉTI-hez, és így a kérelmet az OÉTI sem továbbíthatta a Bizottsághoz.
23. Az Avemar termékek magyarországi értékesítése elsősorban gyógyszertárakban történik (a Biopharma Kft. gyógyszertárakat közvetlenül nem szolgál ki, a gyógyszertárakat ellátó nagykereskedelmi vállalkozásokkal áll kapcsolatban). Emellett az értékesítés országszerte a Biopharma Kft. Avemar Információs Központjában, a partnerei által üzemeltetett Avemar Információs Pontokban és a Bizalom Kft. által üzemeltetett webshopban történik.
24. Több országban vannak Avemar termékeket forgalmazó partnerek (Bulgária, Horvátország, Franciaország, Görögország, Szerbia, Szlovákia, Románia, Nagy-Britannia, Indonézia, Dél-Korea, Nepál, Pakisztán, Taiföld, Tajvan, Kanada, USA, Ausztrália, Izrael), azzal, hogy az Avemar filmtabletta csak Nagy-Britanniában, Romániában és Szlovákiában van forgalomban.
25. A www.avemashop.eu webshop Svájc-ból és azokból az Európai Unió országokból érhető el, ahol még nem rendelkezik a Biopharma Kft. forgalmazó partnerrel (Ausztria, Belgium, Ciprus, Csehország, Dánia, Észtország, Finnország, Németország, Írország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Málta, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Szlovénia, Spanyolország, Svédország). A webshopban elérhető az Avemar granulátum és az Avemar filmtabletta is.
26. Az Avemar termékeket a Biopharma Kft.-től vásárló és azokat a www.avemashop.eu internetes oldalakon (csomagküldő kereskedelem, azon belül is webshop útján) értékesítő Bizalom Kft.-t a Biopharma Kft. 2010-ben bízta meg az európai ügyfelek kiszolgálásával. Ezután döntött a Biopharma Kft. arról, hogy azokban az országokban, ahol még nincs forgalmazó partner, elindulhat a webshop, s elkezdődhet a webshop tartalmi és technológiai kialakítása.
27. A Bizalom Kft. nyilatkozata⁴ szerint a Biopharma Kft.-vel kötött vállalkozási szerződés alapján alakította ki a www.avemar.hu oldal Biopharma Kft. által kialakított tartalma, valamint az Avemar termékek kapcsán fellelhető magyar és idegen nyelvű anyagok alapján a www.avemashop.eu webshopot, annak tartalmát különböző nyelvekre adaptálta, tovább ügyfélszolgálatot biztosított hozzá. A weboldalak tartalma a webshop működéséhez

³ A doboz hátsó oldalán lévő szöveg nem olvasható.

⁴ Vj/064-011/2013., Vj/064-012/2013. számú iratokban

szükséges termékinformációkat és a gyakran ismételt kérdésekre készült válaszokat, tájékoztatókat és a webshop működéséhez szükséges kereskedelmi, jogi és pénzügyi leírásokat tartalmazta különböző idegen nyelveken. Jelenleg a research (kereső) oldal informatikai karbantartását, illetve az 5 nyelvi aloldal karbantartását végzi vállalkozási szerződés alapján.

28. A Bizalom Kft. nyilatkozatában⁵ előadta, hogy a www.avemarsshop.eu oldalak kialakításának eredeti célja az volt, hogy a gyártó cég helyett egy professzionális cég foglalkozzon az egyre több országból beérkező egyedi megrendeléssel, hiszen az Avemart az elmúlt 16 évben sok európai országban kutatták, vizsgálták, sok onkológus, orvos és egészségügyi dolgozó is ismeri. Előadása szerint a www.avemarsshop.eu honlapon korábban és jelenleg megtalálható kereskedelmi kommunikáció tartalma – a hivatalos terméktájékoztató anyagok kivételével (csomagolás, felhasználói tájékoztató) – nem szó szerinti fordítás, de az információ-tartalma nem tért el, nem tér el a magyar nyelvű tartalomtól, többlet tájékoztatást nem adott, nem ad, illetve annál – nyelvenként eltérően – kevesebb információt közölt és közöl.
29. A Bizalom Kft. ismertette,⁶ hogy 2013. szeptember 16-án a Biopharma Kft.-vel történt egyeztetést követően minden olyan tartalmat elérhetetlenné tett a www.avemarsshop.eu honlapon, amelyre a jelen eljárás okot szolgáltatott. A honlapon csak a webshop funkcionalitásához és működéséhez elengedhetetlen információk, valamint a termékcsoomagolás és a felhasználói tájékoztató szövegei maradtak elérhetők az egyes nyelveken.
30. A Biopharma Kft.-nek az eljárásban érintett Avermar termékekből származó bevételeire vonatkozó adatokat a Vj/064-011/2014. számú irat 13. pontja, a 12. és 13. melléklete, valamint a Vj/064-020/2013. számú irat melléklete tartalmazza.
31. A Bizalom Kft.-nek az eljárásban érintett Avermar termékekből származó bevételeire vonatkozó adatokat a Vj/064-012/2014. számú irat 13. pontja és a Vj/064-021/2013. számú irat 6. pontja tartalmazza. Az összesítések a Vj/064-028/2013. számú vizsgálati jelentésben találhatók.

IV.

Versenyfelügyeleti előzmény

32. A Versenytanács a Vj/82/2008. számú eljárásban hozott határozatában megállapította, hogy a Biomedicina Első Magyar Rákkutatói Zrt.-nek és a Biopharma Első Magyar Biotechnológiai Kft.-nek az Avemar termékekre vonatkozóan 2006. és 2008. májusa közötti időszakában a nyomtatott sajtóban, betegtájékoztató füzetekben és az internetes honlapon megjelent reklámjai, továbbá a Biopharma Első Magyar Biotechnológiai Kft. megrendelésére 2007. október és december között, valamint 2008. első félévében közzétett TV reklámokban szereplő egyes tájékoztatások megtevesztésre alkalmasak voltak. A Versenytanács a Biopharma Első Magyar Biotechnológiai Kft.-t eltiltotta a jogsértő

⁵ Vj/064-024/2013. számú iratban

⁶ Vj/064-012/2013. számú iratban

magatartás folytatásától a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül és vele szemben bírságot szabott ki.

33. A Vj/82/2008. számú eljárás tárgya kizárólag az Avemar termékek kapcsán gyógyhatásra utaló állítások megítélése volt. A határozat egyebek között az alábbi megállapításokat tette:

- egy termék gyógyhatását reklámban állítani vagy akkor lehet, ha azt a terméket gyógyszerként törzkönyvezték és a termék nem esik reklámtilalom alá, vagy, ha a különleges élelmiszerré nyilvánított termék emberi betegséget megelőző, kezelő vagy gyógyító tulajdonságot tulajdonító reklámozását kérelemre engedélyezték,
- a Magyarországon forgalomba kerülő, emberi fogyasztásra szánt termékek esetében kizárólag a jogszabályi felhatalmazással rendelkező intézmény jogosult annak elbírálására, vagy regisztrálására, hogy egy adott termék milyen típusú, milyen hatásmechanizmusú árukategóriába – gyógyszer, gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású termék, vagy étrend-kiegészítő, különleges táplálkozási igényeket kielégítő élelmiszer, stb. – sorolható be,
- gyógyhatást nem tulajdoníthatnak a vállalkozások élelmiszereknek, kozmetikai termékeknek és egyéb gyógyszernek vagy gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítménynek nem minősülő termékeknek. Gyógyhatásra utaló tájékoztatást csak az arra hivatott hatóság igazolásának (engedélyének) megszerzése után lehet adni,
- nem egy versenyfelügyeleti eljárás során és nem a Versenytanácsnak kell eldönteni azt, hogy az eljárás alá vontak által forgalmazott termék mire alkalmas és mire nem. A kérdés az, hogy az Avemarról adott tájékoztatások sugalltak-e többet, mint ami az Avemar speciális besorolása alapján jogszerűen adható,
- az engedélyezési szabályrendszer által kialakított besorolási rendszer egyben kijelöli az egyes kategóriákba tartozó készítmények, termékek előállítási, forgalmazási, reklámozási feltételeit, illetve népszerűsítésük korlátjait,
- a versenytanácsi gyakorlat következetesen jogsértőnek minősíti, ha olyan termékre vonatkozóan állítanak gyógyhatást, amely nem minősül gyógyszernek, és így a termék besorolása semmilyen, az egészséget érintő hatás kommunikálását nem teszi lehetővé. Jelen eset annyiban különbözik a GVH elé kerülő „gyógyhatás-állítós” ügyektől, hogy az Avemar speciális termékkategóriája és jóváhagyott elnevezése alapul szolgál bizonyos közléseknek. ... azt kellett a Versenytanácsnak elhatárolni, hogy mely állítások sorolhatók az Avemar speciális termékkategóriájából és jóváhagyott elnevezéséből következő, és így jogszerűen közzétehető állítások közé, és mely közlések lépnek túl ezen a körön jogellenesnek minősülve,
- a kategória elnevezése - „speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerek” – nem utal a tápszer gyógyító hatására. Az Avemar elnevezésében szereplő „daganatos betegek részére” szöveg sem jelent többet, mint annak a betegségnek a megjelölését, amelyben szenvedők számára fejlesztették ki a tápszert,
- az Avemar tápszer-kategóriájának megnevezéséből („speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerek”) nem lehet azt a következtetést levonni, hogy azzal a termék daganatos betegségeket gyógyító hatását kívánta volna kifejezni a besorolást elvégző hatóság,

- a készítmény bejelentéséhez benyújtott címketerv és felhasználói tájékoztató nem tartalmaz betegség megelőzésére vagy gyógyító hatásra utaló állításokat, csupán annyit, hogy „Az Avemar szedése ajánlott rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenvedők klinikai onkológiai kezelésének (műtét, radioterápia, kemoterápia, immunterápia, stb.) kiegészítésére”. Bár azt valóban nem állították kifejezetten, hogy az Avemar gyógyszer lenne, de olyan hatásokat tulajdonítottak a terméknek, amelyek tipikusan egy gyógyszer kapcsán jelentkeznek, és amely hatások nem egy tápszer hatásai,
- nem látta megállapíthatónak a Versenytanács azt, hogy eljárás alá vontak az Avemart mindig a hagyományos onkológiai kezelés kiegészítőjeként reklámozták, mivel még azokban az esetekben is, ahol kifejezett utalás történik a hagyományos onkológiai kezelésekre, a közlés mindig úgy kerül megfogalmazásra, hogy a pozitív hatás nem a kezelés és az Avemar együttes következményének, hanem az Avemar eredményének látszik,
- nem tartotta elfogadhatónak a Versenytanács azt az állítást, hogy „az alapbetegség tüneteinek enyhítése az alapbetegség kezelése elősegítésének minősül,” ugyanis attól, hogy a beteg tünetei enyhülnek, még nem gyógyul meg,
- az állatkísérletekre hivatkozás kapcsán a Versenytanács úgy találta, sok esetben a közlés módja olyan, hogy a laikus olvasó az állatkísérletre vonatkozó részt nem is észleli, vagy az állatkísérletet csak mint az attól független állítás bizonyítékát értékeli. Önmagában az a tény, hogy ugyanabban a mondatban szerepel az állatkísérletre utalás és a rákmegelőző hatás, még nem jelenti azt, hogy a fogyasztó tudatában világosan olyan üzenet jelenik meg, hogy a rákmegelőző hatás csak az állatkísérletekben bizonyított,
- a Versenytanács megítélése szerint a TV reklámok az Avemar terméknek gyógyhatást tulajdonítottak. A televíziós reklámok egy-egy meggyógyult rákbeteg egyéni történetét mutatták be, a szubjektív elbeszéléseket narrátori szöveggel egészítve ki, melynek során elhangzott az „Avemar daganatos betegek részére” mondat, illetőleg időnként (a narráció alatt) megjelent a termékcsomagolás egy részlete, vagy a termék neve, megjelölése – időnként a termék „törzskönyvezett gyógytápszer”-ként került megjelölésre –, és a Magyar Rákellenes Liga ajánlásával feliratot tartalmazó insert volt látható. Valamennyi reklám összhatása az volt, hogy az Avemar szedésével a rákbetegségből meg lehet gyógyulni. Ez a reklám üzenete, annak ellenére, hogy a reklámokban szerepel – önmagában jogszerűnek minősülő – szöveges tájékoztatás is. A rövid megjelenési idő, a képernyő aljára szorított megjelenítés, a feliratokkal egyidejűen megjelenő figyelemmegosztó információk együttes hatására a korrekt szöveges tájékoztatás nem képes ellensúlyozni a betegek beszámolójának és a narrációnak a terméknek gyógyhatást tulajdonító hangsúlyos voltát.

34. A Versenytanács határozatában egyebek között az alábbi állításokat minősítette jogsértőnek:

- az Avemar az ösztülélés jelentős meghosszabbodását eredményezi,
- az Avemar lehetővé teszi a fehérvérsejtek átjutását a daganatsejt hajsálerein, így megkezdődik a tumorsejt pusztítása,

- az Avemar specifikusan csak a tumorsejtekben, a PARP enzim inaktiválásával programozott sejthalált okoz,
- az eredmények egyértelműen igazolták a készítmény daganatgátló hatását,
- a daganatos betegség terjedése lelassul, vagy megáll,
- nem alakultak ki rákos áttétek,
- megszüntette az áttétek kialakulását,
- áttétképződés akadályozása,
- a távoli szervi áttétek megjelenését ... megakadályozza,
- csökkenti az áttétképződést,
- jelentősen gátolta a tüdőrák, a melanoma, és emberi vastagbélrák áttétképzését,
- az áttétek kialakulását gátló (antimetasztatikus) tulajdonsága,
- áttét kifejlődését gátló hatása klinikai szinten is beigazolódott,
- lényegesen kevesebb távoli áttét alakult ki, mint DTIC kezelés mellett,
- a daganat helyi kiújulását és a nyirokrendszeri, valamint a távoli szervi áttétek megjelenését ... megakadályozza,
- prosztatarákban a csontáttétek növekedésének gátlása,
- a klinikai onkoterápiát (műtét és sugár-, kemoterápia) kiegészítő folyamatos és megszakítás nélküli Avemar kezelés a daganatos betegségek minden stádiumában képes a progresszió gátlására, áttét kifejlődését gátló hatása klinikai szinten is beigazolódott,
- emlőrákban a csontáttétek csökkenési aránya Avemar hozzáadása esetén magasabb, mint hagyományos kezelés mellett,
- az Avemar és a kemoterápiás szerek együtt sokkal jobban gátolják az áttétek kialakulását, mint a kemoterápiás szerek önmagukban,
- a már meglévő metasztázisok Avemar hatására bekövetkező regresszióját, sőt teljes remisszióját is megfigyelték néhány esetben,
- a csontáttétek növekedésének gátlását, néhány ... esetben ... jelentős regressziót tapasztaltak,
- az Avemar alkalmazása a túlélési idő jelentős meghosszabbodását eredményezi,
- rák megelőző hatással rendelkezik,
- az Avemar a ráksejteket átprogramozza normális sejtekké,
- kimutatta az Avemar hatékonyságát az autoimmun betegségekben is,
- a daganatos betegségek minden stádiumában képes a progresszió gátlására,
- a korszerű onkoterápia kiegészítéseként alkalmazva – III. stádiumban képes megállítani a betegség progresszióját,
- programozott sejthalált okoz,

- számos citosztatikummal szembeni rezisztenciát képes felfüggeszteni a ráksejtekben,
- az Avemar bizonyítottan hozzájárul a daganatos betegek gyógyításához,
- sokkal jobban gátolja az áttétek kialakulását, mint a kemoterápiás szerek önmagukban,
- az összes áttétképző rákban sikerrel alkalmazható a helyi kiújulások (recidívák, relapszusok), a nyirokszervi, valamint távoli áttétek (metasztázisok) kialakulásának megakadályozására, ... a daganatos betegségek előrehaladásának gátlására,
- a daganat helyi kiújulását és a nyirokrendszeri, valamint a távoli szervi áttétek megjelenését ... megakadályozza,
- hólyagrákban, s vese világos sejtes carcinomájában a progresszió gátló hatás növekedését tapasztalták,
- kizárólag az Avemar kezeléssel sikerült ... regressziót létrehozni,
- a már meglévő metastázisok Avemar hatására bekövetkező regresszióját, sőt teljes remisszióját is megfigyelték néhány esetben,
- a daganatos betegség terjedése ... megáll,
- tüdőrákban szenvedő betegekben kizárólag Avemar kezeléssel sikerült képalkotó eljárással igazolt regressziót létrehozni,
- az Avemart – a korszerű aktív onkoterápia kiegészítéseként – alkalmazva III-as stádiumban képes megállítani a betegség progresszióját, tehát amikor a daganat már helyileg előrehaladott, és a környéki nyirokcsomókba már áttéteket adott” és „citosztatikus és immunterápia mellett szupportív céllal alkalmazott Avemar kezeléssel kapcsolatban a progresszió gátló hatás növekedését tapasztalták.

35. A Versenytanács határozatában

- nem tekintette jogsértőnek a következő hatásokra vonatkozó állításokat:
 - o a betegek fizikai statusának javulása,
 - o a betegek teljesítőképességének javulása,
 - o a betegek étvágyának javulása,
 - o a betegek testtömegének gyarapodása,
 - o a kemoterápiás kezelés szokásos kedvezőtlen mellékhatásainak (rossz közérzet, émelygés, étvágytalanság, hányás) mérséklése, csökkentése,
 - o a természetes ellenálló képesség fokozása,
 - o mindezen hatások nyomán a „betegség progressiójának” lassulása,
 - o az életminőség javulása;
- nem minősítette jogsértőnek az alábbi állításokat:
 - o „növeli az onkológiai kezelések eredményességét, az Avemarral együtt alkalmazott klasszikus onkológiai kezelés az esetek jelentős részében bizonyítottan eredményesebb, mint az Avemar nélküli”,

- „a kemoterápiás szerek (daganatgátló) hatását fokozza”, eredményesebb kemoterápia,
 - „az Avemar tápszer neoadjuváns (műtétet megelőző) felhasználásától mind a sebészeti beavatkozások szövődményeinek csökkenése, mind pedig a lábadozási időszak jelentős rövidülése várható”, „az Avemar műtétet megelőző és azt követő alkalmazásától a műtéti szövődmények (pl. infekciók) csökkenése ... várható”,
 - „amennyiben a citosztatikus kezelést Avemar egyidejű szedésével egészítik ki, ezek a szövődmények lényegesen ritkábban alakulnak ki”,
 - elősegíti és fokozza a hagyományos gyógyító eljárások (a sebészi-, sugár- és/vagy kemoterápiás kezelés) hatását,
 - „az Avemar a beteg számára előírt kezelések mellett javallott, és a mindenkori kezelési terv kiegészítését szolgálja”,
 - „a készítmény alkalmazásával a kemoterápiás kezelések mellékhatásai, ezeken belül elsősorban a hematológiai mellékhatások csökkennek, megelőzhető a lázas neutropénia és az ezt gyakran követő szepszis kialakulása,”
- mellőzte a betegség előrehaladásának lassításával, illetve az áttétképződés lassításával kapcsolatos állítások jogsértőnek minősítését az alábbi állítások vonatkozásában:
- a daganatos betegség terjedése lelassul,
 - a további progresszió gyakran igen szignifikáns mértékű késleltetését is igazolni lehetett,
 - a daganat helyi kiújulását és a nyirokrendszeri, valamint a távoli szervi áttétek megjelenését jelentősen késlelteti.

36. A határozat bírósági felülvizsgálatát az adott versenyfelügyeleti eljárásban érintett eljárás alá vont vállalkozások nem kezdeményezték.

V.

A vizsgált magatartás

37. A jelen versenyfelügyeleti eljárás az eljárás alá vontak különböző reklámeszközein 2011. január 1. és 2013. szeptember 15. között közzétett állításokra, illetve az általuk összességében közvetített üzenetre terjed ki. A vizsgált időszak a versenyfelügyeleti eljárás során feltárt, valószínűsíthetően jogsértő tartalmak megjelenéséhez igazodik.
38. A www.avemar.hu oldalon 2011. január 1-jétől egyebek között az alábbiak voltak olvashatók:

AZ AVEMAR AKTÍV ÖSSZETEVŐJE

Mikrokapszulázott standardizált fermentált búzacsíra kivonat szárazanyag. Előállítása búzacsíra extrakciójával és az extraktum fermentációs, kémiai átalakításával történik. A keletkező félig természetes, félig szintetikus anyag molekuláris hordozón kerül stabilizálásra. A készítmény - részben nem azonosított - hatóanyagai a fermentáció során jönnek létre. Az aktív összetevő standardizáltságát, vagyis a hatóanyag-komplex hiánytalan meglétét, metoxi-helyettesített benzokinonok, mint marker-vegyületek, előírt mennyiségével és a kivonat előírt mintázatú ujjlenyomat-kromatogramjával, mint mennyiségi és minőségi

analitikai követelményekkel ellenőrzik és a gyártási technológia szigorú betartásával biztosítják. Mindezek miatt az Avemar előállítására GMP (Good Manufacturing Practice) követelmények szerint, gyógyszergyárban történik, amely az Országos Gyógyszerészeti Intézet mint szakhatóság felügyelete alatt működik (OGYI/1127-100/38/2003).

AZ AVEMAR HATÁSMÓDJA

A készítmény humán rákokban általánosan mutatott kedvező hatásai többféle mechanizmus szimultán érvényesülésével magyarázhatók.

A pentóz-foszfát körfolyamat (pentose phosphate pathway = PPP) gátlása daganatos sejtekben

Az Avemar - a génexpresszióban és a fehérjék szerkezetének módosításában szerepet játszó kinázok szelektív gátlásán keresztül - a transzketoláz (TK) enzim inhibíciójával daganatos szövetekben megállítja a PPP-t. A készítmény ezen hatása daganatsejtekre szelektív: amíg a szokásosan alkalmazott humán dózis hatékonyan gátolja daganatos szövetekben a TK aktivitást, addig a dózis több mint 50-szeresét (!) kell alkalmazni ahhoz, hogy a PPP Avemar általi gátlása egészséges sejtekben is kimutatható legyen.

A TK a PPP nem-oxidatív szakaszának kulcsenzime, amely a glükózból történő ribóz-5-foszfát (R5P) keletkezését katalizálja. A R5P a nukleinsavak szintéziséhez és a nukleinsav szintéziséhez szükséges koenzimek előállításához használandó fel. Daganatsejtekben a PPP nem-oxidatív ága felelős a nukleinsavak ribóz-vázának előállításáért, a folyamat kulcsenzimének gátlása a daganatos mRNS szintézis, DNS replikáció és sejtosztódás összeomlását eredményezi. Részben e hatásmód alapján értelmezhető a DNS szintézist közvetlenül gátló citosztatikumok és az Avemar közötti szinergizmus is.

Egy másik, az Avemarral kezelt daganatsejtekben megfigyelhető hatás, hogy a PPP gátlása miatt a nukleinsavak szintéziséhez fel nem használt glükózt a daganatos sejtek zsírsavak és aminosavak szintézisére fordítják. Ez a folyamat a sejt érettségének, differenciáltságának fokát jelentősen emeli, azaz a ráksejtek a normális szomatikus sejtekre jellemző anyagcserére térnek át, ezáltal jelentősen veszítenek malignitásukból.

Részben ezzel a mechanizmussal értelmezhető az a - többszörösen igazolt - klinikai hatás, hogy az Avemart szedő távoli áttétes betegek összetűlése jelentősen hosszabb az Avemart nem alkalmazóknál.

Apoptózis indukálása a poli-(ADP-ribóz)-polimeráz (PARP) gátlása révén

Az Avemar specifikusan, csak a tumorsejtekben, a caspase-3 proteáz-rendszer aktiválásával, a PARP enzim proteolitikus hasítása révén apoptózist (programozott sejthalál) okoz.

Ismeretes, hogy a daganatsejtek kóros mértékben felfokozott PARP aktivitása a malignus betegség progressziójának egyik előfeltétele, hiszen elsősorban a PARP enzimek felelősek a felfokozott sebességű sejtosztódásokkal egyre gyakoribbá váló génszintű hibák azonnali kijavításáért, valamint ezek az enzimek felelősek a daganatsejtek számos citosztatikummal szembeni rezisztenciájáért. Részben e mechanizmussal magyarázható az a tény, hogy az Avemar képes felfüggeszteni ráksejtekben a nukleinsav szintézist gátló gyógyszerekkel szembeni rezisztenciát.

Ugyanakkor azt is ki kell emelni, hogy az Avemar csak azokban a kórképekben befolyásolja a PARP aktivitását, amelyekben az apoptózis rátája kóros mértékben lecsökkent, és megfordítva, azokban a betegségekben (pl. bizonyos hemato-onkológiai kórképek), amelyekben az apoptózis rátája kórosan felfokozott, az Avemar az apoptózis mértékét csökkenti.

A daganatellenes természetes ölüsejtek (natural killer = NK) aktivitásának fokozása

Avemarral történő kezelés hatására akár 90 százalékkal is csökken a ráksejtek felszínén a fő hisztokompatibilitási komplex-I (MHC-I) koncentráció, ezáltal a daganatsejtek a természetes ölüsejtek célpontjai lesznek. Egészséges sejtek MHC-I antigén szintjét az Avemar nem befolyásolja.

A szervezet természetes daganatellenes immunválasza a „sejtes” immunrendszer működésén alapul. Az elsődleges tumorellenes sejtes immunválasz az NK sejtek aktivitásának függvénye, az NK sejtek alkotják a rák ellenes immunválasz első „vonalt”. Ezeknek a sejteknek az aktivitását az MHC-I antigének csökkent szintje fokozza. Megfordítva: azt a sejtet, amelynek felszínén magas az MHC-I koncentráció, az NK sejt nem támadja meg. A ráksejtek egyik menekülési technikája éppen ez: fokozzák az MHC-I szintézist (daganatos MHC-I upreguláció), mintegy „álcázzák magukat”, elrejtőznek a természetes ölüsejtek elől.

Az Avemar jelentősen gátolja a ráksejteket abban, hogy MHC-I molekulákat szintetizáljanak, így az NK sejtek áldozatául esnek. Részben ezzel a mechanizmussal magyarázható az Avemar antimetasztatikus hatása.

Intracelluláris adhéziós molekula (CD54, ICAM-1) expressziójának indukálása

Az Avemar önmagában jelentősen fokozza az ICAM-1 molekulák daganatos érfalbeli szintézisét, és ez a hatása szinergisztikus a tumornekrózis faktor-alfa (TNF- α) hasonló hatásával.

A daganatellenes természetes immunválasz másik „vonala” a makrofágok (mononukleáris falósejtek) működésén alapul. A makrofágok által termelt egyik citokin, a TNF-a mind közvetlen (apoptózis indukciója, oxigén gyökök termelése), mind közvetett (daganatok érzékszítésének gátlása, egyéb tumorelleses sejtes reakciók fokozása) módon képes a daganatsejteket elpusztítani. Ahhoz, hogy tumorelleses hatásukat kifejtsék, a makrofágoknak a ráksejtek közelébe kell jutniuk. Ez a keringés révén, majd az érpályából történő kivándorlással történik. Az ICAM-1 az a fehérje, amely a fehérvérsejteket az érfalon átsegíti és bejuttatja a célszövetbe. Amikor egy rákos daganat a kb. 1 mm³-es méretet eléri, intenzíven kezdi kiépíteni a saját érhalózatát (daganatos angiogenezis). A daganatok saját ereinek sajátossága, hogy nem, vagy alig található bennük ICAM-1. A rosszindulatú daganatoknak ez az egyik legspecifikusabb menekülési (escape) technikája. Ugyanis, hiába aktiválja a szervezet a daganatellenes immunválasz sejtes elemeit, azok nem képesek kilépni a daganatokban lévő érhalózatból, így nem tudnak eljutni a daganatsejtek közelébe („célközelbe”), hogy azokat elpusztítsák.

Az Avemar kettős módon (önmagában és a makrofágok TNF-a termelésének növelésével) fokozza daganatos ereken az ICAM-1 szintézist és így a tumorelleses fehérvérsejtek tényleges eljutását a daganatsejtekhez.

A ciklooxigenázok (COX) gátlása

Az Avemar jelentősen gátolja a COX-1 és COX-2 enzimeket kódoló gének expresszióját. Ezzel magyarázható az Avemar nagyfokú gyulladáscsökkentő hatása, valamint részben ez a mechanizmus állhat az Avemar állatkísérletekkel igazolt vastagbél rák prevenciós hatásai mögött.

A tumorsejtek pusztulásának elősegítése

- Az Avemar serkenti a tumorsejtek öngyilkosságát (apoptózis) előidéző folyamatokat (az ábra bal felső része).
- Az Avemar fokozza az NK-sejtek (natural killer, azaz természetes ölósejtek) aktivitását. Az elsődleges tumorelleses sejtes immunválasz az NK-sejtek aktivitásának függvénye. A tumorsejtek azonban sokszor „álcázzák” magukat, így az NK-sejtek nem találják meg őket. Az Avemar az álcázásra használt molekulák mennyiségét jelentősen csökkenti (MHC-I antigénszint csökkenés), ami elősegíti a daganatsejtek NK-sejtek által történő elpusztítását (az ábra jobb alsó része).
- Az Avemar fokozza az ún. makrofágok (az immunrendszer nagyméretű falósejtjei) aktivitását. A makrofágok minden szervben és szövetben előfordulnak, s olyan biológiailag aktív molekulákat termelnek, amelyek képesek megölteni a tumorsejteket, vagy megakadályozni a daganat felé vezető erek kialakulását (az ábra bal alsó része).
- Az Avemar elősegíti az immunsejtek vérkeringésből való kilépését és a daganathoz történő eljutását. Az immunsejtek eljutása a gyulladás/daganat helyéhez alapvető része a hatékony immunválasznak (az ábra jobb felső része)

...

Az Avemar Kutatási Program klinikai eredményeit a hatósági jóváhagyással végzett, tudományos, statisztikailag értékelt klinikai vizsgálatok eredményei és az alkalmazási tapasztalatok alapján az alábbiakban foglalhatjuk össze.

Az Avemar, a kezelési sémák részeként az összes áttétképző rákban sikerrel alkalmazható a helyi kiújulások (recidívák, relapszusok), a nyirokszervi, valamint a távoli szervi áttétek (metasztázisok) kialakulásának akadályozásában, vagy jelentős késleltetésében, azaz a daganatos betegség előrehaladásának gátlásában. Az Avemarnak az áttétek kialakulását gátló (antimetasztatikus) tulajdonsága a készítmény legkorábban felismert és máig legjelentősebb klinikai hatása. A készítménnyel elvégzett vizsgálatok azt is igazolták, hogy azokban az esetekben is hatékony, amikor a betegnek már szétszóródott (disszeminált) rákja van, azaz daganatos áttétek találhatók az elsődleges tumortól távoli szervekben is. Ilyenkor az Avemar alkalmazása a túlélési idő jelentős meghosszabbodását eredményezi úgy, hogy közben a beteg életminősége, fizikai teljesítőképessége meglepően jó, és jelentősen csökken a rosszindulatú betegség szinte kötelező velejárójának tekintett fáradékonyság. A már meglévő áttétek (pl. tüdő, csont) Avemar hatására bekövetkező visszafejlődését (regresszióját) is megfigyelték néhány esetben.

Az Avemar feltalálása óta in vitro (laboratóriumi), in vivo (állatkísérlet) és klinikai vizsgálatok sorozatait végezték el, amelyek arra kerestek választ, vajon az Avemar segíti-e a daganatos betegeket a betegség hatásainak és a hagyományos rákellenes kezelés mellékhatásainak legyőzésében. A vizsgálatok során az is beigazolódott, hogy a fermentált búzacsíra kivonat egyes autoimmun betegségekben is hatékony lehet.

HUMÁN KLINIKAI VIZSGÁLATOK

Szájüregi rák

A Magyar Arc-, Állcsont- és Szájsebészeti Társaság áttekintette az Avemarral kapcsolatos kutatási eredményeket, és 2005 december 6-án az alábbi állásfoglalást adta ki: Fej-nyaki tumorokban, elsősorban a szájüreg rosszindulatú daganatos megbetegedéseiben szenvedő betegeknél a kiegészítő Avemar speciális tápszer tartós alkalmazásával szignifikánsan lassítható a betegség progressziója, jelentősen megnövelhető az ötéves túlélés, javítható az életminőség és csökkenthető a betegeket érő oxidatív stressz. A Társaság a szupportív Avemar tápszeres kezelést a szájüreg rosszindulatú daganatos megbetegedéseiben – II., III., IV. stádiumokban – alkalmazott komplex terápiás protokollok fontos részének tartja.

A Fog- és Szájbetegségek Szakmai Kollégiuma 2008. június 13-án egyhangúlag foglalt állást a szájüregi daganatos betegek Avemarral történő szupportív kezelésének indokoltságáról. A Kollégium a szupportív Avemar tápszeres kezelést a szájüreg rosszindulatú daganatos megbetegedéseiben - a II., III., IV. stádiumokban - alkalmazott komplex terápiás protokollok fontos részének tartja. A dokumentumot itt megtekintheti.

Fej-nyaki, ill. szájüregi rákok szupportív kezelésében az Avemarral három klinikai vizsgálatot végeztek.

Semmelweis Egyetem Fül-Orr-Gégészeti Klinika

A 9-3/1998 sz. ETT-TUKEB engedély alapján, a Semmelweis Egyetem Fül-Orr-Gégészeti Klinikáján Ribári Ottó professzor irányításával 1999 januárjában kezdődött az Avemar nyitott, megfigyeléses klinikai vizsgálata fej-nyaki daganatban szenvedő betegek kezelésében. A tanulmányba 50, főleg gége-, illetve garattumoros beteget vontak be. A vizsgálatban kis számban, csont-, nyálmirigy-, valamint egyéb lágyrész daganatos betegek is szerepeltek. A szövettani diagnózis az esetek 80%-ában laphámrák volt. A készítményt a komplex onkológiai kezelések részeként, a műtét és radio-, kemoterápia mellett, és azok befejeződése után folyamatosan alkalmazták.

Hároméves vizsgálat végén megállapították, hogy az Avemart szedő betegek esetén a műtétet és a besugárzást, illetve kemoterápiát követően, az esetek többségében, tumorrecidíva és metasztázis nem alakult ki. A betegek egy részénél a már korábban kialakult recidíva és metasztázis is visszafejlődött. Az Avemar mind a kemo-, mind a sugárkezelés terápiás hatásait megerősítette, a mellékhatásokat viszont jelentősen enyhítette. Az Avemart szedő betegek étvágya javult, a cachecticussá vált betegek testtömege nőtt. Általános állapotukat, erőnlétüket visszanyerték. A speciális tápszer alkalmazásával kapcsolatban mellékhatást nem tapasztaltak.

Hat, igen előrehaladott, rosszindulatú nyálmirigydaganatos betegnél a műtétet, illetve a besugárzást követően kezdtek adni a tápszert. Három év után 5 betegnél tumor- és áttétmentességet tapasztaltak. A hatodik beteg előrehaladott nyálmirigytumora a vizsgálatba történő beléptetéskor már nyaki áttétet adott, a beteg műtéten és teljes dózisú sugárkezelésen esett át. Hathetente citosztatikus kezelést alkalmaztak a ciklus végéig az Avemar adagolása mellett. Több mint fél éven keresztül – csak a tápszer adagolása mellett – szüneteltették az újabb citosztatikus kezelést, és ennek ellenére progressziót nem tapasztaltak, sőt, a beteg erőnléte nagymértékben fokozódott és testtömege 5 kg-mal nőtt. Ugyanilyen klinikai elrendezésben, még három betegnél fellépő rosszindulatú csont- és lágyrész daganat esetében is a fenti hatásokat tapasztalták.

Semmelweis Egyetem Szájsebészeti és Fogászati Klinika

A 186/1999 sz. ETT-TUKEB engedély alapján a Semmelweis Egyetem Szájsebészeti és Fogászati Klinikáján Szabó György professzor és munkatársai, Ujpál Márta és Fülöp Emese végeztek egy nyílt, összehasonlító klinikai vizsgálatot, amely az Avemar-kezelés hatását tanulmányozta szájüregi tumorok szupportív terápiájában. A vizsgálatban olyan, 3 hónapnál nem régebbi diagnózisú, 18–80 éves életkor közötti, egymást követő betegek vettek részt, akik a TNM-rendszer szerinti UICC II. és III. stádiumú szájüregi rosszindulatú daganatos betegségben szenvedtek. A tanulmány célja annak a kérdésnek a lehetséges megválaszolása volt, hogy az Avemar egy éven át történő folyamatos alkalmazása befolyásolja-e az egyébként lege artis kezelt II. és III. stádiumú szájüregi daganatos betegség lefolyását.

A vizsgálatban 45 beteg vett részt, az Avemar-csoportban 23 személy (9 férfi és 14 nő), a kontroll-csoportban 22 személy (14 férfi és 8 nő).

A készítmény alkalmazása során mellékhatást nem tapasztaltak. Megállapították, hogy a tápszer 1 éven át tartó folyamatos alkalmazása a radikális műtéten átesett és – szükség szerint – adjuváns kemoterápiában, ill. sugárkezelésben részesült, II. és III. stádiumú szájüregi daganatos megbetegedésben szenvedők betegségének progresszióját (a betegség stádiumára jellemzően elsősorban a kiújulásokat) szignifikáns mértékben (közel egy nagyságrenddel) csökkentette.

Ötéves utánkövetéssel megvizsgálták a betegek össz túlélését. Öt év múlva az Avemar-csoportból 17 beteg (74%), a kontroll-csoportból 10 beteg (45,5%) volt életben. A különbség szignifikáns (z- és χ^2 -próba: $p < 0,05$).

A vizsgálok megállapították, hogy a szájüreg rosszindulatú daganatos megbetegedéseiben a kiegészítő Avemar tápszer tartós alkalmazásával szignifikánsan csökkenthető a lokális recidívák aránya és az ötéves túlélési arány szignifikánsan megnövelhető. A vizsgálok javasolták, hogy a szájüreg rosszindulatú daganatos megbetegedéseiben alkalmazott komplex terápiás protokollokat egészítsék ki szupportív Avemar-kezeléssel.

Multicentrikus olaszországi vizsgálat

Nyílt, kontrollált, multicentrikus vizsgálat keretében 5 olaszországi központban (Azienda Ospedaliera Universitaria San Martino, Genova, Ospedale Evangelico, Torino, Ospedale di Lecco, Lecco, ASL1, Carrara Carrara, Ospedale di Montecchio Maggiore, Montecchio Maggiore, Vicenza) vizsgálták 60 napon keresztül adagolt kiegészítő Avemar speciális tápszer hatását előrehaladott stádiumú (III–IV.) fej-nyaki tumoros betegek életminőségére és oxidatív stresszére. A vizsgálatban 55 megműtött beteg (Avemar: 22, kontroll: 33) vett részt. A nemek és az életkor szerinti megoszlásban, valamint a radio-kemoterápiás és az enterális táplálásos kezelések gyakoriságában nem volt különbség a két csoport között, kivéve a megelőző sugárkezelést, amelyben a kontroll-csoport betegei nagyobb arányban részesültek. A vizsgálat végén az Avemar-csoport betegeinek testtömegindexe (BMI) nem változott, míg a kontroll-csoport betegeié szignifikánsan csökkent. Az Avemar alkalmazásával kapcsolatosan mellékhatást nem tapasztaltak. A betegek oxidatív stressz terhelését (a keringésben lévő hidroperoxidok szintjét) az Avemar alkalmazása szignifikánsan csökkentette. Kiinduláskor a két csoport betegek életminőségében (Spitzer QOL-index) nem volt különbség, míg a 60 napos vizsgálat végén a kiegészítő Avemar-kezelésben részesült betegek életminősége szignifikánsan jobb volt, mint a kontroll betegeké (Mann–Whitney-féle U-teszt, $p = 0,0444$). A vizsgálok megállapították, hogy a támogató Avemar-kezelés egyrészt biztonságos, másrészt döntő fontosságú („pivotál”) az előrehaladott, ill. terminális stádiumú fej-nyaki tumoros betegek komplex kezelésében.

Vastag- és végbélrák (kolorektális rák)

Ez volt az első olyan publikáció, amely a brit onkológia hivatalos folyóiratában (British Journal of Cancer) jelent meg és egy magyarok által közölt klinikai vizsgálat eredményeit tartalmazta

Fővárosi Önkormányzat Uzsoki utcai Kórház

Egy 1998 és 1999 között a budapesti Uzsoki Kórházban végzett, nyílt, előzetes, nem randomizált, kontrollált, II. fázisú klinikai vizsgálatban azt mérték fel, hogy a hagyományos rákellenes kezelés kiegészítéseként alkalmazott szupportív Avemar kezelés jár-e bármilyen előnnyel kolorektális rákban szenvedő betegeknek. A vizsgálatba összesen 30, előrehaladott kolorektális rákban szenvedő beteget vontak be. A betegek mindegyikén végeztek kuratív sebészi beavatkozást. A (18 betegből álló) kontroll csoport tagjai hagyományos kezelésben, a (12 betegből álló) Avemar csoport tartós és folyamatos Avemar alkalmazással kiegészített kezelésben részesült. A végpont a progresszív betegség kialakulása volt. Bár a kiinduláskor az Avemar csoport tagjainak betegsége előrehaladottabb stádiumú volt, átlag 9 hónapos megfigyelési időszak után az Avemar csoport tagjainak betegsége esetében progresszió nem jelentkezett, míg a kontroll csoportban három beteg elhunyt, és egy beteg esetében áttétek alakultak ki. A minta kis mérete miatt az eltérés statisztikailag nem volt szignifikáns.

Berettyóújfalui Területi Kórház

1998 és 2003 között egy szintén nyílt, előzetes, nem randomizált, kontrollált, II. fázisú klinikai vizsgálatra került sor, amelyet 34, a végbél vagy a szigmoidbél előrehaladott adenokarcinómájában szenvedő beteg részvételével végeztek a berettyóújfalui Területi Kórházban. Radikális műtétet követően 17 beteg részesült hagyományos rákellenes kezelésben, 17 beteg pedig folyamatos Avemar alkalmazással kiegészített kezelésben. A végpont a teljes túlélés volt.

Átlag 46 hónapos megfigyelési időszakot követően az Avemar csoport tagjai körében szignifikánsan hosszabb túlélést regisztráltak.

Fővárosi Önkormányzat Uzsoki utcai Kórház, Szegedi Tudományegyetem Klinikája, Debreceni Egyetem Klinikája

Egy többközpontú, nyílt, III. fázisú kohort vizsgálatban, Magyarország három onko-sebészeti központjából (a budapesti Uzsoki Kórházból, valamint a szegedi és a debreceni egyetemi klinikákról) 170 kolorektális rákban szenvedő beteg vett részt, akik a hagyományos rákellenes kezelésben vagy az Avemarral kiegészített kezelésben részesültek. Az adott csoportba való kerülés a betegek döntésétől függött. A radikális műtéttől, sugárkezeléstől és/vagy kemoterápiától álló onkológiai kezelés kiegészítéseként szupportív Avemar kezelésben hatvanhat beteg részesült, míg az Avemar kezelésben nem részesülő kontroll csoportot 104 beteg alkotta.

Az elsődleges végpont mindkét csoport esetében a progressziómentes túlélés volt. Az átlagéletkor kivételével a prognosztikai változók az Avemarral kezelt csoportban sokkal kedvezőtlenebbek voltak a kontroll csoporthoz képest.

Eredmények: Progresszióval összefüggő események (újbóli kiújulás, új, távoli áttétek, elhalálozás) lényegesen (és szignifikánsan) nagyobb gyakorisággal fordultak elő a kontroll csoportban. Mind a betegségmentes túlélés (disease-free survival, DFS), mind a teljes túlélés (overall survival, OS) kumulatív valószínűsége kedvezőbbnek bizonyult az Avemar csoportban (DFS: $p=0,0184$; OS: $p=0,0278$). A Cox-féle regressziós analízis az UICC stádium-besorolást ($p=0,0004$) és a legalább 6 hónapig tartó Avemar kezelést ($p=0,0045$) a túlélés független előrejelzőiként azonosította. A mellékhatások rendkívül ritkák, enyhék, átmenetiek és az alábbiak voltak. Súlyos, nemkívánatos eseményt a vizsgált készítménnyel összefüggésben, sem attól függetlenül, nem jelentettek.

Bár az Avemar kolorektális rák kezelésében való szupportív alkalmazásának hatásait korábbi klinikai tapasztalatok is alátámasztják, eddig ez a vizsgálat biztosította a legtöbb adatot az Avemar e rosszindulatú betegség kezelésében betöltött szerepére vonatkozóan. Bár a betegek korábbi kezelésére vonatkozó kritérium tekintetében a homogenitás nem volt optimális, a több-kevesebb adjuváns kezelés alkalmazásával lefolytatott vizsgálatból egyértelműnek tűnik, hogy az Avemar kezelésnek jelentős, az adjuváns kezelés hatásosságát fokozó (vagy a radikális műtét utáni tumormentes intervallumot meghosszabbító) jótékony hatása lehet kolorektális rákban.

Az Avemar különösen csökkentheti a kolorektális rák kiújulásának valószínűségét; csökkentheti az új metasztatizáló betegség kialakulását és növelheti a túlélési esélyeket a kolorektális rák diagnosztizálása után.

Bőrrák (melanoma malignum)

Orosz Orvostudományi Akadémia moszkvai N. N. Blokhin Onkológiai Központja

Annak tudatában, hogy az III. stádiumú (magas rizikójú), melanoma malignumban szenvedő, hagyományos onkológiai kezelésben részesülő betegek túlnyomó részénél progresszív betegség alakul ki, és mivel a betegség progressziójának késleltetése klinikai szempontból különösen fontos, egy nyílt, előzetes, randomizált, kontrollált, II. fázisú klinikai vizsgálatot végeztek az Orosz Orvostudományi Akadémia moszkvai N. N. Blokhin Onkológiai Központjában annak felmérése céljából, hogy a fentiek vonatkozásában az Avemar szupportív kezelés hatásos lehet-e. A kutatásba 52 beteg került be, 26-an az Avemarral kiegészített, míg 26-an a hagyományos rákellenes kezelést kapó csoportba. Az Avemar speciális tápszert körülbelül egy évig alkalmazták a betegeknél, mialatt DTIC kemoterápiában részesültek.

A kezelést követő 7 éves utánkövetéses időszak végén log-rank-analízis (Kaplan-Meier-vizsgálat) alkalmazásával az Avemar csoportnál szignifikáns előnyt találtak a progressziómentes (progression free survival, PFS) és a teljes túlélés (Overall survival, OS) tekintetében is.

Az átlagos progressziómentes túlélés az Avemar csoportban 55,8 hónap, míg a kontrollcsoportban 29,9 hónap volt ($p=0,0137$). Az átlagos teljes túlélési mutató az Avemar csoportban 66,2 hónap, míg a kontrollcsoportban 44,7 hónap volt ($p=0,0298$), így a kutatók azt a következtetést vonták le, hogy az Avemar bevezetése ajánlott a magas rizikójú melanomás betegek adjuváns terápiájába.

Az észlelt mellékhatások mindkét csoportban a kemoterápiás kezeléssel álltak összefüggésben. Fontos megjegyezni, hogy a kombinációs kezelésben részesülő csoport betegeinek körében kevesebb toxikus mellékhatást jegyeztek fel az önmagában alkalmazott DTIC terápiában részesülőkhöz képest.

ÉLETMINŐSÉG KUTATÁSOK

A daganatos betegségeknek kiemelten fontos a betegek megfelelő életminőségének (Quality of Life=QOL) javítása illetve megtartása az onkológiai kezelés egész folyamata alatt, így nagyon fontos a Quality of Life kutatások kiterjesztése minden betegség-csoportra és betegség-stádiumra. Az Avemar Kutatási Program keretén belül is több hasonló kutatás zajlott és zajlik jelenleg is.

Tüdőrák

Az előrehaladott stádiumú rákos betegségben szenvedő betegek életminőségének romlása fontos, potenciálisan a túlélési esélyeket is befolyásoló klinikai körülmény. Ennek következtében az életminőség javítása igen fontos e betegek esetében. 16, tüdőrákban szenvedő (8 férfi, 8 nő, 7 kissejtes tüdőrák és 9 adenokarcinóma) beteg bevonásával előzetes (ún. pilot) vizsgálatot végeztek a budapesti Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézetben. A betegek kemoterápiát és/vagy sugárkezelést kaptak. Az Avemar kezelés 8 hónapig tartott; az EORTC QLQ-C30 kérdőívet a betegek maguk töltötték ki, és az így nyert adatokat az életminőség alakulásának felmérésére használták fel. 12 hét Avemar alkalmazást követően az általános egészségi állapot és a fáradtság tekintetében szignifikáns javulást jelentettek ($p<0,01$ és $p<0,05$).

E javulás a megfigyelési időszak teljes időtartama alatt változatlan volt. A fájdalom, étvágytalanság és hangulati paraméterek tekintetében enyhe javulás volt megfigyelhető. Mellékhatásokat nem jelentettek. A fáradtság szindróma tekintetében beállt javulás kiemelt fontossággal bír.

Mellrák

Az Avemar mellrákban szenvedő betegeknél való alkalmazására vonatkozó, az életminőség alakulását mérő vizsgálat elvégzésére a Szegedi Egyetem Sebészeti Klinikáján került sor összesen 55 beteg részvételével. Az életminőség és az abban beállt változások mérésének alapjául az EORTC QLQ-C30 kérdőív szolgált. A főbb kiindulási jellemzők az alábbiak voltak: átlagéletkor: 55 év; UICC szerinti stádium alapján : I.: 8, II.: 19, III.: 15 és IV.: 13; egyidejűleg alkalmazott kezelések: kemoradioterápia: 10, önmagában alkalmazott kemoradioterápia: 9, önmagában alkalmazott sugárkezelés: 2 és egyidejűleg alkalmazott kezelés hiánya: 34. Az átlagos megfigyelési időszak 32 hónap volt.

Az Avemar szupportív kezelés eredményeként a QOL több eleme is szignifikáns javulást mutatott. Szignifikáns javulás volt megfigyelhető a fizikális funkciók ($p < 0,05$), az érzelmi állapot ($p < 0,001$), a globális egészségi állapot ($p < 0,01$), a fáradtság ($p < 0,01$), a hányinger, hányás ($p < 0,01$), az álmatlanság ($p < 0,01$) és az obstipáció ($p < 0,01$) tekintetében. A javulás 3 hónap kezelés után jelentkezett és a vizsgálat teljes időtartama alatt stabil maradt.

VIZSGÁLAT GYERMEKEK BEVONÁSÁVAL

Lázás neutropénia

Az Avemar közvetett jótékony hatásainak tekintetében rendkívül kedvező tapasztalatok állnak rendelkezésre a rosszindulatú tumoros esetekben észlelt immunstimuláló és csontvelő-protectív tulajdonságaival kapcsolatban. Egy nyílt, párhuzamos, kontrollált klinikai vizsgálatot a budapesti Semmelweis Egyetem II. sz. Gyermekgyógyászati Klinikáján végeztek 22 (2×11), különböző, szolid gyermekonkológiai betegségekben szenvedő gyermekek bevonásával. A párhuzamos diagnózison, hisztopatológiai értékelésen, klinikai stádiumon, nem, kezelési ütemezésen és az életkoron alapult. Az Avemar kezelést a citosztatikus kezeléssel egyidejűleg kezdődött, és a kezelés teljes időtartama alatt tartott, majd azt követően is folytatódott. 11 gyermek részesült Avemar kezelésben, 11 gyermek pedig a kontroll csoportot alkotta. A vizsgálat végpontja a két csoportban az intenzív kemoterápiát kísérő lázas neutropéniás epizódok száma és gyakorisága volt. A 121 kemoterápiás ciklus alatt összesen 30 lázas neutropéniás esetet regisztráltak az Avemar csoportban (24,8%), míg a kontroll csoportban befejezett 106 ciklus során 46 lázas neutropéniás epizódot jelentettek (43,3%). A különbség szignifikáns az Avemar csoport javára ($p < 0,01$). Szükséges hangsúlyozni, hogy a két csoportban a lázas neutropéniával összefüggésben alkalmazott megelőzési és kezelési elvek azonosak voltak.

Az eredmények meggyőzőek az életveszélyes szövődmény sikeres kontrollálásának tekintetében; a vizsgálat az Avemar immunstimuláló és csontvelő-védő hatására vonatkozó klinikai bizonyítéknak tekinthető.

VIZSGÁLATOK EGYÉB ROSSZINDULATÚ DAGANATOK

Az Avemar kedvező hatásaira vonatkozóan számos rosszindulatú betegség kapcsán áll rendelkezésre megfigyelésen alapuló adat, többek között a petefészekrák, a gyomorrák, a pajzsmirigyrák, a non-Hodgkin limfóma és a myeloma multiplex kapcsán.

A folyamatosan Avemart szedő, májsejtes karcinómában szenvedő betegek esetében a betegség regresszióját figyelték meg.

Érdekes módon, végstádiumú mell-, prosztatá- és nem kissejtes tüdőrákban szenvedő betegeknél is a csontáttétek regresszióját figyelték meg Avemar alkalmazását követően.

...

Hogyan hat az Avemar?

- Közvetlenül és közvetett módon hozzájárulhat a daganatsejtek elpusztításához
- Megváltoztathatja a daganatos sejtek belső működését, biokémiáját
- Fokozhatja az immunrendszer működését és ezáltal növeli a szervezet természetes védekezőképességét

Milyen hatást tapasztaltak az Avemart szedő betegeknél

- Fokozhatja több kemo- és immunterápiás gyógyszer hatását
- Bizonyos daganatokban gátolhatja az áttétek kialakulását
- Lelassíthatja a tumor növekedését
- Csökkentheti a kemoterápia és a sugárterápia mellékhatásait
- Javíthatja a daganatos betegek fizikai teljesítőképességét, az általános közérzetet és az életminőséget
- Lerövidítheti a műtét utáni lábadozás idejét

- Megelőzheti a daganatos betegek kóros lesoványodását

Az Avemar granulátum 1998-tól vásárolható meg a gyógyszerárakban, 2002-ben került tápszerként törzskönyvezésre, majd 2005 óta mint speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer daganatos betegeknek szerepel az OÉTI nyilvántartásában.

Külső megjelenését tekintve drappos-barnás színű, enyhén narancsos illatú granulátum, tasakokba csomagolva.

Hivatkozások tudományos publikációkra:

...

Az Avemar filmtabletta folytatja a granulátum sikertörténetét!

A könnyen lenyelhető tabletták megoldották a granulátum alkalmazásakor felmerülő jellegzetes illat és íz problémáját.

A filmtabletta aktív összetevője ugyanaz az Avemar pulvis (por), amely a granulátumot alkotja. Számos összehasonlító vizsgálat készült el és tart jelenleg is a két termékváltozattal.

...

Hivatkozások tudományos publikációkra:

...

A daganatos betegségek szupportív terápiája

Dr. Hoffmann Artúr főorvos válaszol néhány gyakori kérdésre

Mit jelent a szupportív terápia?

A daganatos megbetegedések gyógyításának lényege, hogy a rosszindulatú, gyorsan osztódó sejteket el kell pusztítani, amihez nagy segítséget nyújt az onkológiai kezelések támogatása, vagyis a kiegészítő, szupportív terápia. Legfontosabb célja, hogy a daganatos beteg kezelése, betegségének követése során panaszai a minimálisra csökkenjenek és életminősége a lehető legjobb legyen. Az orvosok, a nővérek és a betegeket gyógyító team széleskörű, a betegség különböző fázisait végigkísérő tevékenységébe beletartozik tehát a betegek lelki és szociális támogatása, rehabilitációja is.

Miért különösen fontos a mellékhatások elleni küzdelem?

A klasszikus onkológiai kezelések jól ismert mellékhatásokkal járnak: hányinger, hányás, testsúlycsökkenés, a csontvelő károsodása, a fehérvérsejt-, vörösvérsejt- és vérlemezke-szám csökkenése és az ennek következtében kialakuló fertőzések, vérzések és vérszegénység. Ezek enyhítése és megelőzése hozzájárul a beteg jobb közérzetéhez, és mihamarabbi felépüléséhez.

Miben tud segíteni az Avemar, ez a speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer?

A daganatos betegek kezelésének hatékonyságát a tünet- és daganatmentes túlélési idő jelzi. A szupportív terápia legfőbb célja a jó életminőségben élt élettartam növelése. Kutatásaink alapján az Avemart szedő betegek jobban viselték az orvosi beavatkozásokat, és életminőségük nem romlott a kezeléseik során.

Melyek azok a legfontosabb hatások, ami miatt a betegek figyelmébe ajánlja a készítményt?

Tapasztalataim szerint az Avemar növeli a várható élettartamot, lassítja a betegség rosszabbodását, javítja a fizikai állapotot, fokozza a fizikai teljesítőképességet, kedvezően befolyásolja a lelki állapotot, javítja a beteg életminőségét, csökkentheti a kemoterápia mellékhatásait, lerövidítheti a műtét utáni gyógyulási időt.

Milyen daganattípusokban és mely stádiumokban javasolt az alkalmazása?

Az Avemart először vastag- és végbéldaganatos betegekben vizsgáltuk. Azt tapasztaltuk, hogy akik műtét után, kemoterápia és sugárkezelés mellett kapták az Avemart, kevesebb áttétük volt, kevesebb kiújulással, jobb közérzettel, összességében jobb életminőséggel éltek tovább. Később a fej-nyaki, tüdő- és bőrdaganatokban szenvedő betegekben is nagyon jó eredményeket tapasztaltunk. Eddigi kutatásaink alapján tehát az Avemart – sokrétű hatásának köszönhetően – minden rosszindulatú daganatos betegségben érdemes alkalmazni.

Mikor és mennyi ideig javasolt szedni az Avemart?

Kíváncsok, hogy a beteg lehetőleg már a diagnózis felállításától kezdve szedje az Avemart, és a kemoterápia és besugárzás alatt és után is folytassa. A készítmény szedése mindaddig ajánlott, ameddig a beteg panasz- és daganatmentes nem lesz. Amennyiben öt év után a kezelőorvos gyógyultnak nyilvánítja, abbahagyhatja az Avemar szedését. Javasoljuk azonban, hogy a gyógyult beteg térjen át új készítményünkre, az Avevit filmtablettára, amely E-vitamint, szelént, valamint csökkentett adagban Avemart is tartalmaz.

Milyen egyszerű tanácsokkal tud segíteni minden Önhöz forduló betegnek?

Az Avemart gyártó Biopharma Kft. munkatársai az onkológusokkal karöltve azt a nézetet képviselik, hogy ha időben fordulnak a betegek orvoshoz és együttműködnek a kezelés során, a rák sok esetben gyógyítható. Régi tapasztalat, hogy a diagnózis megállapítása és a kezeléssel kapcsolatos eljárások nagyon megviselik a

betegeket. Sokakat érint a beteg kooperációját is akadályozó depresszió, amelyhez megfelelő szakember bevonása is szükséges lehet. Emellett nem szabad megfedkezni a megfelelő táplálkozásról sem. Az érintettek számára információs központunkban segítséget tudunk nyújtani orvosi és dietetikai kérdésekben is.

39. A Bizalom Kft. csatolt⁷ egy kimutatást (tartalmi egyezések táblázat, lásd a jelen határozat mellékletét), amelyben kiemelte a jelen versenyfelügyeleti eljárásban kifogásolt (magyar nyelvű) tartalmaknak (összegezve a 166. pontban) a www.avemarsshop.eu idegennyelvű oldalain történő megjelenését.

40. A fenti információk mellett a www.daganatok.hu oldalon 2011. február 2-től folyamatosan jelentek meg olyan, az Avemar termékek betegséget megelőző vagy gyógyító hatására utaló állítások, tájékoztatások, amelyek során egy adott eset került ismertetésre a „Gyógyulásom története” ablakon belül. Az egyes riportok után kiemelten, keretezett módon az alábbi tájékoztatás volt olvasható:

„A fenti történet főszereplője gyógykezelése alatt folyamatosan szedte az Avemart, ami meggyőződése szerint jelentősen hozzájárult a betegség elleni sikeres küzdelemhez, az erre vonatkozó gondolatok azonban reklámetikai megfontolásból eltávolításra kerültek.

...

Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság: javulhat a beteg közérzete, életminősége.”

41. A honlapon az alábbi esetek kerültek ismertetésre:

2011. február 2-től folyamatosan elérhető	prostatára rák kiegészítő kezelése
2011. február 6-től folyamatosan elérhető	mell tumor kiegészítő kezelése
2011. február 15-től folyamatosan elérhető	gyomorrák kiegészítő kezelése
2011. február 17-től folyamatosan elérhető	tüdő tumor kiegészítő kezelése
2011. február 19-től folyamatosan elérhető	mell tumor kiegészítő kezelése
2011. március 4-től folyamatosan elérhető	mellrák kiegészítő kezelése
2011. március 10-től folyamatosan elérhető	mellrák kiegészítő kezelése
2011. március 15-től folyamatosan elérhető	vastagbélrák kiegészítő kezelése
2011. március 15-től folyamatosan elérhető	mellrák kiegészítő kezelése
2011. március 25-től folyamatosan elérhető	a bordák, a szegycsont és a kulcscsont rosszindulatú daganatának kiegészítő kezelése
2011. április 7-től folyamatosan elérhető	orrüreg tumor kiegészítő kezelése
2011. április 12-től folyamatosan elérhető	vastagbélrák kiegészítő kezelése
2011. április 14-től folyamatosan elérhető	GIST tumor kiegészítő kezelése
2011. április 19-től folyamatosan elérhető	mellrák kiegészítő kezelése
2011. április 22-től folyamatosan elérhető	nyirokmirigy rák kiegészítő kezelése
2011. május 2-től folyamatosan elérhető	vastagbélrák kiegészítő kezelése
2012. november 15-től folyamatosan elérhető	vastagbélrák kiegészítő kezelése
2013. január 25-től folyamatosan elérhető	szájrák kiegészítő kezelése
2013. április 2-től folyamatosan elérhető	tumor ellenes hatás

41. A fenti riportokat követően az alábbi kezdetű PR-cikk volt a honlapon olvasható:

⁷ Vj/064-041/2013. számú irat melléklete

„Hírek az Avemarról

7 éves utánkövetés igazolja az Avemar hatékonyságát

Az Avemar - igen hatékonyan segíti a melanoma legyőzését a klasszikus, hagyományosan alkalmazott kemoterápiás kezeléssel kombinálva - mondta a Daganatok.hu kérdésére prof. dr. Hidvégi Máté, a speciális tápszer feltalálója. Cikkünkben egy igen hosszú, hét éves utánkövetéssel elvégzett klinikai vizsgálat eredményeit mutatjuk be.”

42. Az Avemar termékek 2013 januárjában a Juventus, 2013 márciusában és júniusában a Class FM rádión kerültek reklámozásra. A rádióreklámokban az alábbi hangzott el:

„Édesapámról tavaly derült ki, hogy daganata van. Az orvosok és mi is mindent megtettünk, nagyon jó kezekbe került, már túl vagyunk a műtéten és a kezeléseken. Az orvos javaslatára a gyógyszerek mellé az Avemart vettük meg, rengeteget segített neki, és apu már köszöni, jobban van.

Az Avemar speciális, gyógyászati célra szánt tápszer, daganatos betegek részére. Granulátum és tabletták formában kapható a gyógyszertárakban és az Avemar InfoPontokban. Avemar.hu”

43. Az Avemar termékeket az alábbi sajtóbeli hirdetésekben népszerűsítette a Biopharma Kft. a vizsgált időszakban:

A hirdetés sorszáma	Megjelenési jellemzők	A hirdetés tartalma
1.	Rák Volt, 2011. február	Avemar daganatos betegek részére Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom: javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége. Megszűnhet az étvágytalanság és megakadályozható a lesoványodás. Mi az Avemar? Az Avemar egy speciális - gyógyászati célra szánt - tápszer daganatos betegek részére, amely az eddig megszokott tasakos kiszerelésű granulátum mellett már filmtabletta formában is elérhető. Mikor ajánlott az Avemar szedése? / Rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenvedők klinikai onkológiai kezelésének (műtét, radioterápia, kemoterápia, immunterápia stb.) kiegészítésére. / Az onkológiai kezelések előtt, alatt és azok befejeződése után folyamatosan, megszakítás nélkül ajánlott alkalmazni. / A daganatos betegség bármely stádiumában szedhető. / Már a daganatos betegség felismerését követően érdemes megkezdeni az alkalmazását, nem szükséges az onkológiai kezelést megvárni. / Korlátlan ideig, folyamatosan alkalmazható, toxikus hatása nem ismert. / Az Avemar szedhető más gyógyszerekkel, tápszerekkel, készítményekkel együtt, de célszerű ezeket eltérő időpontban alkalmazni. / C-vitamin, C-vitamin tartalmú készítmények és az Avemar bevétele között legalább 2 órás szünetet kell tartani! / Cukorbeteg is szedhetik. Fruktóz érzékenység esetén a tabletták alkalmazása a megengedett. Mikor érdemes a tablettát szedni? A tabletták formát ajánljuk mindazoknak, akiknek gondot jelent a

		folyadékban feloldott mikrogranulátum jellegzetes illata, íze, így annak elfogyasztása is. A tabletta könnyebben tárolható, szállítható és adagolható, valamint gazdaságos kiszerezésben is megvásárolható. Az Avemar filmtabletta a legkorszerűbb eredeti Avemar termék. A Magyar Rákellenes Liga ajánlásával... Keresse a gyógyszertárakban! www.avemar.hu Biropharma
2.	Egészségügyi Címkereső, 2011. március; Gyógyhír Magazin, 2011. június, július és augusztus	Biropharma. Avemar daganatos betegek részére Elismert. Bizonyított. Biztonságos. Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom: javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége. Megszűnhet az étvágytalanság és megakadályozható a lesóványodás. A 4 flakonos (600db) Avemar filmtabletta kedvező áron vásárolható meg! Kérje gyógyszerészétől!... Keresse a gyógyszertárakban. www.avemar.hu
3.	Recept Nélkül, 2011. július; Rendelő Magazin, 2011. augusztus és szeptember	Biropharma – Az eredeti avemar a daganatos betegek részére 13 év kutatás – eredményes klinikai vizsgálatok 32 tudományos cikk nemzetközi szaklapokban. Magyar alapanyag, minőségi hazai gyártás. Az Avemar klinikailag bizonyított életminőséget befolyásoló előnyei: Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom: javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége. Megszűnhet az étvágytalanság és megakadályozható a lesóványodás. Figyelem! A 4 flakonos (600db) Avemar filmtabletta kedvező áron vásárolható meg! Kérje gyógyszerészétől! Avemar Információs Központ: 1123 Budapest, Kék Golyó u. 14... www.avemar.hu
4.	Patika Magazin, 2011. augusztus és szeptember; Ideál Magazin 2011. szeptember	Biropharma Avemar daganatos betegek részére Mikor ajánlott az Avemar szedése? Az Avemar szedése ajánlott rosszindulatú daganatos betegségben szenvedők klinikai kezelésének (műtét, sugárterápia, kemoterápia, immunterápia stb.) kiegészítésére. Nem helyettesíti, hanem kiegészíti a klinikai onkológiai kezeléseket és gyógyszereket. Szedése bármikor elkezdhető, de javasolt már a diagnózis pillanatától. Folyamatosan, megszakítás nélkül ajánlott alkalmazni a kezelések alatt, majd azt követően is, egészen a betegségből történő teljes gyógyulásig. Szedését nem javasolt megszakítani, vagy szüneteltetni, mert az idő múlásával kedvező hatásai csökkennek. Ha valamiért mégis megszakította, később nyugodtan elkezdheti újra. Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom: javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége. Megszűnhet az étvágytalanság és megakadályozható a lesóványodás. Keresse gyógyszertárakban is! ... Avemar Információs Központ: 1123 Budapest, Kék Golyó u. 14. Kedvező árak az Avemar webshopban: www.avemashop.hu
5.	Nők Lapja Magazin, 2011. szeptember; City Újság, 2011.	Biropharma daganatos betegek részére Mikor ajánlott az Avemar szedése? Az Avemar szedése ajánlott rosszindulatú daganatos betegségben

	szeptember; Nyugdíjas Expo, 2011. november; Bors, 2011. december; Gyulai Kezelő nap, 2012. január; Egészségügyi Címkereső, 2012. március	szenvedők klinikai onkológiai kezelésének (műtét, sugárterápia, kemoterápia, immunterápia stb.) kiegészítésére. Nem helyettesíti, hanem kiegészíti a klinikai onkológiai kezeléseket és gyógyszereket. Minden ráktípusban és stádiumban alkalmazható. Szedése bármikor elkezdhető, de javasolt már a diagnózis pillanatától. Folyamatosan, megszakítás nélkül ajánlott alkalmazni a kezelése alatt, majd azt követően is, egészen a betegségből történő teljes gyógyulásig. Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom: javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége. Megszűnhet az étvágytalanság és megakadályozható a lesóványodás... A Magyar Rákellenes Liga ajánlásával... Avemar Információs Központ: 1123 Budapest, Kék Golyó u. 14. Kedvező árak az Avemar Webshopban: www.avemashop.hu
6.	Recept Nélkül, 2011. október; Rendelő Magazin, 2011. október, november, december; Patika Tükör, 2011. október, november, december; Gyógyhír Magazin, 2011. október, november, december; Vital magazin, 2011. december; Ideál Magazin, 2011. december; Bioritmus Magazin, 2011. december, Természetgyógyászat, 2012. február; Rák Volt Magazin, 2012. február; Patika Magazin, 2011. december, 2012. február, március	Avemar daganatos betegek részére Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai / rövidülhet a műtétet követő lábadozási idő / csökkenhet a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom / javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége / megszűnhet az étvágytalanság / megakadályozható a lesóványodás. Szedése minden ráktípusban és stádiumban javallott. Avemar granulátum és filmtabletta. Speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerek daganatos betegek részére. Egészségpénztári számla terhére megvásárolhatók. Gyógyszertárban kaphatók. Nem helyettesítik, hanem kiegészítik a klinikai onkológiai kezeléseket és gyógyszereket. Most termékmintát igényelhet weboldalunkon! A Magyar Rákellenes Liga ajánlásával... Avemar Információs Központ: 1123 Budapest, Kék Golyó utca 14. Kedvező árak és folyamatos akciók a webshopban: www.avemashop.hu
7.	Megyünk Magazin, 2011. november; Patika Magazin, 2011. december; Recept Nélkül, 2012. március és július; Patikatükör, 2012. június és július	Avemar daganatos betegek részére Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai / rövidülhet a műtétet követő lábadozási idő / csökkenhet a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom / javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége / megszűnhet az étvágytalanság / megakadályozható a lesóványodás. Minden ráktípusban és minden stádiumban szedhető, azonban minél korábban kezdi el, annál jobb hatást várhat tőle. Avemar granulátum és filmtabletta. Speciális - gyógyászati célra szánt - tápszerek daganatos betegek részére. Egészségpénztári számla terhére megvásárolhatók. Gyógyszertárban kaphatók. Nem helyettesítik, hanem kiegészítik a klinikai onkológiai kezeléseket és gyógyszereket. A Magyar Rákellenes Liga ajánlásával... Avemar Információs Központ: 1123 Budapest, Kék Golyó u. 14. 7621 Pécs, Király utca 76. (Átrium Üzletház) I. em. Eredeti Avemar termékek A búzacsíra-kivonat és az antioxidánsok kedvező hatása napi 1 tablettában!

		Avevit filmtabletta Fermentált búzacsíra kivonattal, szelénnel és E-vitaminnal www.avevit.hu A termékek gyártója és forgalomba hozatali engedély jogosultja a Biopharma Kft. Termékeinket keresse a patikákban! Biopharma
8.	Kisegyed, 2012. május	Avemar daganatos betegek részére Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai rövidülhet a műtétet követő lábadozási idő / csökkenhet a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom / javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége m megszűnhet az étvágytalanság, megakadályozható a lesoványodás. Minden ráktípusban és minden stádiumban szedhető, azonban minél korábban kezdi el, annál jobb hatást várhat tőle. Avemar granulátum és filmtabletta. Speciális - gyógyászati célra szánt - daganatos betegek részére. Egészségpénztári számla terhére megvásárolható. Gyógyszertárban kaphatók. Nem helyettesítik, hanem kiegészítik a klinikai onkológiai kezeléseket és gyógyszereket. A Magyar Rákellenes Liga ajánlásával... Avemar Információs Központ: 1123 Budapest, Kék Golyó u. 14. Avevit filmtabletta - Az Avemar erejével - egészséges embereknek! Fermentált búzacsíra kivonattal, szelénnel és E-vitaminnal Étrend-kiegészítő készítmény www.avevit.hu
9.	Blikk, 2012. október 17; Axel Springer Egészségmagazin, 2012. október 26; Nők Lapja, 2012. november, Patika Tükör, 2012. november; Egészségkalauz, 2012. november; Recept Nélkül, 2012. november; Blikk Egészség, 2012. november 21.; Gyógyhír, 2012. december; Patika Magazin, 2012. december; Paramedica, 2012. december; Új Ember, 2013. április 14.	A rák legyőzhető! Az Avemar több ezer betegnek segített már: www.avemar.hu Kapható minden gyógyszertárban. Kedvezményesen megvásárolható az információs pontokban... Az Avemar speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer egészségpénztári számlára is megvásárolható...
10.	Hungaropharma lap, 2012. december	A rák legyőzhető! Az Avemar segít: www.avemar.hu Elismert. Bizonyított. Biztonságos. 30 tasak/doboz = 1 havi adag. A tradicionális és kedvező árú Avemar készítmény. A korszerű filmtabletta 3 kiszerezésben (2 heti, 1 havi és 2 havi adag), nagyobb mennyiség kedvezőbb áron! Egész éves együttműködésüket megköszönve kellemes Ünnepeket és eredményekben gazdag boldog Új Évet kívánunk minden partnerünknek! Az Avemar gyártója és forgalmazója, a Biopharma Kft.
11.	Gyöngy Patika magazin, 2012.	A rák legyőzhető! Az Avemar segít.

	december	www.avemar.hu Speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer 30 tasak/doboz = 1 havi adag. A tradicionális és kedvező árú Avemar készítmény. A korszerű filmtabletta 3 kiszerezésben (2 heti, 1 havi és 2 havi adag), hogy nagyobb mennyiséget olcsóbban vásárolhasson! Keresse termékeinket a Gyöngy Patikákban is!
12.	Gentleman magazin, 2012. december; Metropol, 2013. február 20.	A rák legyőzhető! Az Avemar segít. Avemar Daganatos betegek részére Világszerte elismert és bizonyított magyar termék. Speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer. Granulátum és korszerű filmtabletta formában is... A Magyar Rákellenes Liga ajánlásával...
13.	Gyógyhír, 2013. január, április; Recept Nélkül, 2013. február; Természetgyógyász, 2013. április	A rák legyőzhető! Az Avemar több ezer betegnek segített már: www.avemar.hu ... Az Avemar speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer egészségpénztári számlára is megvásárolható. Avemar Információs Pontok: Budapest, Kék Golyó u. 14... Részlet a Dr. Hoffmann Artúr főorvossal készült interjúból, amely teljes egészében az avemar.hu oldalon olvasható el: Milyen daganattípusokban és mely stádiumokban javasolt az alkalmazása? Az Avemart először vastag- és végbéldaganatos betegekben vizsgáltuk. Azt tapasztaltuk, hogy akik műtét után, kemoterápia és sugárkezelés mellett kapták az Avemart, kevesebb áttétük volt, kevesebb kiújulással, jobb közérzettel, összességében jobb életminőséggel éltek tovább. Később a fejnyaki, tüdő és bőrdaganatokban szenvedő betegekben is nagyon jó eredményeket tapasztaltunk. Eddigi kutatásaink alapján tehát az Avemart – sokrétű hatásának köszönhetően – minden rosszindulatú daganatos betegségben érdemes alkalmazni. Mikor és mennyi ideig javasolt szedni az Avemart? Kíváncos, hogy a beteg lehetőleg már a diagnózis felállításától kezdve szedje az Avemart, és a kemoterápia és besugárzás alatt és után is folytassa. A készítmény szedése mindaddig ajánlott, amíg a beteg panasz- és daganatmentes nem lesz. Amennyiben öt év után a kezelőorvos gyógyultnak nyilvánítja, abbahagyhatja az Avemar szedését. Javasoljuk azonban, hogy a gyógyult beteg térjen át új készítményünkre, az Avevit filmtablettára, amely E-vitamint, szelént, valamint csökkentett adagban Avemart is tartalmaz.
14.	Blikk Egészség, 2013. február 13., Gyöngy magazin, 2013. március	Az Avemar több ezer betegnek segített már: www.avemar.hu A rák legyőzhető! Az Avemar erejével egészséges embereknek!... Kapható minden gyógyszertárban. Kedvezményesen megvásárolható az információs pontokban... Az Avemar speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer egészségpénztári számlára is megvásárolható.
15.	Gyógyhír, 2013. március; Paramedica, 2013. március; Kiskegyed, 2013. május; Cosmopolitan, 2013.	A rák legyőzhető! Az Avemar segít. Avemar granulátum és filmtabletta. Világszerte elismert és bizonyított speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer daganatos betegek részére. www.avemar.hu

	május; InStyle, 2013. május; Joy, 2013. május; Recept Nélkül, 2013. május és június; Nők Lapja Nyár, 2013. május	
16.	Paramedica, 2013. június	A rák legyőzhető! Tudományos kutatási megalapozottságával az Avemar jelenleg világszinten egyedülálló a daganatos betegek kezelésének kiegészítésére szolgáló készítmények között. Megvásárolható a gyógyszertárakban, az Avemar InfoPontokban és az Onco-Shopokban. Termékinformáció és üzletlista: www.avemar.hu Megrendelhető akár ingyenes házhoz szállítással a 06 (1) 412 2619-es telefonszámon és a www.avemashop.hu weboldalon. Az Avemar speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer egészségpénztári számlára is megvásárolható. Az Avemar segít. Gondolta volna, hogy közel félszáz olyan publikáció támasztja alá az Avemar onkológiai kezeléseket kiegészítő evidencia-alapú alkalmazását, amely az alábbi rangos folyóiratokban jelent meg?! Annals of the New York Academy of Sciences, Anticancer Research, Alternative and Complementary Therapies, Alternative Therapies in Health and Medicine, British Journal of Cancer, Cancer Biotherapy and Radiopharmaceuticals, Cancer Letters, Carcinogenesis, European Journal of Cancer, Experimental Biology and Medicine, Evidence-based Complementary and Alternative Medicine, Hippocrates, Internal Medicine News, Immunopharmacology, International Journal of Gynecologic Cancer, International Journal of Oncology, International Journal of Toxicology, Journal of Biological Chemistry, Journal of Cancer Research Updates, Journal of Clinical Oncology, Journal of Pediatric Hematology/Oncology, Lege Artis Medicinae, Lupus, Magyar Belorvosi Archivum, Medicus Anonymus / Pulmono, Medicus Universalis, Mediterranean Journal of Nutrition and Metabolism, Memorial Sloan-Kettering Cancer Center and People's Medical Publishing House, Nőgyógyászati Onkológia, Nutrition and Cancer, Nutrition Journal, Oncology Reports, Onkologie Integrativ. Elsevier, Urban and Fisher, Orvosi Hetilap, Pancreas
17.	Recept Nélkül, 2013. július	A rák legyőzhető! Tudományos kutatási megalapozottságával az Avemar jelenleg világszinten egyedülálló a daganatos betegek kezelésének kiegészítésére szolgáló készítmények között. Az Avemar segít. Megvásárolható a gyógyszertárakban, az Avemar InfoPontokban és az Onco-Shopokban. Termékinformáció: www.avemar.hu Megrendelhető akár ingyenes házhoz szállítással a 06 (1) 412 2619-es telefonszámon és a www.avemashop.hu weboldalon. Az Avemar speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer egészségpénztári számlára is megvásárolható. Avemar Információs Pontok:...

44. A vizsgálattal érintett időszakban 2011 októberében és novemberében onkológiákon alkalmazott, A1 méretű beltéri kereskedelmi kommunikáció az alábbiakat közölte:

„Avemar daganatos betegek részére

Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai / rövidülhet a műtétet követő lábadozási idő / csökken a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom / javul a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége / megszűnhet az étvágytalanság / megakadályozható a lesoványodás.

Minden ráktípusban és minden stádiumban szedhető, azonban minél korábban kezdi el, annál jobb hatást várhat tőle.

Avemar granulátum és filmtabletta. Speciális gyógyászati célra szánt tápszerek daganatos betegek részére. Egészségpénztári számla terhére megvásárolhatók. Gyógyszertárban kaphatók. Nem helyettesítik, hanem kiegészítik a klinikai onkológiai kezeléseket és gyógyszereket.

A Magyar Rákellenes Liga ajánlásával

Termékinformáció: ... www.avemar.hu

Avemar Információs Központ: 1123 Budapest, Kék Golyó u. 14.

Kedvező árak és szállítási díjak a webshopban: www.avemashop.hu

Biorpharma”

45. Az ugyancsak beltéri kereskedelmi kommunikációként 2012 januárjában, márciusában és áprilisában onkológiakon alkalmazott B2 méretű plakát az alábbiakat közölte:

„Avemar daganatos betegek részére

Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai / rövidülhet a műtétet követő lábadozási idő / csökkenhet a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom / javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége / megszűnhet az étvágytalanság / megakadályozható a lesoványodás.

Minden ráktípusban és minden stádiumban szedhető, azonban minél korábban kezdi el, annál jobb hatást várhat tőle.

Avemar granulátum és filmtabletta. Speciális - gyógyászati célra szánt - tápszerek daganatos betegek részére. Egészségpénztári számla terhére megvásárolhatók. Gyógyszertárban kaphatók. Nem helyettesítik, hanem kiegészítik a klinikai onkológiai kezeléseket és gyógyszereket.

Termékinformáció: ... Avemar Információs Központ: 1123 Budapest, Kék Golyó u. 14.

Kedvező árak és szállítási díjak a webshopban!

A Magyar Rákellenes Liga ajánlásával

www.avemar.hu www.avemashop.hu”

46. A 2012. novemberi Avemar Hírlevélben egyebek között az alábbi közlés szerepelt:

„Ígéretes hatások vastag- és végbélrákos betegeknél

Nem lehet elég sokszor leírni, hogy mennyire fontos törekedni a vastag- és végbélrák megelőzésére, azonban ha a betegség már megjelent, rendkívül lényeges, hogy milyen kezelésben részesül a beteg. Az orvosok által előírt és alkalmazott onkológiai terápiák mellett ma már kiemelkedő szerepe van a kiegészítő - szupportív - kezelésnek, többek között a kóros lesoványodás megelőzésében is.

A Daganatok.hu portálon megjelent cikk itt olvasható el...

...

A rák legyőzhető! Az Avemar segít.

Weboldalunkon most több videó és írás is megtekinthető, amely a rákot sikerrel leküzdő betegekkel készült.

Dr. Hoffmann Artúr főorvos 7 fontos kérdésre válaszol a rosszindulatú daganatos betegségek szupportív terápiájával kapcsolatosan. Novemberben és decemberben a TV-ben és a rádióban is találkozhat az Avemarral!”

47. A 2013. áprilisi Avermar Hírlevélben az alábbi tájékoztatás látható:

„7 éves utánkövetés igazolja az Avemar hatékonyságát

A www.daganatok.hu portálon megjelent cikkben egy olyan klinikai vizsgálat eredményeit ismertetik, amely kézzelfogható bizonyítékot szolgáltat azzal kapcsolatban, hogy az Avemarral végzett kiegészítő kezelés a rosszindulatú, előrehaladott melanómában szenvedő betegek esetében is komoly előnyökkel járhat.

A cikk összefoglalása elolvasható [ide kattintva](#)

...

Minden gyógyultnak és egészségesnek is ajánljuk

Dr. Hoffmann Artúr főorvos válaszol: „Amennyiben öt év után a kezelőorvos gyógyultnak nyilvánítja, abbahagyhatja az Avemar szedését. Javasoljuk azonban, hogy a gyógyult beteg térjen át új készítményünkre, az Avevit filmtablettára, amely E-vitamint, szelént, valamint csökkentett adagban Avemart is tartalmaz: www.avevit.hu” Kedvezményesen megvásárolható az InfoPontokban és a Webshopban is!

Népszerű és sikeres az Avemar Házhoz Megy Program

Büszkék vagyunk, hogy nagyon sokan már 2008 óta folyamatosan részt vesznek Programunkban. Mi tudjuk mit jelent ez! Amikor partnercégünkkel elindítottuk a Programot, már 10 éve kapható volt a termék és rengeteg köszönő levelet kaptunk gyógyult betegektől, akik többsége hosszú évekig tartósan alkalmazta a készítményünket. A javallatban is így szerepel: az Avemar folyamatosan, megszakítás nélkül alkalmazandó. Ezért is indítottuk a Házhoz Megy Programot, és ha szükséges munkatársaink hónapról hónapra támogató és biztató szavakkal is segítik a legfőbb cél elérését.

Bővebb tájékoztató az AHM Programról [itt](#) olvasható

...

Interjú dr. Hidvégi Mátéval

Egy vezető magyar onkológiai sebész mondta nekem, hogy ő már messziről észreveszi a kontrollvizsgálatra érkező betegein, melyikük szed Avemart, és melyikük nem, annyival jobban bírják magukat az előbbieket.

Az interjú rövidített verziója [itt](#) olvasható el...”

48. A 2013. májusi Avermar Hírlevélben az alábbi tájékoztatás található:

„Hogyan hat és kinek javasolt az Avemar? - dr. Hidvégi Máté

Az Avemar feltalálója nemrég arról tartott szakmai előadást, hogy miként segíthet az Avemar a daganatos betegségek legyőzésében, és milyen tanulmányok támasztják alá a speciális tápszer hatékonyságát. A feltaláló elmondta, hogy az Avemar közvetlen és közvetett hatásmechanizmus útján is elősegítheti a szervezet rák ellen folytatott küzdelmét, beszélt továbbá arról, hogy melyek azok a tumortípusok, ahol meggyőződése szerint elengedhetetlen lenne a speciális tápszer alkalmazása. (Forrás: daganatok.hu)

Az interjú [itt](#) megtekinthető...

...
Új Onco-Shopok Kecskeméten, Gyulán és Budapesten a Deák téren!

Az Onco-Shop küldetése, hogy a magyarországi daganatos betegek számára olyan kiegészítő készítményeket ajánljon, amelyek biztonságosan alkalmazhatók, tudományosan megalapozottak. Minden Onco-Shop egyben Avemar InfoPont is, ahol kedvező árakon vásárolhatók meg az Avemar termékek."

49. A vásárláshelyi reklámanyagként 2011. január 1. és 2012. augusztus 15. között alkalmazott szórólapon egyebek között az alábbi olvasható:

„Az Avemar tudományos háttere

Az Avemar feltalálása óta eredményes in vitro (laboratóriumi), in vivo (állatkísérlet) és klinikai vizsgálatok sorozatait végezték el, amelyek arra kerestek választ, vajon az Avemar segíti-e a daganatos betegeket a betegség leküzdésében és a hagyományos rákellenes kezelés mellékhatásainak könnyebb elviselésében. Az Avemar feltalálója, dr. Hidvégi Máté irányításával végzett hazai és nemzetközi kutatásokról részletesen a www.research.avemar.hu honlapon olvashatnak. Az itt megjelent szakcikkekben ismertetésre kerülnek az Avemar eddig feltárt tumorelles és a daganatok áttétképződését gátló hatást alátámasztó eredmények valamint a daganatos sejtek anyagcserefolyamataira és az immunrendszerre gyakorolt hatása. A szakmai anyagok személyesen átvehetők az Avemar Információs Pontokban vagy e-mailes, telefonos igénylés esetén ingyenesen elküldjük Önnek.

Az Avemar 2006-ban az USA-ban, ahol AVÉ/AWGE néven ismert, elnyerte a szakterület Oscar-díjának számító NutrAward-ot.

Az Avemar forgalmazása, engedélye, gyártása

Az Avemar Pulvis hatóanyag granulátum formában 1998 óta kapható Magyarországon, 2002-ben került tápszerként törzskönyvezésre, 2005 óta pedig mint „speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer daganatos betegek részére” szerepel az OÉTI nyilvántartásában. A hatóanyag 2010-től már korszerű filmtabletta formában is megvásárolható. Az Avemar előállítása kiváló, válogatott minőségű, magyar búzacsíra felhasználásával, GMP követelmények szerint, a Biopharma Kft. gyógyszergyártási engedéllyel rendelkező üzemében történik.

Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárzás mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság: javulhat a beteg közérzete, életminősége.

Mi az Avemar?

Az Avemar egy speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer daganatos betegek részére, amely granulátum és filmtabletta formában is megvásárolható. Számos olyan eredmény áll rendelkezésre, amelyek alapján az Avemar onkológiai kezeléseket kiegészítő evidencia-alapú alkalmazása és a hagyományos kemoterápiával való kombinált alkalmazása ésszerűnek és hasznosnak tűnik a daganatos betegek esetében.

Mikor ajánlott az Avemar szedése?

- *Rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenvedők klinikai onkológiai kezelésének (műtét, radioterápia, kemoterápia, immunterápia stb.) kiegészítésére.*
- *Az onkológiai kezelése előtt, alatt és azok befejeződése után folyamatosan, megszokás nélkül ajánlott alkalmazni.*

- *A daganatos betegség bármely stádiumában szedhető.*
- *Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom: javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége. Megszűnhet az étvágytalanság és megakadályozható a lesoványodás.*
- *Már a daganatos betegség felismerését követően érdemes megkezdeni az alkalmazását, nem szükséges az onkológiai kezelést megvárni.*
- *Korlátlan ideig, folyamatosan alkalmazható, toxikus hatása nem ismert.*
- *Az Avemar szedhető más gyógyszerekkel, tápszerekkel, készítményekkel együtt, de célszerű ezeket eltérő időpontban alkalmazni.*
- *Cukorbeteg is szedhetik, fruktóz érzékenység esetén a tabletták alkalmazása a megengedett.*

Mikor érdemes a tablettát szedni?

A tabletták formát ajánljuk mindazoknak, akiknek gondot jelent a folyadékban feloldott granulátum jellegzetes illata, íze, így annak elfogyasztása is. A tabletták könnyen tárolható, szállítható és adagolható, valamint gazdaságos kiszerelésben is megvásárolható. A filmtabletta ugyanazt az Avemar pulvist tartalmazza, mint a granulátum.

...

A Magyar Rákellenes Liga ajánlásával

Alkalmazás előtt olvassa el a dobozokban található részletes felhasználói tájékoztatót!

Az Avemar alkalmazása nem helyettesíti az onkológiai kezeléseket és gyógyszereket!

Gyártó és forgalmazó: Biopharma Kft....

www.biopharma.hu”

50. A Bizalom Kft. értékesítési tevékenységével kapcsolatos (a Google Adwords online keresőszavas rendszerben történő kattintásokért fizetett) költségeket a Vj/064-021/2013. és a Vj/064-012/2013. számú irat tartalmazza. A vizsgált időszakban a költség egyrészt az „Avemar” keresőszó támogatását fedte le, másrészt az ún. remarketinget, azaz a honlapot egyszer már látogató fogyasztóknál jelent meg a hirdetése a honlapnak.
51. A Biopharma Kft. vizsgált kommunikációs gyakorlatának összköltségét a Vj/064-020/2013. számú irat melléklete tartalmazza.

VI.

Az eljárás alá vontak előadása

A Biopharma Kft. előadása

52. A Biopharma Kft. előadta, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal (European Food Safety Authority, a továbbiakban: EFSA) nem készítményekre, hanem hatóanyagokra alkalmazható állításokat véleményez és engedélyez. Például minden gyártó, akinek a készítményében egy jóváhagyott hatóanyag meghatározott dózisban található, jogszerűen közölheti termékéről az EFSA által jóváhagyott egészségügyi állítást. Az Avemar esetében ez a gyakorlat kétféle problémát vet fel: egyrészt az Avemar egy komplex szer, az összetétele ugyan

megállapítható, de nem lehet tudni, hogy a többféle összetevő közül melyik az a hatóanyag, amelyik az ismert hatást váltja ki a szervezetben, így nincs ismert hatóanyaga, tehát nincs olyan egészségügyi állítás, amelynek a jóváhagyását kérni lehetne, másrészt az Avemar nem egyszerű fermentált búzacsíra kivonat, hanem egy részleteiben pontosan meghatározott szabadalmaztatott eljárással fermentált búzacsíra kivonat. Nem létezik tehát általában olyan anyag, hogy „fermentált búzacsíra kivonat.” A szabadalommal védett, meghatározott paraméterekkel történő fermentációs eljárás kulcsfontosságú az Avemar preklinikailag és klinikailag is bizonyított hatásai szempontjából. A fermentáció az Avemar gyártási módszereitől eltérő körülmények között egy teljesen más molekula mixtúrát eredményez, melynek hatása teljesen eltérő az Avemar hatásától. Számos kísérlettel igazolást nyert, hogy a gyártási eljárás bármely lépésében bekövetkezett változás gyökeresen eltérő hatást eredményezhet. Többször konzultált az Országos Gyógyszerészeti Intézet szakembereivel, de a kérdéseire megnyugtató és mindenben kielégítő választ nem kapott.

53. Az eljárás alá vont hangsúlyozta, hogy tevékenységét jóhiszeműen folytatja, a nehezítő körülmények és a folyamatosan szűkülő piac ellenére. A GVH 2009-ben már lefolytatott vele szemben egy versenyfelügyeleti eljárást, amely bírság kiszabásával zárult (Vj-82/2008.) Erre az eljárásra való figyelemmel törekszik arra, hogy a marasztaló határozat megállapításait beépítse a kereskedelmi kommunikációba. Aláhúzta, hogy a határozat egyes állításokat jogszerűnek minősített, megjelölve azokat a tartalmakat, amelyek az Avemarral kapcsolatban jogszerűen kommunikálhatók.
54. A Biopharma Kft. szerint nem tulajdonított az Avemar terméknek gyógyhatást, vagyis olyan hatást, amely szerint a termék a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. A termék egészségvédő hatásait hangsúlyozta, amely hatásról jóhiszeműen, a GVH korábbi határozatának figyelembe vételével tájékoztatta a betegeket, vagyis jogsértést nem követett el.
55. Az eljárás alá vont jelentős mennyiségű szakirodalmat csatolt, amelyeket a Vj/064-028/2013. számú vizsgálati jelentés 4. számú melléklete sorol fel.
56. Az eljáró versenytanács előzetes álláspontját⁸ követően a Biopharma Kft. kifogásolta, hogy az eljáró versenytanács a több igen lényeges kérdésben a korábbi döntéssel teljesen ellentétes álláspontra helyezkedett, miközben az azóta eltelt időszakban nem történt olyan lényeges jogszabályváltozás, amelyre az eljáró versenytanács hivatkozik.
57. A Tanács 1924/2006/EK rendelete az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról már 2007 júliusától hatályos és közvetlenül alkalmazandó volt Magyarországon is. A rendelet 10. cikke szerint *tilos az egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, kivéve ha azok a II. fejezetben foglalt általános követelményeknek és az e fejezetben foglalt különös követelményeknek megfelelnek, ha azokat e rendelettel összhangban engedélyezik, és ha azok a 13. és 14. cikkben meghatározott engedélyezett állítások listáján szerepelnek.*
58. Az élelmiszerre vonatkozó jogszabályok sem változtak. Az Éltv. 2008. szeptember 1-jén lépett hatályba, de az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II. 26.) FVM-ESzCsM-GKM

⁸ Vj/064-033/2013. és Vj/064-034/2013. számú, nem betekintendő iratok

együttes rendelet már jóval korábban, Magyarország 2004. május 1-jei uniós csatlakozásától hatályban volt a következő szöveggel:

3. § (1) A jelölés és az alkalmazott jelölési módszer

d) a természetes ásványvizekről és a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló előírásokban foglaltak figyelembevételével nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tilalom, illetve korlátozás vonatkozik továbbá az b) élelmiszerek reklámozására.

Tartalmilag ezt a szabályozást ismétli meg az Éltv.:

Az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót

b) azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik,

(3) Az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha külön jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.

(4) A (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.

2004. május 1-től változatlan a 36/2004 ESZCSM rendelet 5. § (1)-(2) bekezdésének és 13. §-ának szövege is:

5. § (1) A különleges élelmiszer jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.

(2) Az (1) bekezdésben írtaktól csak különösen indokolt esetben, a 13. § szerint lehet eltérni.

(3) Az (1) bekezdés nem zárja ki a különleges élelmiszerrel kapcsolatos információknak és ajánlásoknak a kizárólag az orvostudomány, a táplálkozástudomány, valamint gyógyszerészet terén képzett szakemberek körében történő terjesztését.

13. § (1) Általános közfogyasztásra készült élelmiszer különleges élelmiszerré minősítése, a termék-specifikus előírástól eltérő összetételű különleges élelmiszer forgalomba hozatala, illetve különleges élelmiszernek emberi betegséget megelőző, kezelő vagy gyógyító tulajdonságot tulajdonító jelölés, megjelenítés reklámozás engedélyezése iránti a kérelmet az OÉTI-hez kell benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell az elbíráláshoz szükséges, a kérelmet alátámasztó megfelelő dokumentumokat, valamint tudományos és szakmai indoklást. (2) Az (1) bekezdés szerinti kérelmet az OÉTI továbbítja a Bizottsághoz. A Bizottság, illetve a Tanács döntéséig a kérelem szerinti termékek az 5. § (2) bekezdés szerinti kivétellel, különleges élelmiszerként nem gyárthatók, illetve forgalmazhatók.

59. Az eljárás alá vont álláspontja szerint tehát az anyagi jogi szabályozás jelenleg sem állapít meg szigorúbb feltételeket, mint az 2008-ban indult előzményi ügyben alkalmazandó jogszabályok. Az előzetes álláspontban hivatkozott bírósági eseti döntéseknek nincs anyagi jogereje, mivel a magyar jogrendszer nem precedensjogon alapul. Az eseti döntések folyamatos nyomon követése nyomon követése nem elvárható egyetlen piaci szereplőtől sem.
60. Ennek a körülménynek a Biopharma szerint az eljárás alá vontak jóhiszeműségének megítélésében van jelentősége. Álláspontja szerint azt, hogy a Biopharma Kft. a kereskedelmi kommunikációját az esetek legnagyobb részében olyan elemekre építette, melyet a GVH tartalmilag azonos jogi szabályozás mellett előző határozatával nem talált jogsértőnek, a jóhiszeműséget bizonyító, a felróhatóságot jelentősen csökkentő és kiemelten enyhítő körülményként kell értékelni.
61. A Biopharma Kft. előadta, hogy a reklámjainak a szövegezése minden esetben tartalmazza az Avemar alapinformációkat, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a hirdetést látó és esetleg elolvasó fogyasztó a terméket és annak alapfunkcióit beazonosíthassa, tehát azt, hogy a termék daganatos betegek részére készült, mire használható, hol vásárolható meg. A nyomtatott hirdetésekben szerepeltette a korábbi vizsgálat értelmében, hogy az Avemar speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer, alkalmazása nem helyettesíti, hanem kiegészíti az onkológiai kezeléseket és gyógyszereket.
62. Hangsúlyozta, hogy hirdetéseit egészségügyi lapokban, egészségügyi mellékletekben, egészségügyi intézményekben vagy kapcsolódó üzletekben jelenhettek meg, amely környezetben az általa használt képi és szövegi megjelenés elfogadottnak és visszafogottnak tekinthető. Hirdetéseiben és kommunikációiban nem reagált a gyógyszergombák, étrendkiegészítők, vizek és egyéb versenytársi termékek gátlástalan, agresszív, sértő illetve a piaci normákat teljesen eltorzító megnyilvánulásaira és kommunikációira, bár a betegek kifejezetten jelezték, hogy állásfoglalást várnak ebben a témában is.
63. A honlapján található „Avemar aktív összetevője” és „Avemar hatásmódja” fejezetek kapcsán jelzi, hogy azok a weboldal főoldalról további két kattintás után elérhető részén, a „Tudomány természetesen” menüpontban olvashatók. A szövegrész előtt az alábbi közlemény található:
- „A PharmindeX 2004/05 Onkológiai Zsebkönyvben a kiadvány szerkesztőinek lektorálásával jelent meg az Avemar részletes alkalmazási összefoglalója többek között a készítmény összetevőiről és hatásmechanizmusáról.”*
- A dokumentum egy független kiadvány szerkesztőinek leírata. A kifogásolt állítások jelentős része ebben a szövegrészben szerepel. Ezt a szöveget laikusok nem olvassák el, orvosi háttérismeretek hiányában nem értik, azonban ez a szövegrész adhat magyarázatot egy szakembernek, hogy miért notifikálták az Avemart mint speciális – gyógyászati célra szánt – tápszert daganatos betegek részére.
64. A „Tudomány természetesen” részt követi a „Kezelések kiegészítése” fejezet, amely pontosan rávilágít arra, hogy az Avemar az onkológiai kezelések kiegészítésére javallott. A következő rész a „Klinikai vizsgálatok” fejezet, amely azoknak a tudományos bizonyítékoknak a rövid bemutatása, amelyek alapján az Avemar a jelenlegi besorolását megkapta, és amely

tudományos eredmények bizonyítják, hogy daganatos betegeknek javallott és biztonságosan szedhető az onkológiai kezelésük kiegészítéseként. Ezt a fejezetet jelentősen leegyszerűsítette és módosította az eljárás alá vont a korábbi eljárás után.

65. Az Avemar nem gyógyszer, de a termék elnevezése: „*speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer daganatos betegek részére*”. Az eljárás alá vont hangsúlyozta, hogy ezt az elnevezést 2002-ben a mainál jóval szigorúbb eljárás során nyerte el, de az elnevezésből a vásárlók számára nem evidens, hogy gyógyszer-törzskönyvezési vizsgálatokat is végeztek a készítménnyel. A betegek elsőként arról érdeklődnek, hogy miként hat a termék, milyen hatásai vannak és milyen vizsgálatok, kísérletek történtek vele. Ha erre nem kapnak, nem kaphatnak választ a termék hivatalos weboldalán, akkor ezt joggal sérelmezhetik, és ezzel korlátoznánk a pontos tájékoztatáshoz fűződő jogait.
66. Nem elhanyagolható, hogy olyan kérdésekre válaszolnak az egyes pontok, mint pl. hogy a lesóványodást nem a tápszer kalóriatartalma akadályozza meg (ahogy egy tápszernél erre sokan gondolnak), hanem a daganatsejtek szőlőcukor anyagcseréjére hat.
67. A www.daganatok.hu oldalon szereplő (irodalmi stílusban, tárgyilagos, visszafogott hangnemben írt) történetek valós történetek, egy 100 interjút tartalmazó könyv részei, amely könyv végül nem jelent meg, azonban úgy gondolta az eljárás alá vont, hogy a honlap „*Gyógyulásom története*” blokkjában ezen történeteknek sok más történettel együtt helyük és értelmük van. Ezek a történetek a www.avemar.hu weboldalon nem olvashatók. A www.avemar.hu weboldalon ez az információ szerepel:
- „Gyógyulásom története*
- A rákot már tekinthetjük krónikus betegségnek, mert az esetek többségében kezelhető, gyógyítható. Ezek a történetek reményt és erőt adhatnak!”*
- A látogató az eljárás alá vont álláspontja szerint tudatában van annak, hogy csupán reményt meríthet ezekből a történetekből. Az eljárás alá vont fontosnak tartja, hogy a keretes rész egészét vizsgálja az eljáró versenytanács, nem pedig kiragadott mondatokat, továbbá megjegyzi, hogy az interjúk célja nem az egyes daganattípusok elleni kezelések bemutatása volt.
68. Álláspontja szerint a rádióreklám nem állít gyógyhatást. A rádióreklám egy gondolati egység, nem értelmezhető kiragadott részletek alapján. A reklámszöveg elmondja, hogy a gyógyszerek mellé (tehát az Avemar nem gyógyszer) érdemes Avemart szedni, amely segít a betegség leküzdésében. A segít szó mára sokat használt és elfogadott kifejezéssé vált a speciális - gyógyászati célra szánt - tápszerek esetében. A rádióreklámban elhangzik a készítmény kategóriája és célcsoportja, valamint hogy milyen formában és hol kapható.
69. Az eljárás alá vont az Avemar Hírlevelek kapcsán hangsúlyozta, hogy azok csak a már meglévő ügyfelekhez jutnak el, akik már meghozták döntésüket.
70. Az eljárás alá vont kifogásolta az eljáró versenytanácsi előzetes álláspont azon megállapítását, hogy tekintettel az általános gyógyhatás állítási tilalomra, annak a ténynek sincs a kereskedelmi gyakorlat értékelése (illetve a fogyasztó értelmezés) szempontjából jelentősége, hogy a reklámeszközök tartalmazták azt a tájékoztatást, hogy a termék nem gyógyszer, hanem speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer daganatos betegek részére, illetve annak sem, hogy egyes tájékoztatások azt is tartalmazzák, hogy „az Avemar

alkalmazása nem helyettesíti az onkológiai kezeléseket és gyógyszereket!”. Ugyanis a B/617/2010. számú bejelentést⁹ a GVH a következő indokolással utasította el:

„A GVH a bejelentés kivizsgálása során arra a megállapításra jutott, hogy a bejelentésben kifogásolt, a bejelentés szerint gyógyhatásállításnak minősíthető és ugyancsak a bejelentés szerint a bejelentett vállalkozás által sajtónak adandó háttéranyagban megjelenő állítás nem jelenik meg egyetlen a bejelentett termékhez kapcsolódó, a fogyasztókhoz is eljutó kereskedelmi kommunikációban sem.

Ezen felül a termékhez kapcsolódó kereskedelmi kommunikáció egészét vizsgálva megállapítható, hogy a bejelentett vállalkozás hangsúlyosan kommunikálja, hogy a termék nem gyógyszer, nem helyettesíti, hanem kiegészíti a klinikai onkológiai kezeléseket. Erre a termék honlapjának valamennyi oldala piros keretben szerepeltetetten fel is hívja a figyelmet. Ebből következően nem valószínűsíthető az Fttv. melléklete 17. pontjának megvalósítása, és ezáltal az Fttv. 3. §-a (1) bekezdésének megsértése sem.”

71. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a piaci szereplők alapvető jogbiztonságát sérti, hogy a GVH különböző ügyekben eltérően értelmezi ugyanazokat a jogszabályokat, mivel a GVH a fent hivatkozott korábbi végzésében
- nem képviselte az általános gyógyhatás-tilalom elvét, és a sajtónak átadott dokumentáció tartalmát az általános tilalom alóli kivételként értelmezte,
 - nem részleteiben, hanem egészében vizsgálta a termékhez kapcsolódó kereskedelmi kommunikációt,
 - ennek során alapvető jelentőséget tulajdonított annak a közlésnek, hogy a termék nem gyógyszer, nem helyettesíti, hanem csak kiegészíti az onkológiai kezeléseket.
72. Az eljárás alá vont kifogásolta a jelen eljárásban is irányadónak tekintett azon megállapítást, hogy „... kifogás alá esik, ha a kereskedelmi kommunikációban ugyan utalás történik a hagyományos onkológiai kezelésekre, azonban a közlés mindig úgy kerül megfogalmazásra, hogy a pozitív hatás nem a kezelés és az Avemar együttes következményének, hanem az Avemar eredményének látszik.”
73. Az eljárás alá vont álláspontja szerint az Avemar esetében a jelenleg vizsgált kereskedelmi kommunikációval kapcsolatban ilyen látszat nem áll fenn. Saját vásárlói, tehát rákbetegek és hozzátartozói körében végzett felmérés szerint a fogyasztók kivétel nélkül tudták, hogy az onkológiai kezelés alapvető fontossággal bír, és gyógyulás esetén a siker nem egyedül az Avemar eredménye. Álláspontja szerint elvárható a fogyasztótól az az ésszerű szintézis, hogy saját helyén kezelje mind az onkológiai kezeléseket, mind az Avemar hatását, és az eljárás alá vont tapasztalatai igazolják, hogy a fogyasztók meg is felelnek ennek az elvárásnak.
74. A termék kommunikációjának leglényegesebb eleme, hogy „segít”, amely szót azonban semmiképpen nem lehet úgy értelmezni, hogy gyógyít vagy hogy bármilyen hatás egyedül az Avemar alkalmazásának eredménye.

⁹ A Fővárosi Bíróság a GVH végzését jogorvoslati eljárásban a 3. Kpk.45.295/2011/2. sz. végzésével helybenhagyta.

75. Az eljárás alá vont kifogásolta annak a Vj/82/2008. számú ügyben tett megállapításnak az átvételét is, hogy „nem fogadható el az arra vonatkozó kereskedelmi kommunikáció, hogy az alapbetegség tüneteinek enyhítése az alapbetegség kezelése elősegítésének minősül, mivel a beteg nem gyógyul meg attól, hogy a beteg tünetei enyhülnek.” Álláspontja szerint ugyanis ez az állítás ellentmond az orvosi gyakorlatnak. Az orvoslás azért törekszik a tünetek mérséklésére, hogy ezzel segítse (kiegészítse) az alapbetegség kezelését.
76. A daganatos betegek esetében is tökéletesen fennáll ez az összefüggés. A szakirodalom alapján a betegek 10-23%-a – a használt gyógyszerektől függően – nem képes a teljes kezelési ciklust befejezni a gyógyszerek okozta mellékhatások miatt. Ha valami segít mérsékelni a mellékhatások tüneteit, akkor a beteg visszamegy a kemo- és/vagy radioterápiára, ezáltal az alapbetegség gyógyulási esélye is megnő. A daganatos beteg nem azért hal meg, mert valahol a szervezetében daganatos szövet található, hanem azért, mert ez a daganatos szövet valamilyen tünetet okoz. Ha enyhítjük a tüneteket, akkor az alapbetegség kezelésében segítünk. Az Avemar pontosan ilyen összefüggésben jelent segítséget. Nem kezelést ígér, nem közvetlen gyógyítást, hanem segítséget a kezelésben. Az ilyen tartalmú közléseket pedig jóhiszeműen, az előzményi határozat megállapításaival összhangban alkalmazta az eljárás alá vont.
77. A Biopharma Kft. álláspontja szerint az Avemar teljes kommunikációjáról megállapítható, hogy reklámjainak hatása, összehatása, illetve az esetleges megtévesztő hatása is abban mérhető le, hogy mennyien vásárolták meg a terméket, illetve, hogy a megtévesztőnek valószínűsített, jelentősebb rétegeket elérő hirdetések hatására történt-e ugrásszerű értékesítési növekedés. Az eljárás alá vont véleménye szerint a benyújtott üzleti adatok azt bizonyítják, hogy ilyen ugrásszerű bevétel-növekedés az elmúlt években nem történt, a korábbi eljárás után módosított kommunikáció csupán a termék, a márkanév ismertségének fenntartását biztosította.
78. Ezzel szemben a piacon számos rákellenes hatást ígérő készítmény elmúlt években történő ugrásszerű forgalmi növekedése mögött alaposan feltételezhető, hogy megtévesztő kommunikáció állhatott.
79. Összefoglalásként előadta, hogy a Biopharma Kft. a kereskedelmi kommunikációját jóhiszeműen olyan állításokra alapította, amelyek az Avemar egészségvédő, általános közérzetet és állapotot javító, onkológiai kezeléseket kiegészítő-segítő hatását hangsúlyozzák. Ezeket az állításokat az Vj/82/2008 számú előzményi ügyben a Versenytanács nem tekintette jogsértőnek, az irányadó ágazati jogszabályok pedig érdemben nem változtak. Az előzményi eljárásban nem kifogásolt állításokon esetleg túlterjeszkedő állítások elszigetelt esetekre korlátozódtak, nem képezték a kereskedelmi kommunikáció szerves részét, kevés fogyasztóhoz juthattak el. Hatásuk, illetve hatástalanságuk abból is megítélhető, hogy az alkalmazásukat nem követte érdemi bevétel-növekedés. A Biopharma Kft. a piaci résztvevők közül a legmértéktartóbb hirdetési gyakorlatot valósította meg, mind az állítások tartalmát, mind a hirdetések intenzitását (megjelenés gyakorisága, médiatípus, a hirdetéssel elért fogyasztók köre, hirdetési költségvetés) és a hirdetések transzparenciáját (nyomon követhetőség, ellenőrizhető tartalom) figyelembe véve. Az eljárás alá vont az eljárás során a hatósággal maximálisan együttműködött.

A fentiek alapján az eljárás alá vont kérte az eljáró versenytanácsot, hogy határozatában mindezeket a körülményeket enyhítő körülményként különös súllyal vegye figyelembe.

A Bizalom Kft. előadása

80. A Bizalom Kft. előadta, hogy már több mint öt éve elindított szolgáltatásának kialakítását pontosan a fogyasztók érdekében tette, hogy területileg és időben is mindenki megfelelő információhoz és a kedvező vásárlási feltételekkel jusson a világszerte elismert, bizonyított és biztonságos készítményhez, a daganatos betegek kezelésének kiegészítésére jóváhagyott Avemar speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerhez. Emlékeztetett rá, hogy betegek százai köszönték meg munkáját, és tapasztalhatták segítőkészségét, tárgyilagosságát, diszkrécióját, és győződtek meg szolgáltatásának világszínvonaláról.
81. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a kezdetektől fogva, éveken át, semmilyen panasz vagy észrevétel nem érkezett szolgáltatásaival kapcsolatban sem itthonról sem külföldről, sem megrendelőktől, sem betegtől, sem orvostól, sem a hatóságoktól. A részletes webes tájékoztatással és az anyanyelvi ügyfélszolgálattal kiemelkedő színvonalú szolgáltatást sikerült elérnie, a termékeket megrendelők elégedettek voltak, az elmúlt években egyszer sem küldtek vissza csomagot.
82. A Bizalom Kft. egyéb szolgáltatásai (pl. a termékminta küldése annak eldöntése érdekében, hogy a granulátum vagy a tabletták a megfelelő forma) is azt szolgálták, hogy még a vásárlás előtt megfelelő tájékoztatást adjanak a vásárlóknak (pl. olyan információ közlése, hogy a termék kifejezetten daganatos betegek részére szolgáló készítmény; továbbá a granulátumnak a jellegzetes íze, a tablettából pedig a napi 10 darab bevétele jelenthet gondot a betegség miatt megváltozott élethelyzetben).
83. Az eljárás alá vont hangsúlyozta, hogy ha nem a jogszabályoknak megfelelően jár el, s ezt a GVH jelzi, akkor megteszi a szükséges intézkedéseket.
84. Előadta, hogy a Biopharma Kft.-vel történt egyeztetést követően 2013. szeptember 16-án minden olyan tartalmat elérhetetlenné tett az www.avemarsshop.eu honlapon, amelyre jelen vizsgálat okot szolgáltatott. Az oldalon 2013. szeptember 16. után csak a webshop funkcionalitásához és működéséhez elengedhetetlen információk, valamint a terméksomagolás és a felhasználói tájékoztató szövegei maradtak elérhetők az egyes nyelveken. E döntésének kialakításakor a következő szempontokat mérlegelte:
- a www.avemarsshop.eu projekt a kezdetek óta veszteséges, az üzleti tervek szerint csak a 2014. évben érte volna el a fordulópontot,
 - a www.avemarsshop.eu oldal látogatottsága csekély, a honlap tartalmát az érdeklődők nem olvassák el, a terméket már ismerik, a hirdetési összegek folyamatos csökkenése után már kevés az új látogató és vásárló,
 - a projekt veszteségei miatt 2012-ben kénytelen volt csökkenteni alkalmazottai számát, így a projekt létszáma minimálisra csökkent,
 - a www.avemarsshop.eu tartalmi oldalainak elérhetetlenné tétele anyagi veszteséget, vagyis visszaesést okoz majd a cégnek: a honlap tartalmi mutatószámai jelentősen visszaesnek majd, így a későbbi hirdetések jelentősen drágábbá válnak,

- a honlap tartalmának elérhetetlenné tétele ellenére a honlap 2013. augusztus 30-án elérhető tartalma csatolásra került, bízva abban, hogy az eljárás lefolytatása után – az esetlegesen végrehajtott korrekciókat követően – újra elérhetővé tehető lesz,
- a vállalkozás tevékenységét és szolgáltatását eddig is vásárlói érdekében alakította ki és fejlesztette, és szeretné ezt a továbbiakban is folytatni,
- a webshop funkciói megtartását az indokolja és teszi erkölcsi kötelességévé a vállalkozásnak, hogy a körülbelül 100-150 visszatérő rendszeres vásárlónak (hiszen az Avemart a rosszindulatú daganatos betegség teljes ideje alatt, megszakítás nélkül javasolt szedni) lehetősége legyen a terméket továbbra is beszereznie,
- a Google Adwords kereső hirdetési rendszerben leegyszerűsítve két lehetőség van az „optimális” hirdetés eléréséhez. Az egyik, amikor minden pénzt megér a hirdetőnek a hirdetés, ezért a kereső szolgáltatást nyújtó Google-nak is az a célja, hogy minél többet költsön az ügyfél, így a legjobb helyekre teszi azt, és megpróbálja elérni, hogy minél többen kattintsanak rá. Másik lehetőség, hogy a hirdetés annyira passzoljon a találati oldalhoz, hogy a tartalmat kereső nagy valószínűséggel kattintson arra, és ott megtalálja, amit keresett. Ebben az esetben a Google azzal jutalmazza a hirdetőt, hogy a hirdetését egyre olcsóbban hajlandó egyre jobb helyeken megjelentetni, hiszen ezzel javítja a szolgáltatási hatékonyságát. A vállalkozás ezt az utat követte és a tartalom fejlesztésével sikerült az oldalainak átlag 2-3-as találati értékét 6 és 7 közöttire növelni, így az oldaluk tartalmi értéke jelentősen megnőtt. Ez a tartalmi relevancia esetükben a daganatos betegséghez közeli témákat jelenti. Az első évhez képest így egy kattintás költsége már körülbelül a fele a korábbinak. Amennyiben most több hétig elérhetetlenek lesznek a tartalmi oldalaik, a Google keresőrobotjai ezt észreveszik, az oldaluk tartalmi értéke visszaesik, így jelentősen megnő majd a látogatók elérésének költsége.

85. Az eljáró versenytanács előzetes álláspontját követően a Bizalom Kft. az általa csatolt ún. tartalmi egyezések táblázat kapcsán előadta, hogy a táblázatban látható, hogy az eljáró versenytanács által példálózóan felsorolt 29 mondatból angolul 10, spanyolul 7, franciául 13, németül 6 és lengyelül 4 jelent meg a www.avemashop.eu weboldalon is, így még a jogsértés súlya tekintetében sem mondható, hogy a www.avemar.hu oldal tartalmával azonos tartalommal bír az www.avemashop.eu oldal. Továbbá az egyes állítások sem a nyitóoldalakon, hanem sokadik aloldalakon, több kattintással, csak a valóban utánaolvasó fogyasztók számára érhetőek el.¹⁰

86. A Bizalom Kft. továbbá felhívta a figyelmet, hogy a www.avemashop.eu weboldal minden oldalán, az oldalak indulása óta, jól láthatóan szerepelnek jogi nyilatkozatok¹¹ az adott nyelveken arra vonatkozóan, hogy a termék nem gyógyszer, illetve a betegeknek minden esetben kell orvossal konzultálniuk. Előadta továbbá,¹² hogy a honlapon többségében voltak

¹⁰ Vj/064-043/2013. számú irat

¹¹ This site is intended for the citizens of the European Union only. The information on this website is provided for informational purposes only and is not meant to diagnose or treat any health problem or disease or be a substitute for advice provided by a doctor or other qualified health care professional. Patients should always consult with a doctor or other health care professionals for medical advice or information about a diagnosis and/or treatment. In the case of diagnosis or treatment of any disease, particularly tumour related diseases, a health care professional should always be consulted. Do not attempt to self-treat.

¹² Vj/064-043/2013. számú irat

azon információk, amelyekkel tájékoztatási kötelezettségeinek tett eleget a vállalkozás (részben a webshop, részben a termék jellege miatt).

87. A Bizalom Kft. előadta, hogy mindent elkövet, hogy a versenyfelügyeleti eljárást követően az eljárásban kifogásolt magyar nyelvű tartalmak semmilyen fordítása ne jelenjen meg a www.avemarsshop.eu oldalon, valamint, hogy a weboldalak tartalma mindenben megfeleljen a törvényi kötelezettségeknek. Hangsúlyozta továbbá, hogy az elhúzódozó vizsgálat miatt a vállalkozás forgalma jelentősen visszaesett.
88. Az eljárás alá vont kérte az eljáró versenytanácsot, hogy mérlegelje a következőket is:
- a www.avemarsshop.eu tartalma az európai fogyasztók igen csekély, a webanalitika¹³ alapján pontosan meghatározható, ezrelékekben sem kimutatható körét érhetette el. Ezen látogatók nagy többsége sem olvasta el a kifogásolt mondatokat.
 - a www.avemarsshop.eu oldalak kialakítása a vizsgált időszakban folyamatosan történt, az esetleges vitatható állítások sem a teljes időszak alatt voltak elérhetők a csekély számú látogató számára.
 - a www.avemarsshop.eu azért jött létre, hogy egy magyar termék nemzetközi értékesítését támogassa, így exportbevételhez juttassa az országot. Álláspontja szerint ezen tevékenysége támogatást és segítséget igényel, így bízik benne, hogy az eljáró versenytanács eltekint a bírság kiszabásától és vizsgálati megállapításával hosszú távon segíti a munkáját, kialakítva azt a kommunikációs keretrendszert, amely alapján a Bizalom Kft. folytatni tudja tevékenységét.
89. Előadta továbbá, hogy a jogszerű és visszafogott kommunikáció ezen a piacon azzal járhat, hogy az extrém hatásokat és eredményeket ígérő versenytársak javára jelentősen visszaesik a jogszerűen reklámozó vállalkozások forgalma.

VII.

Jogszályi háttér

90. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
91. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
 - c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog

¹³ 1 évre vonatkoztatva az összes nyelvre kb. 30.000 fő

módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,

d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,

h) pontja alapján az üzleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

92. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).
93. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése rögzíti, hogy az Fttv. mellékletében meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése és mellékletének 17. pontja értelmében tisztességtelen annak valótlan állítása, hogy az áru alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.
94. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. A (2) bekezdés szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni. A (3) bekezdés értelmében nem tekinthető a magatartás torzítására alkalmasnak a reklámban túlzó vagy nem szó szerint értendő kijelentések bevett, a reklám természetéből adódó mértéket meg nem haladó alkalmazása.
95. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett

áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdéstől eltérően, a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából ered. Az ilyen jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért e személyek az (1) bekezdés szerinti vállalkozással egyetemlegesen felelnek.

96. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
97. Az Éltv. mellékletének 10. pontja értelmében élelmiszer az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete 2. cikke szerinti fogalom. Ezen fogalom szerint az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.
98. Az Éltv. 10. §-ának (2) bekezdése szerint az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót
- a) az élelmiszer tulajdonságai - így különösen az élelmiszer természete, azonossága, jellemzői, összetétele, mennyisége, eltarthatósága, származási helye vagy eredete, illetve előállítási vagy termelési módja - tekintetében,
 - b) azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik,
 - c) annak állításával vagy olyan benyomás keltésével, hogy az élelmiszer különleges tulajdonsággal rendelkezik, ha ugyanezekkel a tulajdonságokkal minden más hasonló élelmiszer is rendelkezik.
99. Az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.
100. Az Éltv. 10. §-ának (4) bekezdése szerint a (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.
101. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott

meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

102. Az Éltv. 77. §-a (2) bekezdésének i) pontja rögzíti, hogy az Éltv. – a végrehajtására kiadott jogszabályokkal együtt – egyebek között az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.

103. Az Európai Parlament és a Tanácsnak élelmiszerek címkézésére, kiszerelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2000/13/EK irányelve 2. cikkének (1) bekezdése és ugyanezen cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében az élelmiszer reklámjai

a) nem lehetnek alkalmasak arra, hogy a vásárlót megtévezzék, különösen

i. az élelmiszer jellemzői, és különösen annak természete, azonosítása, tulajdonságai, összetétele, mennyisége, tartóssága, származása vagy eredete, gyártásának vagy előállításának módja tekintetében,

ii. az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik;

iii. annak sugallása révén, hogy az élelmiszer különleges jellemzőkkel rendelkezik, holott minden hasonló élelmiszer rendelkezik ilyen jellemzőkkel,

b) a speciális élelmezési célokra szánt természetes ásványvizekre és élelmiszerekre vonatkozó közösségi rendelkezésekre figyelemmel nem ruházhatnak fel élelmiszereket emberi betegségek megelőzésének, kezelésének vagy gyógyításának tulajdonságával, és ilyen tulajdonságokra nem is hivatkozhatnak.

104. Az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet preambuluma (3) és (4) pontja értelmében

- az általános jelölési előírásokat az élelmiszerek címkézésére, kiszerelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv tartalmazza,
- a 1924/2006/EK rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását is.

105. Az állítások tudományos alátámasztása kapcsán a 1924/2006/EK rendelet 6. cikke rögzíti, hogy

(1) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokra kell alapozni, és azokkal kell alátámasztani,

(2) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítást alkalmazó élelmiszeripari vállalkozónak az állítás alkalmazását igazolnia kell,

(3) a tagállamok illetékes hatóságai kérhetik, hogy az élelmiszeripari vállalkozó vagy a terméket forgalomba hozó személy mutassa be a rendeletnek való megfelelést igazoló valamennyi vonatkozó tényezőt és adatot.

106. A 1924/2006/EK rendelet 12. cikkének c) pontja alapján nem engedhetők meg az olyan egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, amelyek egyes orvosok vagy egészségügyi szakemberek (valamint egyéb, a 1924/2006/EK rendelet 11. cikkében nem említett szervezetek) ajánlásaira hivatkoznak.
107. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a GVH eljárása tekintetében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
108. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, illetve az f) pont alapján megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.
109. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. Az (5) bekezdés szerint ha a bírságot a vállalkozáscsoport jogsértést megvalósító tagja önként nem fizeti meg, és a végrehajtás sem vezet eredményre, az eljáró versenytanács külön végzéssel a vállalkozáscsoportnak a határozatban nevesített tagjait egyetemlegesen kötelezi a bírság, illetve annak be nem hajtott része megfizetésére.
110. Tpv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni a Ket. 15. § (4) bekezdése, 18. §-a, 29. § (3)-(12) bekezdése, 30. § a) és b) pontja, 31. § (1) bekezdés j) pontja, 33/A. §-a és 33/B. §-a, 38. §-a, 43. § (6a) bekezdése, 46. § (2) bekezdése, 47. §-a, 51. § (1) és (5) bekezdése, 61. § (1) bekezdése, 70. §-a, 71. § (7) bekezdése, 74. § (2)-(5) bekezdése, 88. §-a, 91. §-a, 93. §-a, 94. §-a, 94/A. §-a, 109. § (2) bekezdése, 116. §-a, 127. § (1)-(5) és (7) bekezdése, 128. § (1) és (3) bekezdése, 130. §-a, valamint 134. § b) és c) pontja kivételével.
111. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
112. A Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha hivatalból eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

VIII.

Az értékelés keretei

Hatáskör

113. Az Fttv. 1. §-ának (2) bekezdése alapján az Fttv., valamint (az Fttv. eljárási szabályainak alkalmazása révén az Fttv.-re visszautaló) más megtévesztő vagy egyéb módon tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat meghatározó jogszabályok rendelkezései alapján a hazai fogyasztók felé irányuló, valamint a hazai gyakorlaton keresztül, Magyarországról megvalósuló, de más országok polgárait érintő kommunikációs gyakorlat is értékelhető.
114. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
115. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak:
- a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy
 - b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
116. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a
- a) a kereskedelmi gyakorlat országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül valósul meg,
 - b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg,
 - c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy
 - d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.
117. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése és 11. §-a (1) bekezdésének a) pontja, illetve az Fttv. 11. §-a (2) bekezdésének a), b) és c) pontja alapján a jelen ügyben fennáll a GVH hatásköre, mivel az eljárással érintett kereskedelmi gyakorlat a www.avermar.hu, a www.avermarshop.eu és a www.daganatok.hu internetes oldalak, rádióreklámok, országos terjesztésű időszakos lapok, illetve országos hírlevelek útján valósult meg.
118. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése szerint a 10. §-ának (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság

jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

119. Az Fttv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv.-ben meghatározott hatóság jár el az e törvény szerinti eljárásban akkor is, ha külön törvény, illetve az annak végrehajtására kiadott jogszabály vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezésének megsértése tekintetében külön törvény így rendelkezik. Az ilyen eljárásban az eljáró hatóság vizsgálja mind az e törvény, mind pedig a külön törvény, illetve az annak végrehajtására kiadott jogszabály, illetve az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezéseinek megsértését.
120. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése értelmében az Éltv. 10. §-ának (2)-(4) bekezdésének megsértése esetén is a gazdasági verseny Fttv. szerinti érdemi érintettségének megállapíthatóságát kell vizsgálni, amely az előzőekben kifejtettek szerint már megállapításra került, s így a GVH határköre a jelen versenyfelügyeleti eljárásban az Éltv. vonatkozásában is fennáll.
121. A GVH illetékessége a Tptv. 46. §-a alapján az ország egész területére kiterjed.

Az eljárás tárgya

122. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról vagy adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen, s ne alkalmazzon jogszabály által tilalmazott állításokat tartalmazó kereskedelmi kommunikációkat.
123. A jelen eljárás tárgya a 2011. január 1-jétől kezdődő időszakban az Avemar elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerekkel kapcsolatban alkalmazott egészségre ható tulajdonságra, illetőleg gyógyhatásra utaló állítások megítélése. A versenyfelügyeleti eljárás szempontjából az a kulcskérdés, hogy a célzott fogyasztók – tekintettel speciális helyzetükre – hogyan értelmezhetők, észlelhetők az eljárás alá vont által közvetített üzenetet, miközben a versenyfelügyeleti eljárással érintett termék esetében az ágazati szabályok
- egyrészt egyértelműen tiltják a betegségek kezelésére, megelőzésére és gyógyítására utaló, azt sugalló állításokat,
 - másrészt szigorúan korlátozzák, szakmai feltételek és eljárásrend összetett rendszeréhez kötik a gyógyhatás állítások tartalmát el nem érő, de az emberi egészséggel, annak normál működésével kapcsolatos közléseket.
124. Az eljáró versenytanács aláhúzza, hogy kizárólag az eljárást megindító végzésben meghatározott körben értékelte a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot.

A kereskedelmi gyakorlattal megcélzott, illetve elért fogyasztók és a számukra közvetített üzenet

125. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat a valamely rákbetegségben szenvedő fogyasztók (rákbetegek) felé irányult. E fogyasztói kör fokozottan érzékeny a betegségből történő gyógyulást, illetőleg a beteg, kezelés alatt lévő szervezetre gyakorolt kedvező hatást állító kereskedelmi kommunikációk, az ezekben népszerűsített termékek iránt.

126. Tekintettel azonban erre a körülményre, a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése is speciális az üzenet értelmezése, észlelése szempontjából (amit megerősít az egyes állítások egymásra épülése, egymást erősítése miatt fennálló egységes üzenet is).
127. Az emberi szervezetre irányuló hatásokkal kapcsolatosak állítások eltérnek abból a szempontból, hogy azok a szervezet milyen állapotára vonatkoznak. Az egészségre gyakorolt hatás-állítások azt sugallják a fogyasztónak, hogy a termék használata (fogyasztása) és az egészség között összefüggés van, de nem állítják azt, hogy a készülék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására. Az egészség helyreállítását, az állapot javulását célzó tevékenység gyógyítás, az ilyen tartalommal ajánlott terméknek gyógyító hatású terméknek kell lennie. Az egészségre gyakorolt jótékony hatása annak a terméknek van, amely kedvező hatást képes gyakorolni az életműködés zavartalanságára, az egészségre. Gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. Gyógyhatásnak minősül tehát a drasztikus, illetve nem egészségvédő és -megelőző, hanem a normál egészségi állapothoz való visszatérést biztosító, egészség-helyreállító hatás.¹⁴
128. A rákbeteg emberek esetében a betegséggel vagy annak kezelésével összefüggő tünetek nem az emberi szervezet normál állapotához, szokásos működéséhez kapcsolódnak, az ő esetükben az egyes tünetek (hányinger, szédülés, étvágytalanság stb.) is önálló kórképek lehetnek és kezelést igényelnek az alapbetegségtől függetlenül. Súlyos betegségben szenvedők esetében tehát bármely a szervezetre gyakorolt pozitív hatás akár az alapbetegséggel, akár az azzal összefüggő kezelésekkel vagy más hiányállapottal, tünettel kapcsolatos, alapvetően a szervezetre gyakorolt gyógyhatásnak minősülhet: az állapotukra vonatkozó bármely összetett hatásra utaló üzenet gyógyhatást sugall.
129. A fentiek alapján a jelen esetben vizsgált kereskedelmi gyakorlat kapcsán is elmondható, hogy a betegségek és a tüneteik befolyásolására vonatkozó (kedvező tartalmú) termék-üzenetek, az egymásra épülő, egymást erősítő állítások összességükben a fogyasztók számára gyógyhatás állításokat közvetítenek.
130. A jelen eljárásban tehát az eljáró versenytanács nem tartotta szükségesnek az Avemar termékek kapcsán alkalmazható egészségre vonatkozó állítások külön történő értékelését, részben a fentiek miatt, részben mivel ha vannak is vizsgált reklámanyagokban önmagukban ilyenként megragadható állítások, azok beleolvadtak az Avemar termékeknek betegség gyógyítására, kezelésére való alkalmasságot tulajdonító állítások által alkotott képbe, a kereskedelmi kommunikáció ezen tulajdonságot közvetítő üzenetébe, a kereskedelmi kommunikáció összhatásának részévé válva.
131. A fenti következtetéstől függetlenül, az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vontak nem tudták (lásd az 52. pontban leírt nyilatkozatot), illetve nem is tudták volna a vonatkozó európai és hazai szabályozás és joggyakorlat alapján igazolni az esetlegesen felmerülő, hatóanyag- vagy termékspecifikus állításokat.
132. Ebben a körben szükséges továbbá arra is utalni, hogy a 1924/2006/EK rendelet 12. cikkének c) pontja alapján nem engedhetők meg az olyan egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, amelyek egyes orvosok vagy egészségügyi szakemberek ajánlásaira

¹⁴ Főv. Ítélet tábla 2.Kf. 27.127/2004/12., Vj-103/2003.

hivatkoznak. Mivel a gyógyhatás állítások alkalmazása eleve tiltott élelmiszerek esetében (a kivételektől eltekintve, amelyek azonban a jelen esetben nem állnak fenn), így minden az emberi szervezetre gyakorolt pozitív hatást a szabályozás egészségre vonatkozó hatásállításnak tekint és azokat orvosok és egészségügyi szakemberek ajánlásaiként megjeleníteni tiltja.

133. A jelen ügyben ugyan több reklámanyag is megjelenít általános orvosi ajánlást, így azok is felvethetik ezt a kérdést, de a versenyfelügyeleti eljárás nem terjed ki ezen magatartás vizsgálatára, miközben a jelen esetben vizsgált kereskedelmi gyakorlaton belül, annak összhatása alapján – összhangban a fenti szabályozás azon céljával, miszerint már csak a versenysemlegesség érdekében sem tolerálható az egészségre ható állítások körében a fogyasztói bizalom indokolatlan növelése élelmiszerek esetében – az orvosi ajánlás általános megjelenése önmagában a gyógyhatás üzenetét erősíti.

Az ügyleti döntés

134. A kereskedelmi gyakorlat akkor megtévesztő, ha alkalmas a fogyasztó ügyleti döntésének befolyásolására.
135. Kiemelendő (összhangban a törvény indoklásával), hogy az ügyleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Ügyleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a kielégítendő szükségletét és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítéseként.
136. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás lehet jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, keresi annak termékét (akár egy webshop-on keresztül).

Az alkalmazott kereskedelmi kommunikációk

137. Az eljáró versenytanács az Fttv. alapján kizárólag azokat a kereskedelmi kommunikációkat vizsgálhatja, amelyek fogyasztókkal szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlat részeként kerültek alkalmazásra [Fttv. 1. § (1) bekezdés], azaz olyan természetes személyekkel szemben, akik önálló foglalkozásukon és gazdasági tevékenységükön kívül eső célok érdekében járnak el [Fttv. 2. § a) pont]. A vizsgálat nem terjedhet ki olyan kereskedelmi kommunikációra, amelynek a címzettje kizárólag vállalkozás vagy önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró nem természetes személy (lásd a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény 2. §-át). Ettől eltérő a helyzet az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése esetében, amely az élelmiszer-jelöléssel, az élelmiszer megjelenítésével, reklámjával

megcélzott, illetőleg elért személyek (vég)fogyasztó voltától függetlenül fogalmazza meg, hogy nem tulajdonítható az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonság, illetve nem kelthető ezen tulajdonságok meglétének benyomása. Ennek megfelelően az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése vonatkozásában nemcsak a fogyasztókat megcélzó, illetve elérő reklámok értékelhetők – bár kétségtelen, hogy a célzott fogyasztói kör magánszemélyekből áll.

A vizsgált állítások alkalmassága a fogyasztók üzleti döntéseinek befolyásolására

138. A valamely betegségekben szenvedő fogyasztók üzleti döntéseinek befolyásolására nyilvánvalóan alkalmasak az olyan állítások, amelyek az adott termék betegséget gyógyító, az emberi szervezetre gyakorolt kedvező hatásairól adnak tájékoztatást.
139. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy valamely kereskedelmi kommunikáció fogyasztóknak szóló üzenete során figyelembe veendő az is, hogy az adott kereskedelmi kommunikációban foglaltak alapján a fogyasztó gondolati képzettársítás (asszociáció) útján milyen további tartalmat kapcsolhat a kereskedelmi kommunikáció egyes állításaihoz.

A vizsgált állítások igazolása

140. A vizsgálattal érintett termékek speciális gyógyászati célra szánt tápszerként hozhatók forgalomba, így alapvetően az ágazati szabályok határozzák meg a reklámozás kereteit.
141. Az Fttv. 14. §-a rögzíti, hogy ha a vállalkozás a hatóság felhívására a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát nem igazolja, akkor ezt úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak.
142. A kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát tehát a vállalkozás köteles igazolni. Az élelmiszerek, különleges táplálkozási célú élelmiszerek, illetve a speciális gyógyászati célra szánt tápszerek kapcsán alkalmazott, az adott termék gyógyhatására vagy egészségre vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel ezen szabályok alapvetően befolyásolják, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie.
143. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy egy reklámállításnak az igazolási kötelezettségre kiható értelmezése során nem bír jelentőséggel, hogy a vállalkozás a kifogásolt állítást miként értelmezi, a közléssel mit szeretett volna kifejezésre juttatni, mivel azt a fogyasztó szempontjából kell értelmezni.
144. Továbbá tekintettel az általános gyógyhatás állítási tilalomra, annak a ténynek sincs a kereskedelmi gyakorlat értékelése (illetve a fogyasztó értelmezés) szempontjából jelentősége, hogy a reklámeszközök tartalmazták azt a tájékoztatást, hogy a termék nem gyógyszer, hanem speciális - gyógyászati célra szánt - tápszerek daganatos betegek részére, illetve annak sem, hogy egyes tájékoztatások azt is tartalmazzák, hogy „*az Avemar alkalmazása nem helyettesíti az onkológiai kezeléseket és gyógyszereket!*”
145. Az eljárás alá vont által előadott azon álláspontra (lásd a 70-71. pontot), hogy a GVH egy másik ügyben (B/617/2010. számú bejelentés) hozott döntésében a fenti utalást a jogsértés hiánya kapcsán említette, az eljáró versenytanács előadja, hogy a hivatkozott bejelentés Fttv. rendelkezései alapján történő elutasítása esetén annak a körülménynek volt különös jelentősége – ahogyan az a végzésben is olvasható -, hogy a kifogásolt gyógyhatás állítások a

fogyasztókhoz eljutó kommunikációs anyagokban nem voltak megtalálhatóak. Az Fttv. szerinti értékelésre való tekintettel annak a körülménynek sincs jelentősége, hogy az Éltv. szerinti értékelés nem pusztán a természetes személy fogyasztóknak szóló kommunikációját tiltja a gyógyító hatásoknak. A jelen versenyfelügyeleti eljárás kapcsán viszont egyértelműen megállapítható, hogy a vizsgált reklámanyagok döntően a természetes személy betegeknek és hozzátartozóiknak szóltak, sajtóanyag vagy egyéb csak szakmai közönségnek szóló kommunikáció nem merült fel.

146. Szükséges megjegyezni továbbá, hogy a fogyasztók alapvetően nincsenek azzal tisztában, hogy a „speciális - gyógyászati célra szánt – tápszer” kategória mit jelent és milyen szabályozás alá esik.

Betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokra utaló állítások

147. Az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságot lehetne tulajdonítani, s így az erre irányuló bizonyítási kísérlet, a vállalkozás által beterjesztett bizonyítékok a GVH eljárása szempontjából nem bírnak relevanciával.

148. Az Fttv. 1. §-a (4) bekezdésének c) pontja értelmében külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival összefüggő követelmények érvényesítése céljából. A jelen esetben az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése speciális szabályként az élelmiszerek vonatkozásában rögzíti, hogy az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását [a (4) bekezdés értelmében ez a tilalom az élelmiszerekre vonatkozó reklámokra is alkalmazandó]. Emellett a speciális gyógyászati célra szánt tápszerekre is irányadó a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet 5. §-ának (1) bekezdése is irányadó, amelynek értelmében a különleges élelmiszer jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni. A (2) bekezdés alapján ettől csak különösen indokolt esetben, a rendelet 13. §-a szerint lehet eltérni. A 13. §. szerinti eljárás lefolytatására az Avemar termékek esetében nem került sor. A rendelet 6. §-ának (1) bekezdése értelmében az élelmiszerek jelölésére, megjelenítésére és reklámozására vonatkozó általános előírásokat a különleges élelmiszerek esetében is alkalmazni kell a rendeletben meghatározott eltérésekkel.

149. Az élelmiszereknek tulajdonított gyógyhatással kapcsolatos bírói gyakorlatból megállapíthatóan

- meg kell különböztetni egyrészt a betegségek megelőzésére, kezelésére, vagy gyógyítására alkalmas gyógyszereket, gyógyhatású készítményeket, másrészt az olyan élelmiszereket, amelyek nem a betegség megszüntetését, az egészség helyreállítását célozzák, hanem más módon gyakorolnak pozitív hatást az életműködésre [vö. a Fővárosi

Ítélet tábla 2.Kf. 27.152/2010/5. számú ítéletével (Vj/209/2007.)),

- gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. Az egészség helyreállítását célzó tevékenység a gyógyítás, amelynek érdekében fogyasztani ajánlott terméknek gyógyító hatású terméknek kell lennie [Fővárosi Ítélet tábla 2.Kf. 27.086/2006/6. (Vj/122/2003.), illetve lásd Fővárosi Ítélet tábla 2.Kf. 27.127/2004/12. (Vj/103/2003.)],
- az egészségre gyakorolt jótékony, kedvező hatása annak a terméknek van, amely képes az életműködés zavartalanlására, az egészségre kedvező hatást gyakorolni [Fővárosi Ítélet tábla 2.Kf. 27.086/2006/6. (Vj/122/2003.), Fővárosi Ítélet tábla 2.Kf. 27.127/2004/12. (Vj/103/2003.)],
- amennyiben egy élelmiszernek gyógyító hatása van, kedvezően befolyásolhatja a fogyasztók közérzetét, javíthat az egészségi állapoton, illetve alkalmas a már kialakult betegségek kezelésére, akkor ez a termék nemcsak úgy általában élelmiszer, hanem gyógyszer [Fővárosi Ítélet tábla 2.Kf. 27.603/2010/5. (Vj/97/2007.)],
- ha egy kereskedelmi kommunikáció egy adott élelmiszernek az egészségi állapotban történő drasztikus változást, így különösen egészség helyreállító hatást ígér, akkor olyan tulajdonságokat társít az adott élelmiszerhez, amely hatás csak gyógyszertől várható [Fővárosi Ítélet tábla 2.Kf. 27.127/2004/12. (Vj/103/2003.)],
- minden olyan reklámállítás, amely az adott élelmiszernek egészségi állapotban történő drasztikus (gyors és döntő) változást ígér, olyan tulajdonságokat társít az adott élelmiszerhez, amely hatások csak gyógyszertől várhatóak [lásd a Fővárosi Törvényszék 7.K. 30.155/2006/19. számú ítéletét (Vj/68/2004.)],
- a versenyfelügyeleti eljárásban a GVH-nak a tényállás tisztázása körében nem az a feladata, hogy a különböző engedélyező hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve, vagy azok helyett szakértői bizonyítást folytasson le, az áru azon lényeges tulajdonsága vonatkozásában, hogy az gyógyhatás kiváltására alkalmas-e. A GVH-nak azt kell megítélnie, hogy a reklámállítások kelthették-e azt a képzetet a fogyasztóban, hogy a perbeli készítményeknek gyógyhatása van [lásd a Fővárosi Ítélet tábla 2.Kf. 27.185/2004/4. számú ítéletét (Vj/128/2003.)], illetőleg a Fővárosi Törvényszék 7.K. 30.155/2006/19. számú ítéletét (Vj/68/2004.)].

Az Avemar termékeknek gyógyhatást tulajdonító állítások megítélésének keretei

150. Az Avemar termékeknek gyógyhatást tulajdonító állítások megítélése során az eljáró versenytanács figyelembe vette

- a jogszabályban meghatározott korlátokat,
- az Avemar termékek notifikációs igazolásaiban foglaltakat,
- a Versenytanács Vj/82/2008. számú ügyben tett, a jogszabályi előírásokkal és a notifikációs iratokkal összhangban lévő megállapításait, azzal, hogy a hivatkozott versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás óta változott a szabályozás, a megítélés jogalapja.

151. Amint az már előzőleg aláhúzásra került, az Éltv. 10. §-ának (3) és (4) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, illetőleg az élelmiszerre vonatkozó reklám – ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik – nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását. A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet 5. §-ának (1) bekezdése szintén kimondja, hogy a különleges élelmiszer jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.
152. Az ágazati szabályozás értelmében a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről olyan élelmiszerek, amelyek különleges összetételük vagy az előállításuk során alkalmazott különleges eljárás következtében megfelelnek a meghatározott táplálkozási céloknak, egyértelműen megkülönböztethetők az általános közfogyasztásra készült élelmiszerektől és az erre való alkalmasságuk egyértelműen kifejezésre jut jelölésük, forgalomba hozataluk során. A különleges táplálkozási célú élelmiszerek külön is szabályozott csoportjai közé tartozó speciális gyógyászati célra szánt tápszerek élelmiszerek, amelyek különleges eljárással, beteg emberek diétás ellátására készülnek és orvosi felügyelet mellett használandók, s amelyek célja, hogy általuk a betegek mennyiségileg és minőségileg megfelelő táplálékhoz jussanak – a speciális gyógyászati célra szánt tápszerekről jogszerűen tehető állítások csak ezen jogszabály által elismert rendeltetést szem előtt tartva határozhatók meg. Ha egy készítmény kapcsán annak forgalmazói túl kívánnak lépni e korláton, akkor más minőségben, adott esetben gyógyszerként kell forgalomba hozniuk a terméket. Az Avemar termékek esetében nem került sor azok gyógyszerre minősítésére, illetőleg nem történt meg a különleges élelmiszernek emberi betegséget megelőző, kezelő vagy gyógyító tulajdonságot tulajdonító jelölés, megjelenítés reklámozás engedélyezése iránti kérelemnek a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. ESzCsM rendelet szerinti benyújtására sem az OÉTI-hez, és így a kérelmet az OÉTI sem továbbíthatta az Európai Bizottsághoz.
153. A notifikációs igazolásokban foglaltakat szerint az Avemar mint speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer szedése rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenvedők klinikai onkológiai kezelésének (műtét, radioterápia, kemoterápia, immunterápia stb.) kiegészítésére ajánlott, s az onkológiai kezelések előtt, alatt és azok befejeződése után folyamatosan, megszakítás nélkül ajánlott alkalmazni. A termék a daganatos betegség bármely stádiumában szedhető. A notifikációs igazolás csak ezen körben teszi lehetővé az Avemar tulajdonságaival, hatásával kapcsolatos állítások megtételét, de nem utal arra, hogy egyébként a kiegészítés mit jelent, milyen hatások várhatóak a terméktől, így azt sem támasztja alá, hogy a termék a különböző kezelések mellékhatásaira milyen hatással lehet.
154. Az eljáró versenytanács a jelen eljárásban is irányadónak tekinti a Vj/82/2008. számú ügyben hozott határozatban foglaltakat, az egyes állításokkal kapcsolatos megállapításokat, illetőleg azon megközelítést, amelynek értelmében
- kifogás alá esik, ha a kereskedelmi kommunikációban ugyan utalás történik a hagyományos onkológiai kezelésekre, azonban a közlés mindig úgy kerül megfogalmazásra, hogy a pozitív hatás nem a kezelés és az Avemar együttes következményének, hanem az Avemar eredményének látszik,

- nem fogadható el az arra vonatkozó kereskedelmi kommunikáció, hogy „az alapbetegség tüneteinek enyhítése az alapbetegség kezelése elősegítésének minősül”, mivel a beteg nem gyógyul meg attól, hogy a beteg tünetei enyhülnek,
- a kategória elnevezése - „speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerek” – nem utal a tápszer gyógyító hatására. Az Avemar elnevezésében szereplő „daganatos betegek részére” szöveg sem jelent többet, mint annak a betegségnek a megjelölését, amelyben szenvedők számára fejlesztették ki a tápszert. A megnevezésből nem lehet azt a következtetést levonni, hogy azzal a termék daganatos betegségeket gyógyító hatását kívánta volna kifejezni a besorolást elvégző hatóság,
- önmagában az a tény, hogy az Avemar kiegészítő jellegére utalás szerepel egy terjedelmesebb dokumentumban, nem szükségszerűen küszöböli ki azt a fogyasztóra tett hatást, amit a kifejezetten az Avemar-nak tulajdonított állítások váltanak ki.

155. Eltér azonban a jelen versenyfelügyeleti eljárásban eljáró versenytanács a Vj/82/2008. számú eljárásban hozott határozatában tett, alapvetően az egészségre ható állítások kategóriájába sorolt állítások minősítése, illetve azok esetében a jogsértés megállapíthatósága tekintetében. Az eltérő megközelítést a piaci viszonyok, gyakorlatok és az ágazati szabályok változása (pl. az Éltv., illetve az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet hatályba lépése óta kialakult gyakorlat és meghozott bizottsági rendeletek¹⁵ sora) indokolja és az a körülmény, hogy az eljárás alá vont nem alkalmazkodott ezen szabályokhoz. A notifikációs dokumentum ugyanis a termék kategórián kívül (amely azonban nem hatalmazza fel az eljárás alá vont vállalkozást sem gyógyhatás, sem egészségre ható állítások közvetítésére) továbbra sem tartalmaz egyebet, mint a termék célcsoportját, az alkalmazás módját és azt, hogy a termék egy kiegészítő kezelés. Ebben a környezetben azonban az eljárás alá vontnak a kötelező tájékoztatási elemeken túl nincs lehetősége a kiegészítő kezelés üzenetén túl mást állítani, akár gyógyhatás, akár egészségre ható állításként kerül az az állítás értékelésre.
156. Szükséges kiemelni, hogy a Vj/82/2008. számú – az ügyindító végzés értelmében alapvetően gyógyhatás állítások tilalma miatt indult – versenyfelügyeleti eljárásban azon állítások esetében amelyeket az adott ügyben eljáró versenytanács nem mondott jogsértőnek, azaz nem gyógyhatás állításként értékelt, sem mondta ki azt, hogy azok jogszerűen (egészségre ható állításként) alkalmazhatóak, mert azok értékelésére a versenyfelügyeleti eljárás kereteire tekintettel nem került sor.
157. Szükséges hangsúlyozni azt is, hogy ha egészségre ható állításként értelmezte volna a jelen ügyben is az eljáró versenytanács az egyes állításokat, akkor sem lenne kedvezőbb a magatartás megítélése az eljárás alá vont számára, sőt, mivel a 432/2012/EU rendelet értelmében – az átmeneti időszakok lejártával – 2012. december 14. óta nincs helye egyáltalán a kifejezetten nem engedélyezett állítások alkalmazásának, az eljárás alá vont magatartása két szempontból is jogsértőnek minősülhetne. A 2012. december 14-étől alkalmazandó 432/2012/EU rendelet mellékletében összeállított, a nem a betegségek

¹⁵ A Bizottság 432/2012/EU rendelete (2012. május 16.) a nem a betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról

kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állításokat tartalmazó jegyzéke a jelen eljárásban foglalt állításokat nem foglalja magában.

158. A GVH eljárása azonban nem vezethet egy szakhatóság eljárásától (Pl. EFSA, OÉTI) eltérő eredményre, a GVH ugyanis nem azt vizsgálja a jelen esetben, hogy az egyes állítások valósak-e önmagukban, hanem azt, hogy azok az ágazati jogszabályok szerint alkalmazhatóak-e, azokat a szakhatóság engedélyezte-e, jóváhagyta-e, értékelte-e egyáltalán. Így a vállalkozásnak a GVH előtti eljárásban az igazolási kötelezettsége elsősorban arra terjed ki, hogy az állítás alkalmazására a jogszabályi előírásokkal összhangban került sor. Pl. az egészségre ható állítások szakmai szempontból történő értékelését az EFSA végzi el, a GVH csak az ágazati szabályoknak való megfelelést – ami jelen esetben az EFSA listán való szereplést jelenti – vizsgálhatja.
159. Nem érhető a Biopharma Kft. azon nyilatkozatának relevanciája, hogy a vonatkozó ágazati szabályok nem változtak, mivel az eljárás alá vont maga is úgy nyilatkozott, hogy a termék jellegénél fogva nem tud megfelelni a vonatkozó rendelkezéseknek (az EFSA listáknak).
160. Szükséges továbbá kiemelni, hogy a Vj/82/2008. számú eljárásban vizsgált gyakorlat óta eltelt időben egyértelművé vált az egészségre ható és gyógyhatás állítások minősítése, így ezen gyakorlat alapján jelen esetben nincs lehetőség egészségre ható állításként kezelni egyes kijelentéseket. Az eljáró versenytanács megjegyzi, bár a vizsgált állításokat az eljárás alá vont sem egészségre ható, sem gyógyhatás állításként nem alkalmazhatta jogszerűen kereskedelmi gyakorlatában, az eljáró versenytanács arra az álláspontra helyezkedik, hogy az Avemar termékekkel kapcsolatos állítások gyógyhatású állítások, így az Avemar jelenlegi termékminősítésére tekintettel nem kommunikálhatók jogszerűen.
161. Ezt a megközelítést támasztja alá az EFSA véleménye is. A szervezet ugyanis eddig a konszolidált listája értelmében összesen három olyan állítást értékelt, amely rákos betegség kezelésére vonatkoztak, illetve rákos betegségre utal.¹⁶ Egyik esetben sem hagyta jóvá,

16

Claim type	Nutrient, substance, food or food category	Claim	Conditions of use of the claim / Restrictions of use / Reasons for non-authorisation	Health relationship	EFSA opinion reference	Status	Entry Id
Art.13(1)	Boron as boric acid	Boron is beneficial for prostate health. Boron helps to maintain a healthy prostate	Non-compliance with the Regulation because on the basis of the scientific evidence assessed, this claimed effect attributes to this food the property of preventing, treating or curing a human disease, or refers to such properties which is prohibited for foods.	Prevention or treatment of prostate cancer	2011;9(6):2209	Non-authorised	221

54.

illetve engedélyezte az állítások alkalmazását az EFSA, illetve a Bizottság, azzal, hogy az EFSA vélemények indokolása¹⁷ szerint ezen állítások (hatások) nincsenek összhangban a 1924/2006/EK rendelettel, mivel egy betegség megelőzésével és/vagy kezelésével kapcsolatosak.

Az Avemar termékeknek gyógyhatást tulajdonító állítások

162. Az eljáró versenytanács kifogásolhatónak ítéli azokat a kereskedelmi kommunikációkat, amelyek jogszabály által tilalmazott állítást tartalmaznak, figyelemmel arra, hogy az Avemar termékeknek nem tulajdonítható betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonság, illetve nem kelthető ezen tulajdonságok meglétének benyomása.

163. Amint azt az eljáró versenytanács előzőleg már hangsúlyozta, valamely kereskedelmi kommunikáció fogyasztóknak szóló üzenete során figyelembe veendő az is, hogy az adott kereskedelmi kommunikációban foglaltak alapján a fogyasztó gondolati képzettársítás (asszociáció) útján milyen további tartalmat kapcsolhat a kereskedelmi kommunikáció egyes állításaihoz. Ennek megfelelően az eljáró versenytanács az Avemar népszerűsítését szolgáló

Art.13(1)	Soy isoflavones + lycopene + zinc + selenium + vitamin D + vitamin E + vitamin C	Good for the prostate gland. A carefully considered combination of important isoflavones, vitamins and minerals for men's well-being. Name of symbol included in the claim: MenBalansÂŽ.	Non-compliance with the Regulation because on the basis of the scientific evidence assessed, this claimed effect attributes to this food the property of preventing, treating or curing a human disease, or refers to such properties which is prohibited for foods.	Prevention or treatment of prostate cancer	2011;9(6):2228	Non-authorised	1859
Art.13(1)	Graines de brocoli et extraits de graines de brocoli : Sulforaphane	Le sulforaphane aide à maintenir la fonction de la prostate. Il contribue à la fonction normale de la prostate. Il aide à maintenir votre prostate en forme	Non-compliance with the Regulation because on the basis of the scientific evidence assessed, this claimed effect attributes to this food the property of preventing, treating or curing a human disease, or refers to such properties which is prohibited for foods.	Prevention or treatment of prostate cancer	2011;9(6):2228	Non-authorised	2773

¹⁷ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2209.pdf>

The claimed effect is "prostate health". The target population is assumed to be adult males. The Panel notes that the references provided referred to the consumption of boron in relation to prostate cancer prevention and treatment. The Panel considers that the claim is related to the prevention and treatment of a disease, and does not comply with the criteria laid down in Regulation (EC) No 1924/2006.

<http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2228.pdf>

The Panel considers that the following claimed effects are related to the prevention or treatment of a disease and do not comply with the criteria laid down in Regulation (EC) No 1924/2006: prevention or treatment of prostate cancer (ID 1859, 2773), treatment of diarrhoea and/or vomiting (ID 3087), prevention or treatment of acne (ID 2552, 3164), and prevention or treatment of cellulitis (ID 2743, 3687).

kereskedelmi kommunikációk tartalmának megítélése során a fogyasztói gondolati képzettársítást is figyelembe vette.

164. Maga az eljárás alá vont is azt indítványozta, hogy az egyes kommunikációs tartalmakat, illetve a reklámeszközöket az eljáró versenytanács összességében, ne egy-egy kiragadott mondat vagy szó alapján értékelje. Ezt a megközelítést a jelen esetben az eljáró versenytanács a célcsoportra is különös tekintettel el tudta fogadni. Szükséges azonban megjegyezni, hogy általánosságban akár egy-egy markáns szó vagy szlogen is alkalmas lehet arra, hogy érdemben befolyásolja akár egy hosszabb reklámanyag üzenetét.
165. Nem fogadta el azonban az eljáró versenytanács azt a megközelítést, hogy egyes tartalmak csak sokadik kattintásra vagy részletesebb utánaolvasás révén, esetleg csak a mélyebben érdeklődő szakmai felhasználók, szakemberek számára érhető el. A vizsgált tartalmak kifejezetten a betegek számára elérhető (adott esetben keresővel támogatott) kommunikációs csatornákon jelentek meg, a szakmai lapok, fórumok tematikusnak, de nem kizárólag az orvosi vagy egyéb szakmát megcélzó forrásoknak tekinthetőek. Továbbá éppen a célcsoport érzékenysége miatt feltételezhető, hogy a hosszabb vagy a többbéteggű online tartalmak is kifejezetten elérhetőek voltak számukra.
166. A fentiek alapján a vizsgált kommunikációs eszközök pl. az alábbi állításokkal fogalmaznak meg (részben egymást erősítve, részben önmagukban) gyógyhatást:

Honlap (www.avemar.hu):

- *A készítmény humán rákokban általánosan mutatott kedvező hatásai többféle mechanizmus szimultán érvényesülésével magyarázhatók.*
- *A készítmény ezen hatása daganatsejtekre szelektív: amíg a szokásosan alkalmazott humán dózis hatékonyan gátolja daganatos szövetekben a TK aktivitást, addig e dózis több mint 50-szeresét kell alkalmazni ahhoz, hogy a PPP Avemar általi gátlása egészséges sejtekben is kimutatható legyen.*
- *Részben ezzel a mechanizmussal értelmezhető az a - többszörösen igazolt - klinikai hatás, hogy az Avemart szedő távoli áttétes betegek összetűlése jelentősen hosszabb az Avemart nem alkalmazókénál.*
- *Az Avemar specifikusan, csak a tumorsejtekben, a caspase-3 proteáz-rendszer aktiválásával, a PARP enzim proteolitikus hasítása révén apoptózist (programozott sejthalál) okoz.*
- *... az Avemar képes felfüggeszteni ráksejtekben a nukleinsav szintézist gátló gyógyszerekkel szembeni rezisztenciát.*
- *Avemarral történő kezelés hatására akár 90 százalékkal is csökken a ráksejtek felszínén a fő hisztokompatibilitási komplex-I (MHC-I) koncentráció, ezáltal a daganatsejtek a természetes ölüsejtek célpontjai lesznek.*
- *Az Avemar jelentősen gátolja a ráksejteket abban, hogy MHC-I molekulákat szintetizáljanak, így az NK sejtek áldozatául esnek. Részben ezzel a mechanizmussal magyarázható az Avemar antimetasztatikus hatása.*

- Ezzel magyarázható az Avemar nagyfokú gyulladáscsökkentő hatása, valamint részben ez a mechanizmus állhat az Avemar állatkísérletekkel igazolt vastagbél rák prevenciósi hatásai mögött.
- A tumorsejtek pusztulásának elősegítése ... Az Avemar serkenti a tumorsejtek öngyilkosságát (apoptózis) előidéző folyamatokat ...
- Az Avemar fokozza az ún. makrofágok (az immunrendszer nagyméretű falósejtjei) aktivitását. A makrofágok minden szervben és szövetben előfordulnak, s olyan biológiailag aktív molekulákat termelnek, amelyek képesek megölni a tumorsejteket, vagy megakadályozni a daganat felé vezető erek kialakulását (az ábra bal alsó része).
- Az Avemar elősegíti az immunsejtek vérkeringésből való kilépését és a daganathoz történő eljutását. Az immunsejtek eljutása a gyulladás/daganat helyéhez alapvető része a hatékony immunválasznak (az ábra jobb felsőrésze)
- Az Avemar, a kezelési sémák részeként az összes áttétképző rákban sikerrel alkalmazható a helyi kiújulások (recidívák, relapszusok), a nyirokszervi, valamint a távoli szervi áttétek (metasztázisok) kialakulásának akadályozásában, vagy jelentős késleltetésében, azaz a daganatos betegség előrehaladásának gátlásában.
- Az Avemarnak az áttétek kialakulását gátló (antimetasztatikus) tulajdonsága a készítmény legkorábban felismert és máig legjelentősebb klinikai hatása.
- A készítménnyel elvégzett vizsgálatok azt is igazolták, hogy azokban az esetekben is hatékony, amikor a betegnek már szétszóródott (disszeminált) rákja van, azaz daganatos áttétek találhatók az elsődleges tumortól távoli szervekben is. Ilyenkor az Avemar alkalmazása a túlélési idő jelentős meghosszabbodását eredményezi úgy, hogy közben a beteg életminősége, fizikai teljesítőképessége meglepően jó, és jelentősen csökken a rosszindulatú betegség szinte kötelező velejárójának tekintett fáradékonyság.
- A már meglévő áttétek (pl. tüdő, csont) Avemar hatására bekövetkező visszafejlődését (regresszióját) is megfigyelték néhány esetben.
- Fej-nyaki tumorokban, elsősorban a szájüreg rosszindulatú daganatos megbetegedéseiben szenvedő betegeknél a kiegészítő Avemar speciális tápszer tartós alkalmazásával szignifikánsan lassítható a betegség progressziója, jelentősen megnövelhető az ötéves túlélés, javítható az életminőség és csökkenthető a betegeket érő oxidatív stressz.
- Érdekes módon, végstádiumú mell-, prosztata- és nem kissejtes tüdőrákban szenvedő betegeknél is a csontáttétek regresszióját figyelték meg Avemar alkalmazását követően.
- ...
- Hogyan hat az Avemar?
- Közvetlenül és közvetett módon hozzájárulhat a daganatsejtek elpusztításához
- Megváltoztathatja a daganatos sejtek belső működését, biokémiáját
- Fokozhatja az immunrendszer működését és ezáltal növeli a szervezet természetes védekezőképességét

- *Milyen hatást tapasztaltak az Avemart szedő betegeknél*
- *Fokozhatja több kemo- és immunterápiás gyógyszer hatását*
- *Bizonyos daganatokban gátolhatja az áttétek kialakulását*
- *Lelassíthatja a tumor növekedését*
- *Csökkentheti a kemoterápia és a sugárterápia mellékhatásait*
- *Javíthatja a daganatos betegek fizikai teljesítőképességét, az általános közérzetet és az életminőséget*
- *Lerövidítheti a műtét utáni lábadozás idejét*
- *Megelőzheti a daganatos betegek kóros lesoványodását*

www.daganatok.hu című honlap:

- *Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság: javulhat a beteg közérzete, életminősége.*
- *7 éves utánkövetés igazolja az Avemar hatékonyságát*
- *Az Avemar - igen hatékonyan segíti a melanoma legyőzését a klasszikus, hagyományosan alkalmazott kemoterápiás kezeléssel kombinálva*

Sajtóhirdetések

1-8. sorszámú hirdetésekben:

- *Avemar daganatos betegek részére*
- *Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom: javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége. Megszűnhet az étvágytalanság és megakadályozható a lesoványodás.*

6. sorszámú hirdetésben továbbá:

- *Szedése minden ráktípusban és stádiumban javallott.*

7-8. sorszámú hirdetésekben továbbá:

- *Minden ráktípusban és minden stádiumban szedhető, azonban minél korábban kezdi el, annál jobb hatást várhat tőle.*

9-17. sorszámú hirdetésekben:

- *A rák legyőzhető!*
- *Az Avemar segít / Az Avemar több ezer betegnek segített már*

13. sorszámú hirdetésben továbbá:

- *Milyen daganattípusokban és mely stádiumokban javasolt az alkalmazása? Az Avemart először vastag- és végbéldaganatos betegekben vizsgáltuk. Azt tapasztaltuk, hogy akik műtét után, kemoterápia és sugárkezelés mellett kapták az Avemart, kevesebb áttétük volt,*

kevesebb kiújulással, jobb közérzettel, összességében jobb életminőséggel éltek tovább. Később a fej-nyaki, tüdő és bőrdaganatokban szenvedő betegekben is nagyon jó eredményeket tapasztaltunk. Eddigi kutatásaink alapján tehát az Avemart – sokrétű hatásának köszönhetően – minden rosszindulatú daganatos betegségben érdemes alkalmazni.

- Kíváncsi, hogy a beteg lehetőleg már a diagnózis felállításától kezdve szedje az Avemart, és a kemoterápia és besugárzás alatt és után is folytassa. A készítmény szedése mindaddig ajánlott, amíg a beteg panasz- és daganatmentes nem lesz. Amennyiben öt év után a kezelőorvos gyógyultnak nyilvánítja, abbahagyhatja az Avemar szedését.

A1 méretű beltéri plakát:

- Avemar daganatos betegek részére
- Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai / rövidülhet a műtétet követő lábadozási idő / csökken a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom / javul a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége / megszűnhet az étvágytalanság / megakadályozható a lesoványodás.
- Minden ráktípusban és minden stádiumban szedhető, azonban minél korábban kezdi el, annál jobb hatást várhat tőle.

B2 méretű beltéri plakát:

- Avemar daganatos betegek részére
- Az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai / rövidülhet a műtétet követő lábadozási idő / csökkenhet a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom / javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége / megszűnhet az étvágytalanság / megakadályozható a lesoványodás.
- Minden ráktípusban és minden stádiumban szedhető, azonban minél korábban kezdi el, annál jobb hatást várhat tőle.

2012. novemberi Avemar Hírlevél:

- Ígéretes hatások vastag- és végbélrákos betegeknél
- Nem lehet elég sokszor leírni, hogy mennyire fontos törekedni a vastag- és végbélrák megelőzésére, azonban ha a betegség már megjelent, rendkívül lényeges, hogy milyen kezelésben részesül a beteg. Az orvosok által előírt és alkalmazott onkológiai terápiák mellett ma már kiemelkedő szerepe van a kiegészítő - szupportív - kezelésnek, többek között a kóros lesoványodás megelőzésében is.
- A rák legyőzhető! Az Avemar segít.

2013. áprilisi Avemar Hírlevél:

- 7 éves utánkövetés igazolja az Avemar hatékonyságát
- A www.daganatok.hu portálon megjelent cikkben egy olyan klinikai vizsgálat eredményeit ismertetik, amely kézzelfogható bizonyítékot szolgáltat azzal kapcsolatban, hogy az Avemarral végzett kiegészítő kezelés a rosszindulatú, előrehaladott melanomában szenvedő betegek esetében is komoly előnyökkel járhat.

2013. májusi Avermar Hírlevél:

- *Az Avermar feltalálója nemrég arról tartott szakmai előadást, hogy miként segíthet az Avermar a daganatos betegségek legyőzésében, és milyen tanulmányok támasztják alá a speciális tápszer hatékonyságát. A feltaláló elmondta, hogy az Avermar közvetlen és közvetett hatásmechanizmus útján is elősegítheti a szervezet rák ellen folytatott küzdelmét, beszélt továbbá arról, hogy melyek azok a tumortípusok, ahol meggyőződése szerint elengedhetetlen lenne a speciális tápszer alkalmazása.*

Szórólap:

- *Az Avermar feltalálása óta eredményes in vitro (laboratóriumi), in vivo (állatkísérlet) és klinikai vizsgálatok sorozatait végezték el, amelyek arra kerestek választ, vajon az Avermar segíti-e a daganatos betegeket a betegség leküzdésében és a hagyományos rákellenes kezelés mellékhatásainak könnyebb elviselésében.*
 - *Az itt megjelent szócikkekben ismertetésre kerülnek az Avermar eddig feltárt tumorelles és a daganatok áttétképződését gátló hatást alátámasztó eredmények, valamint a daganatos sejtek anyagcsere-folyamataira és az immunrendszerre gyakorolt hatása.*
 - *Az Avermar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárzás mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság: javulhat a beteg közérzete, életminősége.*
 - *Az Avermar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság, fájdalom: javulhat a beteg közérzete, életminősége, fizikai teljesítőképessége. Megszűnhet az étvágytalanság és megakadályozható a lesóványodás.*
 - *Már a daganatos betegség felismerését követően érdemes megkezdeni az alkalmazását, nem szükséges az onkológiai kezelést megvárni.*
167. Az egyes reklámeszközök kapcsán hangsúlyozandó, hogy a célzott fogyasztói kör különösen sérülékeny, súlyosan beteg emberekből áll. Az eljáró versenytanács szerint a www.avemar.hu oldal összehatása az Avermar termékeknek betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonított, ezen tulajdonságok meglétének benyomását keltette. A honlap több állítása túllépett az Avermar termékekkel összefüggésben jogszerűen megtehető állítások körén, így különösen
- az Avermar hatásmódja kapcsán a készítménynek humán rákokban általánosan mutatott kedvező hatásairól adva tájékoztatást,
 - a pentóz-foszfát körfolyamat (pentose phosphate pathway = PPP) daganatos sejtekben történő gátlásáról informálva, közölve, hogy az Avermar daganatos szövetekben megállítja a PPP-t,
 - ismertetve, hogy a termék révén a ráksejtek a normális szomatikus sejtekre jellemző anyagcsere-re térnek át, ezáltal jelentősen veszítenek malignitásukból,

- közölve, hogy az Avemar specifikusan, csak a tumorsejtekben, a caspase-3 proteáz-rendszer aktiválásával, a PARP enzim proteolitikus hasítása révén programozott sejthalált okoz,
- állítva, hogy az Avemar fokozza a daganatellenes természetes ölüsejtek aktivitását, illetőleg elősegíti a tumorsejtek pusztulását,
- állítva, hogy az Avemar az összes áttétképző rákban sikerrel alkalmazható a helyi kiújulások (recidívák, relapszusok), a nyirokszervi, valamint a távoli szervi áttétek (metasztázisok) kialakulásának akadályozásában,
- ismertetve, hogy az Avemar közvetlenül és közvetett módon hozzájárulhat a daganatsejtek elpusztításához, megváltoztathatja a daganatos sejtek belső működését, biokémiáját.

168. A jelen határozat mellékletében ismertetett állítások révén a www.avemarsshop.eu oldal vonatkozásában az eljáró versenytanács – a www.avemar.hu oldal kapcsán előadottakkal azonos indokok alapján – megállapította, hogy annak összhatása az Avemar termékeknek betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonított, ezen tulajdonságok meglétének benyomását keltette.

169. A jóhiszeműség és tisztesség alapelve szerint eljáró, daganatos betegségben szenvedők számára terméket kínáló vállalkozásnak fokozottan szem előtt kell tartania, hogy a fogyasztóknak nyújtott kereskedelmi kommunikációi egyértelmű, világos, félre nem érthető tájékoztatást adjanak az általuk forgalmazott készítménytől várható hatásról, a készítmény egyes tulajdonságairól, nem feledkezve meg arról, hogy a súlyos betegségben szenvedők fokozottan kiszolgáltatottak a betegségükre megoldást kínáló kereskedelmi kommunikációkkal szemben, az azokban foglaltakat – pontos tájékoztatás hiányában - gyakorta oly módon értelmezve, hogy az megerősítse a gyógyulásba vetett reményüket. A jelen esetben a www.daganatok.hu oldalon 2011. február 2-től megjelentetett esetismertetések ezen elvárásoknak nem tettek eleget, összhatásukban olyan benyomást keltettek, hogy az Avemar termékek hatása túllép a speciális – gyógyászati célra szánt – tápszereknek jogszerűen tulajdonítható hatásokon, lehetővé téve, hogy a fogyasztók az Avemar termékeknek betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonítsanak. A kereskedelmi gyakorlattal megcélzott fogyasztói kör sajátosságaira tekintettel ezen az üzeneten sem változtatott, hogy közlésre került, az Avemar rendszeres alkalmazásával csökkenthetők a kemoterápia és a sugárkezelés mellékhatásai, a műtétet követő lábadozási idő és a betegséggel együtt járó fáradékonyság: javulhat a beteg közérzete, életminősége. Ebben a környezetben ezen állítás is a gyógyhatás üzenetét közvetíti, függetlenül attól, hogy az nem közvetlenül az alapbetegségre, hanem az egyébként önálló kórképként is kódolható egyéb betegségekre, tünetekre irányul. Ezt az üzenetet erősíti az oldalon található keretezett hirdetésekben egységesen megjelenő, hatékonyságra utaló tájékoztatás, hogy 7 éves utánkövetés igazolja az Avemar hatékonyságát, amely igen hatékonyan segíti a melanoma legyőzését a klasszikus, hagyományosan alkalmazott kemoterápiás kezeléssel kombinálva.

170. Ebben a körben hivatkozik az eljáró versenytanács pl. a betegségek nemzetközi osztályozására szolgáló ún. BNO kódrendszerre,¹⁸ amelyben a daganatok mellett egyes tünetek és hiányállapotok is önálló kódot kaptak, így azok nem tekinthetők az emberi szervezet normál állapotának.
171. Ugyanez mondható el a **beltéri plakátok** esetében is, ahol még az a közlés is erősíti a gyógyhatást, hogy *„minden ráktípusban és minden stádiumban szedhető, azonban minél korábban kezdi el, annál jobb hatást várhat tőle”*, ugyanis ezzel az állítással azt sugallja, hogy a betegségre lesz a terméknek hatása.
172. Az Avemar termékek népszerűsítésére alkalmazott, a **nyomtatott sajtóban 2012. október 17-től megjelent reklámok** a gyógyulás reményét nyújtó kereskedelmi kommunikációkkal szemben az átlagosnál kiszolgáltatottabb fogyasztók megtévesztésére alkalmas tájékoztatást nyújtott, lehetőséget adva arra, hogy a fogyasztók az Avemar termékeknek betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságot tulajdonítsanak:
- 1-8. sorszámú hirdetések a kezelések miatt jelentkező mellékhatások enyhítésére fókuszálnak, a 6. sorszámú hirdetésben továbbá az is megjelent, hogy a termék *szedése minden ráktípusban és stádiumban javallott, illetve a 7-8. sorszámú hirdetésekben az is, hogy minél korábban kezdi el a fogyasztó a szedését, annál jobb hatást várhat tőle,*
 - a 9. és 11. sorszámú hirdetés közölte, hogy a rák legyőzhető, s a gyógyszertárakban kapható Avemar már több ezer fogyasztón segített, a 12. sorszámú hirdetés esetében mindezt erősítve azzal, hogy „az Avemar erejével egészséges embereknek”,
 - a 10. sorszámú hirdetés üzenete szerint a rák legyőzhető az elismert bizonyított és biztonságos Avemar segítségével,
 - a 12. és 15. sorszámú hirdetés szintén közölte, hogy a rák legyőzhető és az Avemar segít, ismertetve azt is, hogy az Avemar daganatos betegek részére szolgáló, világszerte elismert és bizonyított magyar termék, a 12. sorszámú hirdetés esetében feltüntetve a Magyar Rákellenes Liga ajánlását is,
 - a 13. sorszámú hirdetés esetében a rák legyőzhetőségének és annak közlését, hogy az Avemar speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer már több ezer betegnek segített kiegészítette és a gyógyhatás reményét tovább erősítette az adott főorvossal készített interjú, amely egyebek között a gyógyulással kapcsolata össze az Avemar szedését,
 - a 16. sorszámú hirdetés közölte, hogy a rák legyőzhető, s a gyógyszertárakban is kapható Avemar tudományos kutatási megalapozottságával az Avemar jelenleg világszinten egyedülálló a daganatos betegek kezelésének kiegészítésére szolgáló készítmények között, közel félszáz publikáció támasztja alá az Avemar onkológiai kezeléseket kiegészítő evidencia-alapú alkalmazását,
 - a 17. sorszámú hirdetés szintén a rák legyőzhető voltát hangsúlyozta, a gyógyszertárban is kapható Avemar segítségét ígérve, közölve, hogy tudományos kutatási

¹⁸ A BNO kódrendszer a betegségek nemzetközi osztályozására szolgál az egészségügyben, kialakításának az volt a célja, hogy bármelyik országban megbetegedett, illetve sérülést szerzett személy diagnózisát egységes kódrendszer alapján lehessen besorolni. A kódrendszer angol rövidítése: ICD (The International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems).

megalapozottságával az Avemar jelenleg világszinten egyedülálló a daganatos betegek kezelésének kiegészítésére szolgáló készítmények között.

173. A nyomtatott sajtóban megjelent reklámok gyógyhatást közvetítő összhatásán a készítmény besorolásának közlése sem változtatott (speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer).
174. A vizsgált Avemar hírlevelek ugyancsak azt az üzenetet közvetítették a fokozottan kiszolgáltatott fogyasztói kör felé, hogy az Avemar termékek betegség gyógyítására, kezelésére alkalmas tulajdonsággal bírnak:
- a 2012. novemberi Avemar Hírlevél ígéretes hatásokról számolt be a vastag- és végbélrákos betegeknek, az orvosok által előírt és alkalmazott onkológiai terápiák mellett kiemelkedő szerepet tulajdonítva a kiegészítő (szupportív) kezelésnek, illetőleg közölte, a rák legyőzhető, az Avemar segít,
 - a 2013. áprilisi Avemar Hírlevél szerint 7 éves utánkövetés igazolja az Avemar hatékonyságát, állítva, hogy az Avemarral végzett kiegészítő kezelés a rosszindulatú, előrehaladott melanomában szenvedő betegek esetében is komoly előnyökkel járhat.
 - a 2013. májusi Avemar Hírlevél szerint az Avemar közvetlen és közvetett hatásmechanizmus útján is elősegítheti a szervezet rák ellen folytatott küzdelmét, s egyes tumortípusok esetén elengedhetetlen lenne a speciális tápszer alkalmazása.
175. A vásárláshelyi reklámanyagként alkalmazott szórólap szintén azt az üzenetet közvetítette a fokozottan kiszolgáltatott fogyasztói kör felé, hogy az Avemar termékek betegség gyógyítására, kezelésére alkalmas tulajdonsággal bírnak. Az Avemar tudományos háttérét hangsúlyozó szórólap nemcsak a hagyományos rákellenes kezelések mellékhatásainak könnyebb elviselését tulajdonította az Avemar-nak (holott valójában a notifikációs iratok ezt sem támasztják alá egyértelműen), hanem annak a daganatos betegség közvetlen leküzdésében is szerepet tulajdonított, ismertetve a Rák Ellenes Liga ajánlásával is rendelkező Avemar eddig feltárt tumorelles és a daganatok áttétképződését gátló hatását, kitérve arra is, hogy a termék előállítása a Biopharma Kft. gyógyszergyártási engedéllyel rendelkező üzemében történik. Az érintett fogyasztói kör sajátosságaira tekintettel ezen, a jogszerűen alkalmazható állításokon túllépő üzenetet nem ellensúlyozták azon közlések sem, amelyek például arról adtak tájékoztatást, hogy az Avemar alkalmazása nem helyettesíti az onkológiai kezeléseket és gyógyszereket.
176. A 2013 januárjában a Juventus, 2013 márciusában és júniusában a Class FM **rádió****n sugárzott reklámnak** az összhatása azonban kérdéses, hogy hordozta-e azt az üzenetet, hogy az Avemar termékek betegség gyógyítására, kezelésére alkalmas tulajdonsággal bírnak.
177. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a rádióreklám esetében nem bizonyított, hogy a reklámszöveg egésze alapján egyértelműen gyógyhatás állítás üzenetét észlelnék a fogyasztók (pl. a segít szó révén). Mivel e tekintetben további eljárási cselekménytől sem várható eredmény, ezért az eljáró versenytanács ezen reklámeszköz vonatkozásában az eljárást a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján megszünteti.

Az eljárás alá vontak felelőssége

178. Az Fttv. 9. §-a alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, abban az esetben is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
179. Az Fttv. tehát az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának. Az Fttv. értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll. Általánosságban elmondható, hogy a vállalkozások - a piac működési logikája szerint - szolgáltatásaikat ellenszolgáltatás fejében nyújtják, így elvileg több vállalkozásnak is fűződhet - a bevétel okán - egyidejűleg anyagi érdeke a kereskedelmi gyakorlathoz.
180. A jelen esetben megállapítást nyert, hogy
- a 2011. január 1-jétől alkalmazott www.avemar.hu oldal, a 2011. február 2-től a www.daganatok.hu oldalon megjelentetett esetismertetések és hirdetések, a 2013. januárjában a Juventus, illetve a 2013. márciusában és júniusában a Class FM rádión sugárzott reklám, a nyomtatott sajtóban 2012. október 17. és 2013. július között megjelent hirdetések, a vizsgált időszakon belül elérhető plakátok, a 2012. novemberi, a 2013. áprilisi és májusi Avemar Hírlevél és a vásárláshelyi reklámanyagként 2011. január 1. és 2012. augusztus 15. között alkalmazott szórólap révén megvalósult kereskedelmi gyakorlatot az Avemar termékek értékeséből bevételhez jutó a Biopharma Kft. tanúsította, s így azokért felelősséggel tartozik,
 - a www.avemashop.eu oldal alkalmazásával 2011. januárjától 2013. szeptember 15-ig megvalósított kereskedelmi gyakorlatért nemcsak a honlap tartalmának alapját szolgáló Biopharma Kft., hanem az Avemar termékek honlap által történő értékesítésében közvetlenül érdekelt Bizalom Kft. is felelősséggel tartozik.

Összefoglalás

181. Figyelemmel a fentiekre az eljáró versenytanács a rádióreklám vonatkozásában az eljárást a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján megszünteti.
182. Az eljáró versenytanács továbbá a Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján megállapította, hogy
- a Biopharma Kft. 2011. január 1. és 2013. szeptember 15. között jogsértést valósított meg azáltal, hogy a www.avemar.hu, a www.daganatok.hu és a www.avemashop.eu internetes oldalakon, a nyomtatott sajtóban megjelent reklámjaiban, plakátjain, az Avemar Hírlevelekben és szórólapján az Avemar termékekről betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságokat állított,
 - a Bizalom Kft. 2011. januárja és 2013. szeptember 15. között jogsértést valósított meg azáltal, hogy a www.avemashop.eu internetes oldalon az Avemar termékekről betegség gyógyítására, kezelésére vonatkozó tulajdonságokat állított.
183. Az eljárás alá vontak magatartásukkal megsértették az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdését.

184. Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapításán túlmenően a Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének f) pont alapján megtiltja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását, valamint a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján bírságot szab ki eljárás alá vontakkal szemben.
185. Az eljáró versenytanács a bírság összegét a Tpvt. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsai gyakorlatot rögzítő közleményben foglaltaknak megfelelően határozta meg.
186. A bírság összegének megállapításakor az eljáró versenytanács mindkét eljárás alá vont esetében a vizsgált, jogsértő információt tartalmazó kereskedelmi kommunikációk előállításának és terjesztésének ismert költségeiből indult ki, annak figyelembe vételével, hogy egyes kereskedelmi kommunikációk – az összhatás ellenére – nemcsak jogsértő állításokat tartalmaztak. A Bizalom Kft. esetében az eljáró versenytanács a vállalkozás által csatolt táblázat alapján arányosította a megjelenési költségeket, továbbá mindkét vállalkozás esetében figyelemmel volt arra, hogy egyes állításokat a korábbi versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntés még nem minősített jogsértőként (továbbá alapvetően nem vette súlyosító körülményként figyelembe a korábbi versenyfelügyeleti eljárást). A hírlevelek esetében figyelembe vette az eljáró versenytanács, hogy az jellemzően a terméket már ismerő fogyasztókhoz jutott el.
187. Az eljáró versenytanács súlyosító körülményként vette figyelembe
- különösen nagy súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat kifejezetten sérülékeny fogyasztókat célozott meg, akik az átlagosnál érzékenyebbek az egészségügyi problémájukkal kapcsolatos kereskedelmi kommunikációk iránt,
 - különösen nagy súllyal, hogy a jogsértéssel érintett termék bizalmi termék,
 - nagy súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók széles körét érte el,
 - nagy súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat tanúsítása időben elhúzódott, több éven át valósult meg,
 - nagy súllyal, hogy az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.
188. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az a jogsértés, hogy egy élelmiszer gyógyhatással – mintegy gyógyszerként – reklámoz egy vállalkozás, önmagában is kiemelkedő jelentőséggel bír, továbbá ez a szakmai gondosság, a körültekintés hiányára utaló körülmény a felróhatóság körében is értékelésre került.
189. Az eljáró versenytanács a felróhatóság körében értékelte azt is, hogy a vállalkozás az adott – az emberi egészség védelme miatt fokozott felelősséget kívánó – ágazat szabályai körében alkalmazott jogsértő kommunikációs gyakorlatot.
190. Az eljáró versenytanács mérsékeltebb súlyú enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a Bizalom Kft. a honlap tartalmának módosításáról döntött, továbbá a az elvártnál magasabb fokú együttműködést tanúsított pl. az ún. tartalmi egyezések táblázat összeállításával.

191. Enyhítő körülményként vette figyelembe az eljáró versenytanács azt a körülményt is, hogy a Biopharma Kft. a Vj/82/2008. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntést követően módosította kereskedelmi gyakorlatát, több esetben azon állításokat használta a későbbiekben, amelyeket a GVH akkor nem talált jogsértőnek. Az enyhítés foka azonban nem lehet kiemelt, ugyanis az eljárás alá vont nem volt tekintettel arra, hogy időközben a potenciálisan alkalmazható egészségre ható állítások köre – az eljárás alá vont lépései, intézkedései hiányában – jelentősen leszűkült a vizsgált termék esetében.
192. Végezetül az eljáró versenytanács a fentieknek megfelelően kalkulált bírságösszeget megvizsgálta abból a szempontból is, hogy az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e, illetve, hogy nem haladja-e meg a törvényi maximumot.
193. A versenytanácsi gyakorlat értelmében sem a jogsértés hiányát, sem a jogsértés csekély súlyát nem támasztja alá, ha az érintett időszakban az eljárás alá vont árbevétele nem növekedett.
194. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy gyakorlatának megfelelően nem vette figyelembe enyhítő körülményként a versenytársi potenciális jogsértő gyakorlatokat, miközben kiemelten, az eljárás alá vont jóhiszemősége kapcsán releváns módon figyelemmel volt arra a jogkövetkezmény meghatározása során, hogy korábbi, hasonló ügyben a Biopharma Kft. ellen hozott döntésében a gyógyhatás állítások körét a Versenytanács szűkebben értékelte.
195. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy ugyan a továbbiakban sincs lehetősége az eljárás alá vontak számára pontos iránymutatást adni a jogszerű kommunikáció egyes tartalmi elemeit illetően, de a notifikációs dokumentáció és a vonatkozó ágazati szabályozás segítséget nyújt ebben a piaci szereplők számára.

IX.

Egyéb kérdések

196. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.
197. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.
198. A bírságnak a GVH 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő:
- az eljárás alá vont neve,
 - a versenyfelügyeleti eljárás száma,
 - a befizetés jogcíme (bírság).

199. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
200. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
201. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezetteket, hogy a Tpvt. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.
202. Az eljárást befejező döntést a Tpvt. – Fttv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó – 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel az ügyintézési határidő 2014. július 9-én telik le.
203. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése, a végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.

Budapest, 2014. június 24.

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Berki Ádám s.k.
versenytanácsstag

dr. Miks Anna s.k.
versenytanácsstag

Melléklet

Tartalmi egyezések az idegennyelvű honlapokon

Magyarul	EN (angolul)	ES (spanyolul)	FR (franciául)	DE (németül)	PL (lengyelül)
A készítmény humán rákokban általánosan mutatott kedvező hatásai többféle mechanizmus szimultán érvényesülésével magyarázhatók.					
A készítmény ezen hatása daganatsejtekre szelektív: amíg a szokásosan alkalmazott humán dózis hatékonyan gátolja daganatos szövetekben a TK aktivitást, addig e dózis több mint 50-szeresét kell alkalmazni ahhoz, hogy a PPP Avemar általi gátlása egészséges sejtekben is kimutatható legyen.					
Részen ezzel a mechanizmussal értelmezhető az a - többszörösen igazolt - klinikai hatás, hogy az Avemart szedő távoli áttétes betegek ösztülélése jelentősen hosszabb az Avemart nem alkalmazókénál.					
Az Avemar specifikusan, csak a tumorsejtekben, a caspase-3 proteáz-rendszer aktiválásával, a PARP enzim proteolitikus hasítása révén apoptózist (programozott sejthalál) okoz.			Avemar ralentit le développement de la tumeur en provoquant la mort cellulaire programmée dans les cellules cancéreuses par l'inhibition de l'enzyme PARP		
... az Avemar képes felfüggeszteni ráksejtekben a nukleinsav szintézist gátló gyógyszerekkel szembeni rezisztenciát.					
Avemarral történő kezelés hatására akár 90 százalékkal is csökken a ráksejtek felszínén a fő hisztokompatibilitási komplex-I (MHC-I) koncentráció, ezáltal a daganatsejtek a természetes ölüsejtek célpontjai lesznek.			Avemar diminue le taux élevé de CMH dans les cellules tumorales et en conséquence elles deviennent des cibles pour les cellules NKT		
Az Avemar jelentősen gátolja a ráksejteket abban, hogy MHC-I molekulákat szintetizáljanak, így az NK sejtek áldozatául esnek. Részen ezzel a	As Avemar reduces the MHC-I level on human tumor cells, it sensitizes them against NK killing,				

mechanizmussal magyarázható az Avemar antimetasztatikus hatása.	thus reducing their metastatic activities.				
Ezzel magyarázható az Avemar nagyfokú gyulladáscsökkentő hatása, valamint részben ez a mechanizmus állhat az Avemar állatkísérletekkel igazolt vastagbél rák prevenciók hatásai mögött.					
A tumorsejtek pusztulásának elősegítése. Az Avemar serkenti a tumorsejtek öngyilkosságát (apoptózis) előidéző folyamatokat ...	Assisting mechanisms of apoptosis, programmed cell death		Il a aussi été confirmé qu'Avemar ne provoque l'apoptose que dans les cellules cancéreuses.		Stosowanie Avemaru powoduje indukcję apoptozy w komórkach nowotworowych
- Az Avemar fokozza az ún. makrofágok (az immunrendszer nagyméretű falósejtjei) aktivitását. A makrofágok minden szervben és szövetben előfordulnak, s olyan biológiailag aktív molekulákat termelnek, amelyek képesek megölni a tumorsejteket, vagy megakadályozni a daganat felé vezető erek kialakulását (az ábra bal alsó része).					
Az Avemar elősegíti az immunsejtek vérkeringésből való kilépését és a daganathoz történő eljutását. Az immunsejtek eljutása a gyulladás/daganat helyéhez alapvető része a hatékony immunválasznak (az ábra jobb felsőrésze)	It has been shown that Avemar makes more ICAM-1 on the cells of the vessels, thus helping the leucocytes to infiltrate the tumor.	Ha sido demostrado que Avemar produce más ICAM-1 en las paredes de las células tumorales, ayudando así a los leucocitos para infiltrarse en el tumor.	Avemar contribue à détruire les cellules tumorales d'une façon directe et indirecte. Il est prouvé qu'Avemar augmente le taux d'ICAM-1 dans les cellules capillaires des tumeurs et permet l'infiltration des leucocytes dans les cellules cibles	Avemar steigert die Synthese von ICAM-1 Proteinen signifikant und damit die zelluläre Antikrebs-Immunantwort.	
Az Avemar, a kezelési sémák részeként az összes áttétképző rákban sikerrel alkalmazható a helyi kiújulások (recidívák, relapszusok), a nyirokszervi, valamint a távoli szervi áttétek (metasztázisok) kialakulásának akadályozásában, vagy jelentős késleltetésében, azaz a daganatos betegség előrehaladásának gátlásában.					
Az Avemarnak az áttétek kialakulását gátló (antimetasztatikus) tulajdonsága a készítmény legkorábban felismert és máig legjelentősebb klinikai hatása.					

- A készítménnyel elvégzett vizsgálatok azt is igazolták, hogy azokban az esetekben is hatékony, amikor a betegnek már szétszóródott (disszeminált) rákja van, azaz daganatos áttétek találhatóak az elsődleges tumortól távoli szervekben is. Ilyenkor az Avemar alkalmazása a túlélési idő jelentős meghosszabbodását eredményezi úgy, hogy közben a beteg életminősége, fizikai teljesítőképessége meglepően jó, és jelentősen csökken a rosszindulatú betegség szinte kötelező velejárójának tekintett fáradékonyság.					
A már meglévő áttétek (pl. tüdő, csont) Avemar hatására bekövetkező visszafejlődését (regresszióját) is megfigyelték néhány esetben.					
Fej-nyaki tumorokban, elsősorban a szájüreg rosszindulatú daganatos megbetegedéseiben szenvedő betegeknél a kiegészítő Avemar speciális tápszer tartós alkalmazásával szignifikánsan lassítható a betegség progressziója, jelentősen megnövelhető az ötéves túlélés, javítható az életminőség és csökkenthető a betegeket érő oxidatív stressz.					
Érdekes módon, végstádiumú mell-, prosztata- és nem kissejtes tüdőrákban szenvedő betegeknél is a csontáttétek regresszióját figyelték meg Avemar alkalmazását követően.					
Hogyan hat az Avemar?	How does it work?	Cómo actúa Avemar	Comment agit-il?	Die Wirkmechanismen von Avemar	Mechanizm dzialania Avemaru
Közvetlenül és közvetett módon hozzájárulhat a daganatsejtek elpusztításához					
Megváltoztathatja a daganatos sejtek belső működését, biokémiáját			Avemar change la biochimie et le fonctionnement interne des cellules tumorales:		
Fokozhatja az immunrendszer működését és		incrementar la defensa	Avemar améliore le	Avemar wirkt	Ten nowoczesny i

ezáltal növeli a szervezet természetes védekezőképességét		natural del cuerpo estimulando el sistema inmunológico.	mécanisme de défense naturelle de l'organisme en renforçant le système immunitaire	stimulierend auf die Immunmechanismen, das heißt, aktiviert das geschwächte Immunsystem und solche Mechanismen, durch die Krebszellen vernichtet werden können.	naturalny srodek jest preparatem modulującym działanie układu odpornościowego -co oznacza, że reguluje najważniejsze funkcje układu immunologicznego.
- Milyen hatást tapasztaltak az Avemart szedő betegeknél					
Fokozhatja több kemo- és immunterápiás gyógyszer hatását	Scientific studies showed that Avemar also enhances the efficacy of conventional oncological treatments (surgery, radio-, chemo- and immunotherapy).	Estudios científicos muestran que Avemar también mejora la eficacia de los tratamientos oncológicos convencionales (cirugía, radio, quimio e inmunoterapia)	Il a été montré que l'administration d'Avemar par voie orale accroît l'efficacité de la chimiothérapie et de la radiothérapie,	In vitro sowie in vivo Wechselwirkungsstudien haben gezeigt, dass Avemar in Kombination mit Zytostatika die Wirkung der die Zellvermehrung hemmenden Substanzen nicht schwächt.	
Bizonyos daganatokban gátolhatja az áttétek kialakulását	Studies also showed that the use of Avemar reduced the number of metastases in certain type of tumours				
Lelassíthatja a tumor növekedését	in certain cases lengthened the time to cancer progression following surgery, radiation and chemotherapy.		La prise d'Avemar avant et après la chirurgie, peut non seulement prévenir la progression du cancer,		
Csökkentheti a kemoterápia és a sugárterápia mellékhatásait	Avemar reduced many common side effects including nausea, fatigue, weight loss and immune suppression	Avemar alivió varios efectos secundarios como náusea, vómito, estreñimiento, pérdida de peso	diminue les effets secondaires de la chimiothérapie et radiothérapie.		
- Javíthatja a daganatos betegek fizikai teljesítőképességét, az általános közérzetet és az életminőséget	thus improved quality of life.	en caso de ciertos tumores que Avemar puede mejorar la	Il améliore l'état général, la capacité et la qualité de vie des patients cancéreux	Der Zustand derjenigen Patienten, die Avemar benutzen,	W wyniku przeprowadzonych badań udowodniono

		condición física, el estado general y la calidad de vida de los pacientes con cáncer.		verbessert sich und zugleich ihr Wohlbefinden	zdolnosc Avemaru do poprawy jakosci zycia i prowadzenia zdrowego stylu zycia dla pacjentów, bedacych w trakcie leczenia onkologicznego (chemoterapi, radioterapia).
Lerövidítheti a műtét utáni lábadozás idejét		Avemar puede acelerar la recuperación después de la cirugía	et diminuer le temps de convalescence après l'opération.		
Megelőzheti a daganatos betegek kóros lesoványodását	helping to decrease the life threatening wasting syndrome, or cachexia		pour prévient l'amaigrissement pathologique des patients cancéreux	Laut Studien während der Verabreichung von Avemar wurde beobachtet: die Verhinderung von krebsbedingter Kachexie	